

การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
A Development of Cyber Bullying Behavioral Indicators for Youth
in Songkhla Province

ชั้นยากร ตุคเกอ
Tanyakorn Tudkuea

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of
Master of Arts in Human and Social Development
Prince of Songkla University

2557

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน นายธันยากร ตุดเกื้อ
สาขาวิชา พัฒนามนุษย์และสังคม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิ้ม)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมศักดิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิ้ม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี กระโหมวงศ์)

.....กรรมการ
(ดร.อิศรภรณ์ ริน ไชสง)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และ
สังคม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้เป็นผลมาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษรชัย และหิมา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ.....

(นายธันยากร ตุดเกื้อ)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(นายธันยากร ตุดเกื้อ)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นายธันยากร ตุดเกื้อ
สาขาวิชา	พัฒนามนุษย์และสังคม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา โดยศึกษากับเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุระหว่าง 13-18 ปี ที่ใช้อินเตอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวัน ซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 480 คน (20 เท่าของตัวแปรใน โมเดล) เพื่อวิเคราะห์หองค์ประกอบเชิงยืนยัน

ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ คือ องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น ($b = .89$) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย ($b = .89$) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด รองลงมา คือ องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ ($b = .87$) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบด้านการนินทาหรือด่าทอผู้อื่น ($b = .69$) ประกอบด้วย 5 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม ($b = .63$) ประกอบด้วย 4 ตัวบ่งชี้ ตามลำดับ ซึ่งโมเดลโครงสร้างเชิงเส้นตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Thesis Title	A Development of Cyber Bullying Behavioral Indicators for Youth in Songkhla Province
Author	Mr.Tanyakorn Tudkuea
Major	Human and Social Development
Academic Year	2013

ABSTRACT

The objectives of this study were to develop cyber bullying behavioral indicators for youth in Songkhla Province. The study was conducted with 480 youths aged between 13 and 18 years living in HatYai District and Mueang Songkhla Districts who used the Internet three hours or more per day. The number 480 subjects (20 times the number of the variables in the model) was used in the confirmatory factor analysis.

The results of the study revealed that cyber bullying behavioral indicators for youth in Songkhla Province consisted of five factors and 24 indicators as follows. The factor of slandering ($b = .89$) consisting of five indicators. Revealing others' personal secrets ($b = .89$) was the factor with the highest weight and consisted five indicators, followed by identity theft ($b = .87$) consisting of five indicators; flaming ($b = .69$) consisting of five indicators and, the last factor was deleting or blocking others from the group ($b = .63$) consisting of four indicators. The linear structural model of cyber bullying behavioral indicators for youths fitted well to the empirical data at the statistical significance level of .01.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ในจังหวัดสงขลา สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความช่วยเหลือจากหลายท่านและจากหลายหน่วยงาน ผู้วิจัยขอขอบคุณทางร้านอินเทอร์เน็ตในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลาที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลและให้การต้อนรับเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณไปถึงกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลทำให้งานวิจัยครั้งนี้ดำเนินการไปอย่างสะดวกและยังเป็นส่วนสำคัญที่สุดในงานวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คณะผู้บริหารรวมไปถึงบุคลากรคณะศิลปศาสตร์ทุกท่านที่อำนวยความสะดวก ทั้งให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์ ดร.กานดา จันทร์แย้ม ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย และดร.ประภาศ ปานเจียง ที่ให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วันชัย ธรรมสังการ ประธานกรรมการสอบผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกษตรชัย และหิม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชงพล พรหมสาขา ณ สกลนคร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรวดี กระจะโหมวงศ์ และดร.อิศรัฎฐ์ รินไชสง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่านที่ให้คำแนะนำซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะศิลปศาสตร์ที่ให้ทุนสนับสนุนแก่ผู้วิจัยไปนำเสนอบทความที่ประเทศมาเลเซีย (6th International Conference on Humanities and Social Sciences (ICHiSS) 2014) และยังให้ทุนแก่ผู้วิจัยเป็นค่าแปลบทความตีพิมพ์ในวารสาร Asian Social Science

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิตของผู้วิจัย และทุกคนในครอบครัว รวมไปถึงเพื่อนๆ ของผู้วิจัยที่ให้อกำลังใจมาโดยตลอด ซึ่งเป็นแรงผลักดันอันสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยทำทุกอย่างให้สำเร็จไปได้อย่างลุล่วงด้วยดี

ชั้นยากร ตุศเกื้อ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(5)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ.....	(7)
สารบัญ.....	(8)
รายการตาราง.....	(10)
รายการภาพ.....	(11)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
3. ขอบเขตของการวิจัย.....	4
4. นิยามเชิงปฏิบัติการ.....	6
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม.....	9
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมกรรังแก.....	12
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมกรรังแกบนโลกไซเบอร์.....	16
4. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์.....	20
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้.....	25
6. แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ.....	32
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
1. การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมกรรังแก.....	53
บนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
3. การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ.....	54
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	59
1. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความหมายทางสถิติ.....	59
2. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	61
2.1 พิจารณาคำขึ้นความสอดคล้อง (IOC).....	61
2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ.....	64
2.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสมของตัวบ่งชี้.....	64
3. ผลการทดสอบเพื่อยืนยันความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์ เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ในจังหวัดสงขลา	67
3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน.....	68
3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง.....	76
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	81
1. สรุปผลการวิจัย.....	81
2. อภิปรายผลการวิจัย.....	83
3. ข้อเสนอแนะ.....	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	100
ก. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	104
ค. ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย.....	105
ง. บทความตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร Asian Social Science.....	110
จ. บทความตีพิมพ์เผยแพร่ในรายงานการประชุมทางวิชาการ (Proceeding).....	118
ประวัติผู้เขียน	125

รายการตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงตัวอย่างเมตริกสหสัมพันธ์.....38
2	แสดงตัวอย่างผลลัพธ์ที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบ.....39
3	แสดงเมตริกองค์ประกอบก่อนหมุนแกน.....40
4	แสดงเมตริกองค์ประกอบหลังการหมุนแกน.....41
5	แสดงสรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้อง.....57
6	แสดงผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบ กับตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา.....62
7	แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละด้าน.....64
8	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้พฤติกรรม การรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา.....65
9	แสดงค่าSkewnessและค่าKurtosis เพื่อตรวจสอบความปกติของข้อมูล.....69
10	แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลพฤติกรรมการ รังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา.....71
11	แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองเพื่อพัฒนา ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา.....77

รายการภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1	แสดงโมเดลการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงสำรวจ.....	34
2	แสดงโมเดลการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยันของพฤติกรรม การรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	52
3	แสดงขั้นตอนการสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	58
4	แสดงโมเดลการวัดองค์ประกอบพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	68
5	แสดงโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	73
6	แสดงโมเดลการวิเคราะห์ห้องค้ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของ ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา	76
7	แสดงโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ในจังหวัดสงขลา	79

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารนั้นมีการพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะเทคโนโลยีในรูปแบบของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างแพร่หลายทำให้สามารถติดต่อสื่อสารกันและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างสะดวก (วัชรินทร์ จามจุรี, 2550) โดยมีช่องทางสำหรับการติดต่อสื่อสารผ่านทางอินเทอร์เน็ตระหว่างกันมากมายหลายช่องทาง อาทิเช่น โปรแกรม E-Mail, FaceBook, Line, Twitter, Skype, Instagram, WhatsApp, Tango, YouTube, Socialcam (Field, 2006) เทคโนโลยีสารสนเทศเหล่านี้จะสามารถช่วยอำนวยความสะดวกในการสร้างสัมพันธภาพซึ่งไม่จำเป็นต้องเดินทางออกจากบ้านไปพบปะกันตามสถานที่ต่างๆ ทำให้การสร้างสัมพันธภาพขยายวงกว้างขึ้นและตลอดวันทั้ง 24 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังสามารถที่จะสร้างสัมพันธภาพกันได้ทั่วโลกเป็นการขยายกรอบความรู้ อีกทั้งยังเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้มากขึ้น ซึ่งถือได้ว่ามีคุณประโยชน์ต่อสังคมอย่างมาก ทั้งนี้ในการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เปรียบเสมือนเหรียญสองด้านที่มีทั้งผลดีและผลเสีย ซึ่งเป็นทั้งสื่อในการสร้างสัมพันธภาพต่อกันของคนทั่วโลกแต่มองอีกแง่หนึ่งอาจเกิดผลเสียขึ้นได้หากมีการใช้ไปในทางที่ผิด (วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และคณะ, 2554)

ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบการสื่อสารที่ไร้ขีดจำกัดอย่างรวดเร็วที่ขาดสมคูลนั้นได้ส่งผลกระทบต่อปัญหาความมั่นคงในการดำเนินชีวิตต่อคนทุกกลุ่มทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตมากเป็นอันดับหนึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) ซึ่งเยาวชนอาจขาดการกั้นกรองในการเลือกรับหรือการนำไปปฏิบัติทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ทำให้เยาวชนมีอิสระในการเลือกที่จะกระทำความรุนแรงต่อกันมากขึ้นและเป็นสาเหตุของการเกิดการรังแกกันประเภทใหม่ที่สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาโดยผ่านเครื่องมือสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์อย่างคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ ซึ่งเรียกว่า Cyber-Bullying (การรังแกบนโลกไซเบอร์) จะเป็นลักษณะของการเขียนข้อความที่เป็น การต่อว่า คุกคาม ล้อเลียน อีกทั้งการใช้รูปภาพ คลิปวิดีโอที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นทั้งที่เป็นความจริงและไม่เป็นความจริงเพื่อไปเผยแพร่ ส่งต่อทางอินเทอร์เน็ตหรือโทรศัพท์มือถือเพื่อการก่อกวน คุกคามหรือทำให้คนอื่นได้รับความเสียหาย อับอาย ซึ่งวิธีนี้เป็น การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการเผยแพร่กระจาย ได้อย่างรวดเร็วและทุกคนสามารถเข้ามาร่วมในการรับรู้ แสดงความคิดเห็นได้

อย่างอิสระในขณะที่ผู้ถูกระทำไม่สามารถตอบโต้ได้ โดยพฤติกรรมดังกล่าวจะนำมาซึ่งความรู้สึกเครียด เจ็บปวด อับอายและสูญเสียความมั่นใจในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมซึ่งในบางกรณีนำไปสู่ปัญหาอารมณ์รุนแรง (คิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์, 2553)

คงจะเห็นได้ว่าพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์จัดเป็นหนึ่งในปัญหาความรุนแรงของสังคมไทยที่เกิดขึ้นและมีแนวโน้มจะเพิ่มระดับความรุนแรงมากยิ่งขึ้นซึ่งมีความสอดคล้องกับพรรณพิมล วิปุลากร (2556) กล่าวว่า พฤติกรรมความรุนแรงหรือการรังแกกันบนโลกไซเบอร์ เช่น การโพสต์หรือการแชร์เพื่อประจานให้เกิดความอับอาย กำลังทวีความรุนแรงมากขึ้นสังเกตได้จากทุกวันนี้มีเด็กและครอบครัวเข้ามาขอรับคำปรึกษากับสถาบันจิตเวช ในสังกัดกรมสุขภาพจิตด้วยเรื่องดังกล่าวสูงขึ้น ซึ่งที่ผ่านมามีไม่เคยมีมาก่อนแม้ขณะนี้ยังไม่มียุติที่แน่ชัดแต่พบว่ามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ พรรณพิมล กล่าวอีกว่า การรังแกบนโลกไซเบอร์ที่พบได้บ่อยส่วนมากในเว็บบอร์ดของโรงเรียนด้วยการนำรูปลักษณะของคนอื่นมาโพสต์ประกอบถ้อยคำบางอย่างเพื่อประจานหรือเพื่อเผยแพร่คลิปความรุนแรงต่างๆ ซึ่งคนส่งต่อก็มักจะหยิบภาพลักษณะในทางลบมากกว่าทางบวกเพื่อมาขยายออกไปจนกลายเป็นวงใหญ่ อย่างกรณี "เรื่องนี้ถึงครูอังกณานัน" ทั้งนี้ที่ผ่านมามีเด็กมาปรึกษาว่าหลังถูกโพสต์ประจานทำให้กลายเป็นที่รู้จักของคนทั้งโรงเรียนทำให้เสียความรู้สึกต่อตัวเองอย่างมากหลายครั้งหากพ่อแม่มีฐานะก็อาจย้ายโรงเรียนเพื่อหนีปัญหาแต่หากยังอยู่ในสังคมเดิมก็ต้องคิดว่าเด็กจะมีชีวิตอยู่ต่อไปอย่างไรท่ามกลางความรู้สึกที่แยๆแบบนั้น

อีกทั้งยังเป็นประเด็นหนึ่งที่น่าไปสู่ปัญหาต่างๆในสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำไปสู่การฆ่าตัวตายได้ ดังที่ บุญมาก ศิริเนาวกุล (2555) ได้กล่าวถึง มีตัวอย่างคดีเด็กสาวชาวอเมริกันชื่อ มิแกน ไมเออร์ อายุ 13 ปี ฆ่าตัวตายเมื่อเดือนตุลาคม 2549 โดยมีการสันนิษฐานว่าการฆ่าตัวตายนี้มีสาเหตุมาจากการถูกรังแกทางอินเทอร์เน็ตเป็นประจำผ่านเว็บไซต์เครือข่ายสังคมมายสเปซ (MySpace) โดยจำเลยชื่อ ลอรี ครูว์ อายุ 49 ปี ซึ่งเป็นมารดาของเพื่อนมิแกน ซึ่งได้อ้างว่าเป็นผู้ชายอายุ 16 ปี โดยใช้ชื่อว่า จอช อีแวนส์ ทั้งนี้ ลอรี ได้ส่งอีเมลล์ไปหามิแกนเพื่อที่จะได้ข้อมูลส่วนตัวแล้วนำไปใช้ในการโพสต์ข้อความว่ากล่าวมิแกนให้เสียใจเพื่อเป็นการแก้แค้นที่มีแกนินทาว่าร้ายลูกสาวของตน ลอรีถูกตัดสินจำคุกในข้อหาบุกรุกคอมพิวเตอร์ โดยไม่ได้รับอนุญาตเพื่อปลอมแปลงแก้ไขข้อความสื่อสารและจากคดีนี้เป็นสาเหตุให้รัฐต่างๆในสหรัฐอเมริกาพากันเสนอกฎหมายเพื่อต่อต้านพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ในเวลาต่อมา

จากสภาพปัญหาที่ได้กล่าวข้างต้นสอดคล้องกับ วิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ และคณะ (2554) เรื่องพฤติกรรมการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ที่ชี้ชัดว่าการข่มเหงรังแกกันในหมู่เยาวชนไทยเป็นประเด็นที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่ทราบเมื่อเกิดกรณีดังกล่าวเยาวชนมักที่จะเลือกปิดบังปัญหาไม่ให้พ่อแม่ผู้ปกครองหรือแม้กระทั่งคุณครูรับรู้และหากเลือกที่จะบอกเล่าให้คนอื่นรับทราบบุคคลที่จะรับรู้

เรื่องราวและเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาหมักจะได้แก่ เพื่อนของเยาวชนที่เป็นผู้รังแกหรือผู้ถูกรังแกนั้น ซึ่งเมื่อเป็นเช่นนั้นการแก้ปัญหาก็จะเป็นลักษณะของการตอบโต้การรังแกกลับไปและท้ายที่สุดแล้วทำให้วงจรการรังแกกันผ่านโลกไซเบอร์ดำเนินไปอย่างไม่มีการสิ้นสุด ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการกระทำรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทยแสดงผลให้ประจักษ์ว่าเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบันเกือบทุกคนสามารถเข้าถึงอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยประเภทโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็วตลอดจนความถี่ในการใช้อุปกรณ์เหล่านี้มากแต่ผลการศึกษาชี้ว่าอุปกรณ์ทันสมัยเหล่านี้ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างความรุนแรงและการข่มเหงรังแกกัน และมีแนวโน้มด้วยว่าพฤติกรรมข่มเหงรังแกกันของเยาวชนนั้น หากยังไม่มีมาตรการแก้ไขปัญหา ก็จะกลบกลายมาเป็นพฤติกรรมที่เยาวชนมีแนวโน้มที่จะเห็นเป็นเรื่องปกติ Willard (2006) และ Hines (2011) ได้แบ่งพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ออกเป็น 5 ประเภท (1) การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น (2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น (3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่น (4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย (5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ส่วนใหญ่ในประเทศไทยยังไม่มี การพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานอีกทั้งเอกสารในต่างประเทศก็จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับสภาพของปัญหาลักษณะการรังแก อุปกรณ์ที่ใช้ในการรังแกกันบนโลกไซเบอร์ แต่ยังไม่พบงานวิจัยใดที่ ทำเกี่ยวกับเครื่องมือหรือการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนซึ่งในปัจจุบันถือได้ว่าพฤติกรรมของเยาวชนในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์จะขยายพื้นที่การใช้งานไปอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าวเยาวชนได้มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือในการรังแกผู้อื่นด้วยวิธีต่างๆซึ่งแน่นอนจะเกิดผลที่ไม่ดีตามมาทั้งแก่ตัวผู้กระทำและผู้ถูกรังแกซึ่งอาจจะส่งผลให้ครอบครัว สังคม เกิดปัญหาตามมาและยากที่จะแก้ไข ดังนั้นจึงต้องมีการดำเนินการในการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ที่จะต้องมีความชัดเจนเพื่อนำมาตรวจสอบและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง

ฉะนั้นจากปัญหาพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนถือว่าเป็นภัยเงียบที่กำลังคุกคามเยาวชนไทยในปัจจุบันอยู่ไม่น้อยจึงเป็นเรื่องที่ทุกคนควรให้ความสนใจและตระหนักถึงผลกระทบอื่นๆที่ตามมาเพราะส่วนใหญ่อาจจะทำไปเพราะความคึกคะนองเท่านั้นและไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบที่อาจตามมา ทั้งนี้ผลกระทบนี้ไม่ได้เกิดขึ้นเฉพาะตัวเยาวชนเท่านั้นแต่ยังรวมถึงชุมชน สังคมและประเทศชาติตามมา ดังนั้นการที่จะลดความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนและลดผลกระทบที่เกิดจากสภาวะดังกล่าวถือได้ว่าเป็นความท้าทายที่หน่วยงาน องค์กรภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่น ภาคีต่างๆรวมทั้งสถาบันครอบครัว ตัวเยาวชนเองซึ่งถือ

ได้ว่ามีความละเอียดอ่อนและมีความสำคัญที่สุดที่จะต้องร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อให้เยาวชนได้รับการพัฒนาในทุกมิติและที่สำคัญจังหวัดที่มีสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตมากควรที่จะมีมาตรการเฝ้าระวังติดตามพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ทั้งนี้ สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) จังหวัดสงขลามีสถิติของประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไปที่ใช้อินเทอร์เน็ตสูงซึ่งอยู่อันดับที่ 5 ของประเทศไทยและอยู่อันดับที่ 1 ของภาคใต้โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียน นักศึกษา มีการใช้อินเทอร์เน็ตสูงกว่ากลุ่มอื่นๆถึงร้อยละ 34.20 โดยอำเภอหาดใหญ่และอำเภอเมืองสงขลาเป็นแหล่งที่มีกลุ่มนักเรียนที่เข้ามาจากต่างอำเภอและจังหวัดต่างๆเข้ามาเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงระดับจังหวัดและเข้ามาเรียนพิเศษช่วงวันหยุด เสาร์-อาทิตย์และในช่วงปิดภาคเรียนเป็นจำนวนมาก (เทศบาลนครหาดใหญ่, 2555)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและคิดว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในสงขลาเพื่อศึกษาว่าตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนเป็นอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่จำเป็นและจะนำไปสู่การพัฒนาารูปแบบการจัดการกับปัญหาในระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

3. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนที่นำเสนอในภาพที่ 2 เพื่อเป็นกรอบที่แสดงถึงตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ที่นำมาใช้เป็นฐานในการพัฒนาตัวบ่งชี้ซึ่งได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม หนังสือและเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสังเคราะห์ร่วมกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและได้ทำการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ ดังนี้

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยเลือกพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา โดยศึกษาข้อคำถามของงานวิจัยที่ผ่านมาและดำเนินการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเพื่อกำหนดเป็นตัวบ่งชี้รายด้านพร้อมกันนำมาเป็นตัวประกอบ

3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ในจังหวัดสงขลา เนื่องจากจังหวัดสงขลามีสถิติการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดในปีล่าสุด สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2555) ซึ่งเป็นที่น่าสนใจเหมาะแก่การศึกษาข้อมูลและทำการวิจัยในครั้งนี้

3.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 13-18 ปี ซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา โดยผู้วิจัยพิจารณาจากเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวันซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะมีพฤติกรรมที่ไม่ดีในลักษณะต่างๆ เช่น เสี่ยงต่อการติดเกม และลอกเลียนแบบพฤติกรรมรุนแรงจากเกม เสี่ยงต่อการเข้าเว็บไซต์ลามก เสี่ยงต่อการโพสต์ข้อความหรือคลิปวีดีโอที่ไม่เหมาะสม เสี่ยงต่อการแชร์ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมและเสี่ยงต่อการแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม (จุฑามณี คายะนันน์, 2554)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิสาขาชำนาญการในด้านพฤติกรรมศาสตร์, จิตวิทยา, สังคมวิทยา จำนวน 5 คน ทำหน้าที่ประเมินวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

กลุ่มที่ 2 เยาวชนในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 40 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

กลุ่มที่ 3 เยาวชนในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา จำนวน 480 คน (20 เท่าของตัวแปรในโมเดล) เพื่อทำหน้าที่วิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor

Analysis) โดยการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบและการกำหนดน้ำหนักที่ใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ (สุภมาส อังสุโชติ และคณะ, 2554)

3.4 ขอบเขตด้านเวลา ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือนสิงหาคม 2556 – กุมภาพันธ์ 2557

4. นิยามเชิงปฏิบัติการ

1. **ตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารร้ายบนโลกโซเชียล** หมายถึง คุณลักษณะและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินหรือตัดสินถึงพฤติกรรมของเยาวชนในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งบนโลกโซเชียล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ใจ ความอับอาย ไม่พอใจ เจ็บใจ เสื่อมเสีย ขาดความน่าเชื่อถือได้อย่างชัดเจนอาจเป็นการวัดที่ในขั้นต้นแสดงให้เห็นภายนอกโดยอาศัยการคาดการณ์และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคตเพื่อให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยตัวบ่งชี้นี้จะสามารถนำมาวัดและตรวจสอบได้ ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ คือ **องค์ประกอบที่ 1 การนิทาหรือด่าทอผู้อื่นบนโลกโซเชียล** หมายถึง การที่ไปกล่าวว่าร้ายหรือให้ร้ายลับหลังเพื่อให้เกิดความเสียหายอับอาย เสื่อมเสีย เสียชื่อ เสียเกียรติ เสื่อมความเคารพนับถือบนโลกโซเชียลหรือเป็นลักษณะการใช้คำพูดที่หยาบคายด่าทอผู้อื่น การล้อชื่อผู้อื่น กล่าวถึงผู้อื่นว่าเตี้ยบ้าง สูงบ้าง ตัวดำบ้าง ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล **องค์ประกอบที่ 2 การหมิ่นประมาทผู้อื่นบนโลกโซเชียล** หมายถึง การที่ได้ไปใส่ความผู้อื่นต่อบุคคลที่สามอันจะทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือน่าจะทำให้ผู้อื่นถูกเกลียดชัง อีกทั้งการตัดต่อภาพ วิดีโอผู้อื่นหรือนำภาพ วิดีโอของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตไปเผยแพร่และการปล่อยข่าวลือที่เกี่ยวกับผู้อื่นในทางที่ไม่ดีผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล **องค์ประกอบที่ 3 การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบบนโลกโซเชียล** หมายถึง การไปแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียลหรือเพื่อไปว่าร้ายบุคคลที่สามอีกทั้งนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียหรือเพื่อหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง รวมไปถึงการแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล **องค์ประกอบที่ 4 การที่นำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผยบนโลกโซเชียล** หมายถึง การแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สามอาจจะเป็นการที่นำข้อมูลส่วนตัวชื่อพ่อแม่ของผู้อื่นหรือนำปมด้อยของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียลหรืออาจจะเป็นความลับของผู้อื่นที่ทำให้ผู้อื่นอับอาย เสื่อมเสีย เมื่อเปิดเผย ส่งต่อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล และ**องค์ประกอบที่ 5 การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มบนโลกโซเชียล** หมายถึง การที่ไปลบผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม อีกทั้งการที่ไปกีดกันหรือบล็อก

ผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือจากกลุ่ม รวมไปถึงการที่สั่งให้เพื่อนบางคนลบ ทัศนคติ หรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือออกจากกลุ่มผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

2. เครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์ หมายถึง โปรแกรมที่ใช้ติดต่อสื่อสารกัน ของเยาวชนในสังคมซึ่งสามารถเชื่อมโยงถึงกัน ทำความรู้จักกัน อีกทั้งแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และติดต่อสื่อสารถึงกันได้ผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต เช่น E-Mail, FaceBook, Line, Twitter, Skype, Instagram, WhatsApp, Tango, YouTube และ Socialcam ซึ่งโปรแกรมต่างๆเหล่านี้จะมีพื้นที่ สำหรับให้ผู้คนเข้ามารู้จักกัน อีกทั้งยังสามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างกันได้

3. เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีช่วงอายุ 13-18 ปี ที่ใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไป ต่อหนึ่งวันซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนที่สอดคล้องกลมกลืนกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการคัดกรองนักเรียนที่มีพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์และยังสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นสารสนเทศใช้ในการวัดพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาด้านเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่นำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรับเงิน โลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม
 - 1.1 ความหมายของพฤติกรรม
 - 1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม
2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรับเงิน
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน
 - 2.2 ประเภทของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน
 - 2.3 สาเหตุของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรับเงิน โลกไซเบอร์
 - 3.1 ความหมายของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน โลกไซเบอร์
 - 3.2 ลักษณะของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน โลกไซเบอร์
 - 3.3 ประเภทของพฤติกรรมกรรมการรับเงิน โลกไซเบอร์
 - 3.4 ทักษะที่ดีที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการรับเงินบน โลกไซเบอร์
4. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์บน โลกไซเบอร์
 - 4.1 ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์บน โลกไซเบอร์
 - 4.2 ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์บน โลกไซเบอร์
 - 4.3 ข้อดี ข้อเสีย และประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์บน โลกไซเบอร์
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้
 - 5.1 ความหมายของตัวบ่งชี้
 - 5.2 ประเภทของตัวบ่งชี้
 - 5.3 การสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้
 - 5.4 เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้
 - 5.5 ลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี

6. แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 6.1 ความหมายของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 6.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 6.3 ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 6.4 ขั้นตอนการวิเคราะห์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 6.5 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้
 - 7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบ
 - 7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารังแก
 - 7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์
 - 7.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม

1.1 ความหมายของพฤติกรรม

พัชรี ไชยฤกษ์ (2545) และศุภักษร สุจินพรหม (2547) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมคือทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นการกระทำของร่างกายในแต่ละวัน โดยเริ่มตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้า หาว เขยิบคางนอน แต่งตัว กินอาหารเช้า ไม่เพียงแต่เท่านั้นยังมีการกระทำอีกมากมายจนกระทั่งเรากลับไปที่เตียงนอน และนอนหลับ นั่นหมายความว่าตลอดวันหนึ่งที่ผ่านมาเราจะต้องเดิน พูด เรียน ทำงาน เล่น หัวเราะ ร้องไห้ กัณยา สุวรรณแสง (2532) และชนิตา ธรรมมัทวัน (2551) พฤติกรรมที่เป็นกริยา อากาโร ลีลา บทบาท ทำที่ การประพฤติ ปฏิบัติ การกระทำที่แสดงออกให้ปรากฏสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งของประสาทสัมผัสทั้ง 5 หรือสามารถวัดได้ด้วยเครื่องมือ อาจสรุปความหมายของพฤติกรรมว่าเป็นกริยา อากาโร บทบาท ทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นการกระทำของร่างกายซึ่งเป็นกิจกรรมที่แสดงออกโดยสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือ พฤติกรรมต่างๆจะมีรูปแบบของพฤติกรรม โดยพฤติกรรมจะต้องประกอบไปด้วยสิ่งเร้า (Stimulus) ซึ่งหมายถึง สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลหรือมีผลกระทบต่ออินทรีย์ แบ่งได้ดังนี้ ประการแรกคือ สิ่งเร้าภายนอก หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายนอกตัวคน ไม่ว่าจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมซึ่งมีผลกระตุ้นให้อินทรีย์แสดงพฤติกรรม ประการที่สองคือ สิ่ง

เร้าภายใน คือ การทำงานของอวัยวะต่างๆในร่างกายของมนุษย์ซึ่งจะกระตุ้นอินทรีย์ทำให้รู้สึกหิว กระหาย เหนื่อยล้า เจ็บปวด และคำว่า อินทรีย์ (Organism) มีความหมายว่าสิ่งมีชีวิต หมายถึง มนุษย์ และสัตว์แม้ว่าเราจะศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ แต่การศึกษาสัตว์อื่นจะทำให้เข้าใจลักษณะ โดยทั่วไปของชีวิตดียิ่งขึ้น โดยใช้สัตว์มาทำการทดลอง ซึ่งในบางสถานการณ์สามารถนำมาทดลอง กับมนุษย์ได้ และสุดท้ายคือการตอบสนอง (Response) หมายถึง พฤติกรรมที่อินทรีย์แสดงออกมา โดยการข้มเป็นการตอบสนองเมื่อมีการชมเชยเป็นสิ่งเร้า และการนอนหลับเป็นการตอบสนองเมื่อมี อาการเหนื่อยล้าเป็นสิ่งเร้า (ชนิตา ธรรมมัทวัน, 2551; สมชาย สิริพัฒนากุล, 2544) และจากรูปแบบ ดังกล่าวสามารถอธิบายกฎเกณฑ์เกี่ยวกับพฤติกรรมได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุเป็น การอธิบายให้ทราบว่าอินทรีย์จะมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร ต้องมีสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งมากระตุ้นเสมอ 2) สาเหตุที่เหมือนกันอาจจะมีพฤติกรรมที่ต่างกัน หมายถึง เมื่อบุคคลพบกับสาเหตุใดสาเหตุหนึ่ง จะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งนั้นไม่เหมือนกัน แต่ละคนมีความรู้สึกนึกคิดไม่เหมือนกัน การทำก็ ย่อมแตกต่างกัน และสุดท้าย 3) สาเหตุที่แตกต่างกันอาจมีพฤติกรรมที่เหมือนกัน บุคคลที่พบสาเหตุ ที่ต่างกันหลายๆอย่างจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อสาเหตุเหล่านั้นเหมือนกัน

จากความหมายของพฤติกรรมข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำนั้น เป็นกริยาที่มนุษย์แสดงออกในแต่ละวัน ทำให้ผู้สนใจเกี่ยวกับมนุษย์พยายามศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งได้ข้อสรุปเกี่ยวกับที่มาของพฤติกรรม ดังนี้ 1) พฤติกรรมที่ติดมาแต่กำเนิด (Inborn Behavior) ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่อินทรีย์สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าโดยไม่ต้องมีการเรียนรู้มาก่อน 2) พฤติกรรมที่ เกิดจากการเรียนรู้ (Learned Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากได้รับการฝึกฝน อบรม หรือได้รับจากประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลทำให้อินทรีย์สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ โดยพฤติกรรม ลักษณะนี้มีอยู่ทั้งในมนุษย์และสัตว์ซึ่งในมนุษย์พฤติกรรมส่วนใหญ่จะเป็นอาการตอบสนองที่เกิด จากการเรียนรู้ทั้งสิ้น (ถวิล ธาราโกชนัน และศรีณย์ คำวิสุข, 2545)

1.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการแสดงพฤติกรรม

มนุษย์สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในทางบวก หรือพฤติกรรมในทางลบก็ย่อมเกิดขึ้นได้กับทุกคนในทุกเวลาโดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นจะอยู่กับ ปัจจัยต่างๆ ดังนี้ ประการแรก **ปัจจัยทางด้านสรีรวิทยา** เป็นปัจจัยพื้นฐานทางชีวภาพของมนุษย์ซึ่งจะ เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญตัวหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมนับตั้งแต่พฤติกรรมอย่างง่ายตลอดจนพฤติกรรมที่มี ความซับซ้อนในชีวิตประจำวันล้วนแต่เกี่ยวข้องกับระบบทางสรีระของมนุษย์ทั้งสิ้น ซึ่งเป็นปัจจัย เริ่มแรกที่วางรูปแบบของพฤติกรรมต่างๆ ประการที่สอง **ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม** ในชีวิตประจำวัน

ของมนุษย์ต้องเรียนรู้และพบสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆตลอดเวลา ซึ่งสิ่งใดที่ปรากฏเด่นชัดกับบุคคล สิ่งนั้นจะทำหน้าที่เป็นสิ่งที่เร้ากระตุ้นให้บุคคลเกิดพฤติกรรมและจะมีความแตกต่างกันไปตามสภาพของสิ่งแวดล้อม ประการที่สาม **ปัจจัยทางด้านสังคม** เนื่องจากมนุษย์ไม่สามารถที่จะอยู่คนเดียวได้ ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันต้องติดต่อเกี่ยวข้องกันมนุษย์จึงต้องมาอยู่ร่วมกันกลายเป็นชุมชนหรือเรียกว่า สังคมและเมื่อมีสังคมเกิดขึ้นคนในสังคมนั้นก็จะตั้งข้อตกลงร่วมกัน เรียกว่า โครงสร้างทางสังคม ซึ่งจะทำให้มนุษย์แสดงออกซึ่งพฤติกรรมที่สังคมนั้นๆเห็นพ้องเป็นลักษณะต่างๆที่เป็นแบบแผนพฤติกรรมของสังคม และสุดท้าย **ปัจจัยทางด้านทัศนคติ** ทัศนคติเป็นเรื่องราวของความรู้สึกที่มีลักษณะเป็นนามธรรมและเป็นตัวการสำคัญที่กำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ทัศนคติเกิดขึ้นในตัวบุคคลไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวบุคคลมาตั้งแต่เกิด โดยเกิดขึ้นจากบุคคลได้เรียนรู้จากประสบการณ์ต่างๆในสังคม ดังนั้นทัศนคติจึงเปลี่ยนแปลงได้ พรี ไซยฤกษ์ (2545) แต่เนื่องจากมนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งด้านร่างกาย ด้านความต้องการ ด้านพฤติกรรมและด้านอื่นๆ ความแตกต่างนี้ยังมีอีกหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็น **พันธุกรรม** ที่หมายถึง การถ่ายทอดบุคลิกลักษณะจาก ปู่ ย่า ตา ยาย พ่อแม่ สู่ลูกหลาน มีลักษณะทางกายและทางสติปัญญาหรือแม้แต่ **สิ่งแวดล้อม** อันหมายถึงหมายถึง สิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัว เป็นสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้บุคคลแสดงออกโดยการโต้ตอบในลักษณะต่างๆ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ได้แก่ **สิ่งแวดล้อมทางบ้าน** เช่น การอบรมเลี้ยงดู ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมของครอบครัว บรรยากาศภายในบ้าน สิ่งเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมาก ไม่เพียงเท่านั้นยังรวมไปถึง **สิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน** ซึ่งได้แก่ ครู อาจารย์ เพื่อนนักเรียน สภาพบรรยากาศภายในโรงเรียน และอีกปัจจัยที่ถือได้ว่ามีความสำคัญมากเช่นกัน คือ **สิ่งแวดล้อมทางชุมชน** ได้แก่ ขนบธรรมเนียม สือสารมวลชนต่างๆก็ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งต่อมาในหน่วยที่ใหญ่ขึ้นจะเรียกว่า **วัฒนธรรม (Culture)** คนที่อยู่ในชั้นของสังคมที่แตกต่างกันมีพื้นฐานทางสังคมที่แตกต่างกันและมีฐานะทางเศรษฐกิจแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันรวมถึง เพศ อายุ ความเชื่อ ค่านิยม ประสบการณ์ อาชีพ สิ่งเหล่านี้ล้วนแต่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมแตกต่างกัน และสุดท้ายที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆ คือ **ภูมิประเทศ** โดยจะมีอิทธิพลโน้มนำให้ลักษณะพฤติกรรมและนิสัยใจคอต่างกัน ซึ่งสิ่งต่างๆที่ได้กล่าวมาข้างต้นก็ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งสิ้น (สิริพร สุทธิพรณิวัฒน์, 2545)

จากปัจจัยที่มีอิทธิพลส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่ามนุษย์สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมในทางบวกหรือในทางลบซึ่งก็ย่อมเกิดขึ้นได้กับทุกคนในทุกเวลา โดยพฤติกรรมที่เกิดขึ้นนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ซับซ้อนในชีวิตประจำวัน ปัจจัยทางด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางด้านสังคม ปัจจัยทางด้านทัศนคติ โดยสิ่งต่างๆที่กล่าวมาล้วนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์

2. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมารั้งแก

พฤติกรรมมารั้งแกเป็นพฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีเจตนาให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อนทั้งทางกาย ทางวาจาและทางสังคม ซึ่งสามารถให้ความหมายและอธิบายสาเหตุของพฤติกรรมมารั้งแกไว้ ดังนี้

2.1 ความหมายของพฤติกรรมมารั้งแก

การมารั้งแกเป็นการแสดงพฤติกรรมของเด็กเกรหรือพฤติกรรมของคนพาล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมก้าวร้าวที่เริ่มต้นด้วยการเข้าไปควบคุมผู้อื่นอย่างไม่ยุติธรรม ทั้งทางกาย ทางใจ และรวมถึงความรู้สึก โดยเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ไปทำร้ายร่างกายและทำร้ายจิตใจโดยเจตนาจนทำให้ผู้อื่นเกิดความกลัว เกิดความทุกข์และได้รับบาดเจ็บ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้ที่มีพลังอำนาจมากกว่าโดยใช้วิธีการบีบบังคับผู้มีพลังอำนาจน้อยกว่า และเป็นเหตุที่เกิดขึ้นระหว่างเด็กคนเดียวกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนส่วนน้อยที่ควรพิจารณาเป็นกรณีพิเศษ และอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของคนที่มีภาวะจิตใจไม่ปกติโดยมักสร้าง ความรำคาญ ความลำบากใจ ความเดือดร้อนต่อคนรอบข้างทั้งทางจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก (เกษรชัย และหิม, 2554)

การมารั้งแก หมายถึง เป็นการกระทำที่ต้องการให้ผู้อื่นได้รับความเดือดร้อน ซึ่งได้แก่ การแย่งของเพื่อน ทำลายของเพื่อน ตี เตะ ผลักไส และขว้างสิ่งของใส่เพื่อน เข้าแหย่ ล้อเลียน ข่มขู่ แย่งของ บังคับเพื่อความสนุก แกล้ง ดึงผม เขี่ยขี้เท้า ผลัก เขกหัว ตบหน้า และพูดถึงจุดอ่อนหรือปมด้อยของเพื่อน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นกับเด็กที่ตัวเล็กและอ่อนแอกว่า อายุที่น้อยกว่า ด้วยการแสดงออกให้ได้รับความเจ็บปวดหรือได้รับความอับอาย (สมพร สุทัศนีย์, 2531; พรทิพย์ อินทรโชติ, 2536)

นอกจากนี้ พฤติกรรมมารั้งแกจะเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่พยายามแสดงถึงอำนาจในการปกครอง การควบคุม การข่มขู่ผู้อื่นให้กลัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ที่มีรูปร่าง ร่างกายที่ใหญ่ แข็งแรง และเรียนไม่ค้อยเก่ง ที่ไปแสดงต่อบุคคลที่เล็กกว่า อ่อนแอกว่า เรียนเก่งกว่า และไม่มีทางสู้หรือไม่มีทางป้องกัน รวมถึงการแสดงพฤติกรรมการขู่ข่มขู่อย่างสม่ำเสมอ โดยการก่อกวน ล้อเลียน กล่าวหาว่าร้าย และทำร้าย โดยตั้งใจต้องการทำอันตรายผู้อื่นอย่างไม่ลดละหรือเป็นการแสดงประพฤตินี้ที่ไม่เหมาะสม นำรังเกียจ ซึ่งเป็นการละเมิดกฎระเบียบและบรรทัดฐานทางสังคมซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าตนเองมีอำนาจหรือฐานะที่สูงกว่า (เกษรชัย และหิม, 2554)

จากความหมายของพฤติกรรมมารั้งแกที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การแสดงพฤติกรรมมารั้งแกเป็นพฤติกรรมของบุคคลหนึ่งที่แข็งแรงหรือกลุ่มบุคคลที่มีเจตนาจะทำให้ผู้อื่น

ได้รับความเดือดร้อนและได้รับอันตราย ไม่ว่าจะเป็นการทำร้ายร่างกายให้ได้รับบาดเจ็บ การทำร้าย อารมณ์ ความรู้สึก ให้เจ็บใจ ด้วยคำพูด สีหน้า แววตา และการล้อเลียนในรูปแบบต่างๆ รวมไปถึง การละเมิดกฎระเบียบ บรรทัดฐานทางสังคมซึ่งแสดงให้เห็นว่าตนเองมีอำนาจหรือฐานะที่สูงกว่า

2.2 ประเภทของพฤติกรรมการรังแก

โดยทั่วไปพฤติกรรมการรังแกแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ พฤติกรรมการรังแกทางร่างกาย พฤติกรรมการรังแกทางวาจา และพฤติกรรมการรังแกทางสังคม (เกษตรชัย และหิมา, 2554)

1. การรังแกทางร่างกาย (Physical Bullying) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่มองเห็นอยู่อย่างเป็นรูปธรรมโดยมักจะมีหลักฐานเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นรอยแผล บวม รอยฟกช้ำและรอยเลือดซึ่งเป็นการแสดงพฤติกรรมที่ทำให้ผู้อื่นได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย อาทิเช่น การตบ ตี แหย่ ชก เตะ กัด ข่วน และข่วนสิ่งของใส่ เป็นต้น

2. การรังแกทางวาจา (Verbal Bullying) เป็นการแสดงพฤติกรรมการรังแกด้วยคำพูด ที่ไปทำร้ายอารมณ์ความรู้สึกและจิตใจของผู้อื่น อาทิเช่น การด่าว่าเหน็บแนมโดยใช้วาจาหยาบคาย สบประมาท ล้อเลียนรูปร่าง หน้าตา ผิวพรรณ ศาสนา ความพิการ จุดด้อย ผลการเรียน ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ หรือการโทรศัพท์เพื่อการรบกวนและส่งอีเมลล์เพื่อกล่าวหาหรือเพื่อขูข่มขู่ข่มขู่

3. การรังแกทางสังคม (Social Bullying) เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการรุกรานเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคล ซึ่งเป็นลักษณะของการทำร้ายอารมณ์ ทำร้ายความรู้สึก ทำร้ายจิตใจเช่นเดียวกับการรังแกทางวาจา อาทิเช่น การแสดงการรังแกเกียด กีดกันไม่ให้เข้าร่วมกลุ่มกิจกรรม กีดกันไม่ให้เข้ากลุ่ม ไม่ให้ความสนใจ เป็นต้น

จากประเภทของพฤติกรรมการรังแกที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรม การรังแก สามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ พฤติกรรมการรังแกทางร่างกาย พฤติกรรมการรังแกทางวาจาและพฤติกรรมการรังแกทางสังคม แต่ในงานวิจัยผู้วิจัยแบ่งพฤติกรรมการรังแกออกเป็น 2 ประเภท นั่นคือ พฤติกรรมการรังแกทางวาจา (Verbal Bullying) ซึ่งเป็นการแสดงด้วยคำพูดที่ไปทำร้ายอารมณ์ความรู้สึกและจิตใจผู้อื่น อาทิเช่น การด่าว่าเหน็บแนม ใช้วาจาที่หยาบคาย สบประมาท ล้อเลียนรูปร่าง หน้าตาผิวพรรณ ศาสนา จุดด้อย ความพิการ ผลการเรียน ฐานะทางสังคม เศรษฐกิจ การโทรศัพท์เพื่อการรบกวน ส่งอีเมลล์เพื่อกล่าวหาและการขูข่มขู่ข่มขู่ ประเภทที่ 2 คือ พฤติกรรม การรังแกทางสังคม (Social Bullying) เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการที่เข้าไปรุกรานเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบุคคลหรือระหว่างกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นการทำร้ายอารมณ์ ทำร้ายความรู้สึก และ ทำร้ายจิตใจ

2.3 สาเหตุของพฤติกรรมก้าวร้าว

สาเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวและพฤติกรรมที่นำมาซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นจากเยาวชน มีดังนี้ (พรทิพย์ อินทร โชติ, 2536; วิณี ชิคเชิดวงศ์, 2537; ผดุง อารยะวิญญู, 2542)

1. ความบกพร่องส่วนตัวของเด็ก

เป็นความบกพร่องที่ได้เกิดขึ้นจากความเจริญเติบโตในด้านต่างๆของเด็กที่ช้าหรือเร็ว ผิดปกติ ความบกพร่องของอวัยวะ ความบกพร่องในการพูด ความพิการต่างๆและความไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากอารมณ์และความเป็นอยู่ทางบ้าน ความมีปมด้อย เด็กที่มีความบกพร่องในทางร่างกายและจิตใจนี้ย่อมไม่สามารถจะเรียนหรือทำกิจกรรมได้ดีเท่ากับเด็กที่มีความสมบูรณ์ทางร่างกาย และจิตใจ เด็กเหล่านี้ก็จะเกิดความคับข้องใจ

2. สภาพครอบครัว

สภาพของครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็กมาก เช่น เด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกัน แยกกันอยู่ หรือต้องเดินทางไกลไปจากบ้านนานๆ เป็นประจำ บิดามารดาทะเลาะกันเป็นประจำ บิดามารดาไม่ต้องการและเกลียดชังทอดทิ้งจนทำให้เด็กรู้สึกหว่าเหว โดดเดี่ยวและน้อยเนื้อต่ำใจ ในที่สุดรู้สึกเกลียดแค้นชิงชังขาดความรักความอบอุ่น จากบิดามารดาและคนข้างเคียง บิดามารดาเข้มงวดกวดขันและเจ้าอารมณ์ ใช้อำนาจข่มขู่มากเกินไป อาจทำให้เด็กกลัวและเก็บกดอารมณ์นั้น ไว้เด็กที่เป็นสมาชิกของครอบครัวประเภทนี้มักเป็นเด็กที่มีปัญหามักแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมอยู่เสมอ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กขาดความอบอุ่น รู้สึกหว่าเหว ขาดที่พึ่งอันมีผลต่อปัญหาทางอารมณ์โดยตรงและทำให้ผลการเรียนต่ำหรือเด็กที่มาจากครอบครัวที่บิดามารดามีอารมณ์ร้าย ซึ่งอาจแสดงออกมาในลักษณะของการรุนแรงทางอารมณ์ การโกรธจัด การก้าวร้าวหรือด่าทอต่าง ๆ นานา อาจทำให้เด็กมีพฤติกรรมไปในทำนองเดียวกัน โดยปัญหาเหล่านี้ล้วนมีผลสำคัญยิ่งต่อพฤติกรรมของเด็ก ครูควรมีบทบาทในการให้คำแนะนำแก่เด็กและผู้ปกครอง ในการแก้ปัญหาดังกล่าวเท่าที่จะทำได้เพราะปัญหาบางอย่างก็เป็นปัญหาใหญ่และมีความซับซ้อน ผู้ปกครองจะต้องร่วมมือกับหลายฝ่ายในการหาแนวทางแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็ก

3. ความต้องการของบุคคล

นอกจากปัจจัย 4 ที่เป็นพื้นฐานของการดำรงชีวิตของมนุษย์แล้วความต้องการความรัก การยอมรับในสังคมก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยเฉพาะเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนอาจจะแสดงออกเพื่อให้เป็นจุดเด่นและให้ได้รับความสนใจจากครูและเพื่อน ๆ จนบางครั้งก็มีพฤติกรรมไปในทางที่ไม่เป็นที่ยอมรับ เด็กบางคนที่ไม่เด่นเรื่องการเรียนอาจจะหาเรื่องเพื่อน ชอบทะเลาะวิวาท ขกต้อย ก้าวร้าว ส่งเสียงดัง เป็นที่น่ารำคาญเพียงเพื่อให้คนอื่นสนใจตนและยอมรับตนเท่านั้น

4. การสอนในโรงเรียนไม่ดี

เด็กอาจจะมีปัญหาได้เนื่องมาจากโรงเรียนและคุณครู ซึ่งในโรงเรียนบางแห่งไม่เอาใจใส่ไม่ให้ความรักความเข้าใจแก่นักเรียน อีกทั้งยังชอบใช้อำนาจเกินเหตุและไม่ยุติธรรม ซึ่งมักสร้างปัญหาให้เกิดขึ้นกับเด็กตามมา ทั้งนี้อาจทำให้เด็กมีการปรับตัวต่อสังคมยากขึ้นและมีอารมณ์ที่ไม่มั่นคง

นอกจากนี้ วิณี ชิดเชิดวงศ์ (2537) กล่าวถึงต้นเหตุของพฤติกรรมการรังแกในเด็ก ดังนี้

1. บ้านที่ไม่สมบูรณ์ เช่น บิดามารดาหย่าร้างกัน แยกกันอยู่ หรือทะเลาะวิวาทกันเสมอ บ้านดังกล่าวเป็นต้นเหตุให้เด็กมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้มาก

2. ความบกพร่องในทางส่วนตัว เกิดขึ้นเนื่องมาจากความเจริญเติบโตในด้านต่างๆ ที่ช้าหรือเร็วกว่าปกติ ความบกพร่องของอวัยวะรับสัมผัส ความบกพร่องในการพูด ความพิการในด้านต่างๆ และความไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมเนื่องมาจากอารมณ์และความเป็นไปของเด็กดังกล่าวมานี้ย่อมไม่สามารถเรียนหรือการทำกิจกรรมได้ดีเท่ากับเด็กที่มีความสมบูรณ์

3. การถูกทอดทิ้ง เด็กที่ถูกบิดามารดาทอดทิ้งไม่เอาใจใส่ดูแล เด็กเหล่านี้ต้องการความรักจากบิดามารดาเป็นอันมากแต่ก็ไม่ได้ได้รับความรักดังที่ต้องการจึงมักจะกลายเป็นผู้วางตนในสังคมไม่ได้โดยส่วนมากมักจะเป็นผู้มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในภายหลัง อาการที่เด็กพวกนี้แสดงออกมาส่วนมากคือจะพยายามเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นด้วยวิธีต่างๆ โดยมากจะเป็นผู้ที่อยู่ไม่สุข ชอบที่จะรบกวนผู้อื่นหรือเด็กบางคนอาจจะแยกตัวเองออกจากสังคมโดยสิ้นเชิง

4. เด็กที่ถูกบิดามารดารักและถนอมมากเกินไป เด็กจะพฤติกรรมที่เป็นปัญหามีลักษณะเหมือนกับเด็กที่ถูกทอดทิ้งเด็กประเภทนี้มักจะแสดงออกด้วยการเห็นแก่ตัว ชอบเกะกะระรานผู้อื่น ไม่ยอมรับผิดชอบต่องานและมักจะดูถูกคนอื่น เด็กประเภทนี้ต้องได้รับการฝึกฝนทางสังคมให้มาก

จากสาเหตุของพฤติกรรมการรังแกที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ความบกพร่องภายในตัวไม่ว่าจะเป็นรูปร่าง ลักษณะ ที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจากความเจริญเติบโตของร่างกายในด้านต่างๆอีกทั้งด้านสภาพของครอบครัวก็มีส่วนสำคัญที่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมการรังแกในตัวเด็ก รวมถึง การอบรมเลี้ยงดู การต้องการความรักจากครอบครัว การยอมรับจากคนในสังคมก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยเฉพาะเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนซึ่งอาจแสดงออกเป็นพฤติกรรมต่างๆ อาทิเช่น หาเรื่องกับเพื่อน ชอบทะเลาะวิวาท ชกต่อย ก้าวร้าว ชอบส่งเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญเพียงเพื่อให้คนอื่นสนใจตนและยอมรับตนเท่านั้น ซึ่งทั้งหมดที่ผู้วิจัยได้กล่าวล้วนแต่เป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมการรังแกทั้งสิ้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์

3.1 ความหมายของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์

ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ (Cyber Bullying) หมายความว่า 1) การนิทาหรือคำทอผู้อื่นผ่านมือถือหรือเว็บไซค์ 2) การส่งข้อความก่อกวนผู้อื่นผ่านมือถือหรือเว็บไซค์ซ้ำๆ 3) การนำเอาข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียไปเผยแพร่ทางมือถือ 4) การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อทางมือถือ 5) การแอบอ้างชื่อของผู้อื่นไปให้ร้าย คำทอหรือกระทำการดั่งข้ออื่นๆทางมือถือหรืออินเทอร์เน็ต 6) การล้อเลียน ข่มขู่หรือคุกคามผู้อื่นผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ 7) การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม 8) การสร้างข่าวลือหรือการทำให้เกิดกระแสการต่อต้านผู้อื่นผ่านมือถือหรือผ่านอินเทอร์เน็ต สมาคมผู้บริโภคนสงขลา (2013) ยังกล่าวอีกกล่าวว่า การรังแกผ่านอินเทอร์เน็ตมีอยู่ 5 ประเภทด้วยกัน ประเภทที่หนึ่ง คือ การแสดงความคิดเห็นหรือการส่งข้อความต่อผู้อื่นอย่างรุนแรง ประเภทที่สอง คือ การแสดงพฤติกรรมที่ข่มขู่หรือเพื่อก่อกวนบุคคลที่ตนไม่ชอบผ่านอินเทอร์เน็ต ประเภทที่สาม คือ การแสดงพฤติกรรมคุกคามผู้อื่นโดยไม่เปิดเผยตัวตนที่แท้จริง ประเภทที่สี่ คือ การคุกคามและสร้างความรำคาญให้กับผู้อื่น โดยแอบอ้างว่าเป็นบุคคลอื่น และประเภทที่ห้า คือ การเปิดโปงข้อมูลส่วนตัวและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของผู้อื่นผ่านระบบอินเทอร์เน็ตโดยไม่ได้รับอนุญาต

จากความหมายของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ หมายความว่า 1) การนิทาหรือการคำทอผู้อื่น 2) การส่งข้อความไปก่อกวนผู้อื่น 3) การนำข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียไปเผยแพร่ 4) การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นนำไปเปิดเผย 5) การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปให้ร้าย คำทอหรือกระทำการดั่งข้ออื่นๆ 6) การล้อเลียน ข่มขู่หรือคุกคามผู้อื่น 7) การลบหรือการบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม 8) การสร้างข่าวลือหรือทำให้เกิดกระแสการต่อต้านผู้อื่นผ่านมือถือหรือระบบอินเทอร์เน็ต

3.2 ลักษณะของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์

สมาคมนผู้บริโภคนสงขลา (2013) ได้กล่าวว่า ลักษณะของการรังแกบนโลกไซเบอร์โดยสำรวจจากผู้ปกครองของเยาวชนสรุปได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ทราบว่าบุตรหลานของตนเกี่ยวข้องกับมารังแกผ่านอินเทอร์เน็ตโดยบุตรหลานของผู้ปกครองส่วนใหญ่แล้วเคยตกเป็นเหยื่อการรังแกผ่านอินเทอร์เน็ต ต่อมาคือผู้ปกครองรู้เห็นกับการรังแกผ่านอินเทอร์เน็ต และยังทราบถึงพฤติกรรม

ที่บุตรหลานเป็นผู้รังแกผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ต โดยในส่วนใหญ่ที่บุตรหลานส่วนใหญ่ถูกรังแกหรือเป็นผู้ที่รังแกผู้อื่นผ่านอินเทอร์เน็ต คือ เครื่องข่ายสังคมต่างๆที่สามารถพูดคุย ตอบโต้กันผ่านระบบออนไลน์ ยังมีอีเมลล์และโทรศัพท์มือถือตามลำดับ

จากลักษณะของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ลักษณะของการรังแกกันบนโลกไซเบอร์มีสาเหตุสำคัญมาจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ต่างๆบนโลกไซเบอร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง FaceBook ที่กำลังได้รับความนิยมจากทุกเพศทุกวัยเพราะสามารถเข้าถึงได้ง่ายและไม่จำเป็นต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริงส่งผลให้ผู้ที่มิประสงค์ร้ายได้ใช้เป็นช่องทางรังแกและทำร้ายจิตใจผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย

Field (2006) Mishna (2008) Conway (2009) Anker (2011) ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2010) ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ได้กล่าวถึง ลักษณะที่บ่งบอกถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน อาทิเช่น ฉันได้ลบเพื่อนบางคนออกจากกลุ่มในอินเทอร์เน็ต, เพื่อนได้ส่งอีเมลล์มาล้อชื่อฉัน, ใครบางคนนำรูปภาพจากโทรศัพท์มือถือของฉัน โดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันล้อชื่อของคนอื่นผ่านอีเมลล์ ห้องสนทนาตอบโต้แบบทันที, ฉันเผยแพร่เป็นความลับของผู้อื่นผ่านอีเมลล์, ฉันได้พูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนทางอินเทอร์เน็ต, ฉันได้แพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต, ฉันได้ส่งข้อความก่อกวนใครบางคน, ฉันได้กล่าวถึงใครบางคนในทางไม่ดีผ่านการแชทออนไลน์, ใครบางคนได้ขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำร้ายฉันผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันได้แพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีเกี่ยวกับใครบางคนผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันได้สร้างข่าวลือในทางที่ไม่ดีแล้วเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันได้พูดอะไรบางอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้คนอื่น ๆ อึดอัดใจ, ใครบางคนได้ส่งอีเมลล์มาคุกคามฉัน, ใครบางคนได้ปล่อยข่าวลือเรื่องโกหกเกี่ยวกับฉันบนอินเทอร์เน็ต, มีใครบางคนได้กล่าวถึงฉันในทางที่ไม่ดีผ่าน โปรแกรมแชทออนไลน์, ใครบางคนได้ปฏิเสธฉันบนอินเทอร์เน็ต (เช่น เกมออนไลน์), ใครบางคนได้ส่งข้อความมาคุกคามฉัน, ฉันได้ขู่ว่าจะทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนได้ขู่ไม่ให้ฉันพูดคุยในอินเทอร์เน็ตเมื่อฉันปฏิเสธการสนทนาแบบห้องแชท, ฉันได้ส่งอีเมลล์ไปคุกคามใครบางคน

จากลักษณะที่บ่งบอกถึงการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้เป็นข้อคำถามที่ว่า ฉันลบเพื่อนบางคนออกจากกลุ่มบนอินเทอร์เน็ต, ฉันล้อชื่อของคนอื่นผ่านอีเมลล์, ฉันนำเอารูปภาพในโทรศัพท์ของผู้อื่น โดยไม่ได้รับอนุญาตไปเผยแพร่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันส่งข้อความไปก่อกวนใครบางคน, ฉันพูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านอินเทอร์เน็ต, ฉันส่ง

อีเมลล์ต่อคนอื่นที่สิ่งนั้นเป็นความลับ, ฉันกล่าวถึงคนอื่นในทางที่ไม่ดีผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีเกี่ยวกับคนอื่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันส่งอีเมลล์เพื่อไปคุกคามคนอื่น, ฉันได้พูดอะไรบางอย่างผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้คนอื่นอึดอัดใจ, ฉันขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ฉันสร้างข่าวลือที่ไม่ดีส่งให้คนอื่นทางข้อความ

3.3 ประเภทของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์

จากที่ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถแยกประเภทของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ได้เป็น 5 ประเภท คือ การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น, การหมิ่นประมาทผู้อื่น, การแอบอ้างชื่อผู้อื่น, การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเปิดเผยและการลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์และจากประเภทดังกล่าวผู้วิจัยได้กำหนดเป็นตัวบ่งชี้ อธิบายได้ดังนี้

ประเภทที่ 1 การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น

กล่าวคือ การกระทำระหว่างคนสองคนหรือมากกว่านั้นที่เริ่ม โดยการแลกเปลี่ยนอีเมลล์ (Markus, 1994; Moore, Kurtzberg, Thompson, และ Morris, 1999; Landry, 2000; Turnage, 2007) การนินทาหรือด่าทอผู้อื่นผ่านอีเมลล์โดยมีลักษณะเป็นข้อความที่มีรูปแบบของความเป็นศัตรูกรรณข่มขู่ ดูหมิ่น เสียดสีและการเหยียดสีผู้อื่นลักษณะบางส่วนรวมไปถึงข้อความที่เป็นลักษณะของการนินทาผู้อื่นและใช้ข้อความที่หยาบคายต่อผู้อื่นซ้ำๆ เพื่อแสดงอารมณ์ที่ไม่พอใจ การใช้ถ้อยคำที่เสียดสี โดยลักษณะทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเป็นลักษณะของการข่มขู่กันบนโลกไซเบอร์ (Harrison และ Falvey, 2002; Friedman และ Curral, 2003; Wolak, Mitchell และ Finkelhor, 2007)

ประเภทที่ 2 การหมิ่นประมาทผู้อื่น

กล่าวคือ การที่บุคคลไปโพสต์สิ่งที่เป็นอันตราย ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ไม่เป็นความจริงหรือสิ่งที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียเกี่ยวกับบุคคลอื่นผ่านโลกไซเบอร์ (Kowalski, 2009) รังแกบนโลกไซเบอร์สามารถโพสต์ข้อความเรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลอื่นๆผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมต่างๆที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันและผู้ตกเป็นเหยื่อของการหมิ่นประมาทบนโลกไซเบอร์ในบางครั้งไม่สามารถลบข้อมูลที่ผู้อื่นหมิ่นประมาทได้อาจเป็นเพราะว่าเขาไม่เคยมีการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ข้อมูลผิดถูกโพสต์ไป (Smith, Mahdavi, Carvalho and Tippett, 2006) ยังกล่าวอีกว่าการหมิ่นประมาทรวมหมายถึงการตัดต่อภาพหรือคลิปวิดีโอที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียโดยไม่ได้รับอนุญาต

ประเภทที่ 3 การแอบอ้างชื่อผู้อื่น

กล่าวคือ เป็นลักษณะการระบุว่าตนเองเป็นคนอีกคนหนึ่งและได้โพสต์ข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลต่างๆว่าเป็นคนคนนั้น (Kowalski, 2009) เนื่องจากธรรมชาติของอินเทอร์เน็ตสามารถที่

จะเลียนแบบค่อนข้างง่ายและไม่สามารถที่จะรู้ได้ว่าสิ่งที่ใครได้โพสต์บางสิ่งบางอย่างเป็นข้อมูลที่ขาดความน่าเชื่อถือและนอกจากนี้ยังเป็นไปได้ที่จะปลอมตัวเป็นคนอื่นผ่านทางห้องสนทนา กรณีหนึ่งของการเลียนแบบทำให้เป็นที่นิยมโดยสื่อในปี 2008 ที่เกี่ยวข้องกับเด็กผู้หญิงสองคนและเป็นหนึ่งในคุณแม่ของเด็กสาว อายุ 13 ปี ฆ่าตัวตายหลังจากที่เธอพบว่าเพื่อนที่ดีที่สุดได้ปลอมตัวเป็นเด็กหนุ่มและแกล้งทำเป็นว่าจะชอบก่อนที่จะหันไปด่าว่าเธอ ซึ่งกรณีนี้เป็นหนึ่งตัวอย่างที่หมายถึงการข่มขู่บนโลกไซเบอร์ซึ่งเป็นที่สนใจของประชาชนจำนวนมาก (Tresniowski, Truesdell, และ Morrissey, 2008)

ประเภทที่ 4 การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ

การนำเอาความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อบนโลกไซเบอร์ (Kowalski, 2009) เป็นการนำความลับที่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นทำการส่งผ่านไปยังอีเมลล์ หรือ โปรแกรมที่สามารถโพสต์บนหน้าเว็บโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นข้อมูลที่สามารถทำให้เกิดความเสียหาย ความอับอาย ต่อผู้ที่ตกเหยื่อและยังถือเป็นการหลอกลวงโดยจงใจอาจส่งผลเสียต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง

ประเภทที่ 5 การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่ม

การลบหรือบล็อกผู้อื่นออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์สามารถใช้งานผ่านคอมพิวเตอร์เพื่อทำการลบหรือการปิดกั้นคนจากรายชื่อเพื่อน ห้องสนทนา กลุ่มอินเทอร์เน็ต กลุ่มเครือข่ายหรือเว็บไซต์เกม (Kowalski, 2009) จากการศึกษาค้นคว้าพบว่าผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือโดนกีดกัน ลบหรือบล็อกออกจากกลุ่มบนโลกไซเบอร์ พบว่า มีการกระทำที่มีประสิทธิภาพมากในความหมายของการข่มขู่ (Williams, 1997, 2001)

3.4 ทักษะคดีที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการรังแกกันบนโลกไซเบอร์

คิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ได้จัดกลุ่มข้อคำถามอันเกี่ยวเนื่องกับทักษะคดีที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการข่มเหงรังแกกันบนโลกไซเบอร์ออกเป็น 2 กลุ่ม นั่นคือกลุ่มที่เห็นว่าการข่มเหงรังแกเป็นประเด็นในด้านลบ เช่น การเห็นว่ากรรมการข่มเหงรังแกเป็นพฤติกรรมก้าวร้าวและเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ คือ สิ่งที่ฉันเห็นว่าส่งผลเสียต่อสุขภาพจิตของผู้ถูกรังแกไม่ควรที่จะกระทำมากที่สุด รองลงมาคือสิ่งที่ฉันเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความก้าวร้าว ต่อมาคือสิ่งที่ฉันเห็นว่าเป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรง สิ่งที่ฉันเห็นว่าสิ่งนี้เป็นการสร้างปัญหาให้กับผู้อื่น สิ่งที่ฉันรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ผิด สิ่งที่ฉันเห็นว่าเป็นสิ่งที่ไม่ควรจะทำและประการสุดท้ายคือ สิ่งที่ฉันเห็นว่าเป็นความรุนแรงอย่างหนึ่ง ส่วนกลุ่มที่มองว่าการข่มเหงรังแกเป็นประเด็นด้านบวก ซึ่งมองว่าการรังแกเป็นเรื่องปกติที่แสดงออกถึงความเก่งและเป็นเรื่องที่ใครๆก็ทำกันในสังคม

เมื่อได้สอบถามถึงทัศนคติของเยาวชนซึ่งส่วนใหญ่พบว่าจะมีแนวโน้มเห็นพฤติกรรม การข้ามพรมแดนบนโลกไซเบอร์ในระดับกลางก่อนมาทางด้านเห็นด้วยหรือยอมรับได้ว่าเป็นเรื่อง ที่ปกติ ประการแรกเป็นสิ่งที่ฉันรู้สึกว่ามีอำนาจเหนือผู้อื่นมากที่สุด รองลงมาคือฉันรู้สึก ว่าผู้ที่กระทำเก่ง ต่อมาคือฉันรู้สึกว่ามีผู้กระทำความผิดมากมาย ฉันเห็นว่าไม่ได้เป็นการทำร้ายใคร ฉันเห็นว่า ทุกคนมีอิสระที่จะทำตามที่ต้องการ ฉันเห็นว่าผู้ที่กระทำได้ระบายความรู้สึก ฉันเห็นว่า เป็นเรื่องที่ใครๆก็ทำกัน และประการสุดท้ายก็คือรู้สึกว่ามีผู้ที่กระทำได้รับการยอมรับ แต่เป็นที่น่าสังเกต ว่ามีประเด็นที่ว่าฉันรู้สึกว่ามีผู้กระทำความผิดมากมาย เห็นว่าทุกคนมีอิสระที่จะทำตามที่ต้องการ, และฉันเห็นว่าผู้ที่กระทำได้ระบายความรู้สึก ซึ่งเป็นเรื่องที่เยาวชนเห็นด้วย-เห็นด้วยอย่างยิ่ง แสดง ให้เห็นได้ว่าการข้ามพรมแดนบนโลกไซเบอร์ในสายตาของเยาวชนจำนวนมากมีแนวโน้มเห็น ว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องปกติที่คนทุกคนมีสิทธิที่จะทำได้

จากทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรมการรังแกกันบนโลกไซเบอร์ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าส่วนใหญ่มีแนวโน้มเห็นว่าพฤติกรรมการรังแกกันบนโลกไซเบอร์เป็นเรื่องปกติ ยังมองว่า เป็นเรื่องของกระทำความผิด เรื่องความสนุกสนาน เพราะเห็นว่าไม่ได้เป็นการทำร้ายใครหรือ ทำให้ใครเดือดร้อน ซึ่งทัศนคติที่ได้กล่าวมาทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและน่าเป็นห่วงอย่างมากท่ามกลางสังคมในปัจจุบันและอาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมการรังแกกันบนโลกไซเบอร์เพิ่มมากขึ้นหากยังไม่มีการให้ความรู้หรือเข้ามาแก้ไขอย่างจริงจัง

4. แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

4.1 ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

การบริการบนอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะเป็นการบริการในรูปแบบการให้ข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารโดยประเภทการให้บริการบนอินเทอร์เน็ต สามารถแบ่งได้ ดังนี้

1) จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail)

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือที่เรียกว่าอีเมลเป็นการสื่อสารที่นิยมใช้กันมากเนื่องจาก ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสารได้รวดเร็วแม้อยู่ห่างกันคนละมุมโลกก็ตาม และไม่สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย โดยองค์ประกอบของอีเมลจะมีชื่อผู้ใช้และชื่อโดเมน Username@domain_name ทั้งนี้การใช้งาน อีเมลสามารถแบ่งได้ดังนี้ คือ อีเมลที่หน่วยงานสร้างขึ้นเพื่อมอบให้กับบุคลากรในองค์กรนั้นได้ใช้ งาน เช่น 5511121017@psu.ac.th คืออีเมลของนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งและอีเมลที่สามารถ สมัครได้ฟรีตาม Web Mail ต่างๆเช่น Hotmail, Yahoo mail, Gmail เป็นต้น

2) การสืบค้นข้อมูลแบบใยแมงมุม (World Wide Web: WWW)

ปัจจุบันการสืบค้นข้อมูลแบบใยแมงมุมได้รับความนิยมมากและยังคงเป็นรูปแบบการสื่อสารที่รวดเร็วที่สุดบนระบบอินเทอร์เน็ตด้วยเหตุผลที่สำคัญนั้นคือง่ายต่อการใช้งานและสามารถนำเสนอข้อมูลกราฟิกได้ การใช้งานเปรียบเสมือนการเข้าไปอ่านหนังสือในห้องสมุดโดยหนังสือที่อ่านนั้นมีความสมบูรณ์มากกว่าหนังสือทั่วไป เพราะสามารถฟังเสียง ดูภาพเคลื่อนไหวประกอบได้ นอกจากนี้ยังสามารถตอบโต้กับผู้อ่านได้อีกด้วย ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งคือข้อมูลต่างๆมีการเชื่อมโยงถึงกันได้ด้วยคุณสมบัติของ Hypertext Link

World Wide Web หรือที่เราคุ้นตาและรู้จักกันดีในรูปแบบของ WWW เป็นเครื่องมือในการให้บริการข้อมูลข่าวสารบนอินเทอร์เน็ตที่ใช้ได้ง่าย ซึ่งสามารถที่จะเลือกรับชมได้ทั้งภาพนิ่ง เสียง วิดีโอและในปัจจุบันมีโปรแกรมอยู่หลายตัวและหลายเวอร์ชันมากมายแต่ละตัวจะเหมาะกับเครื่องคอมพิวเตอร์หลายชนิด โปรแกรมที่จะนำพาผู้ใช้เข้าถึงบริการในลักษณะของ WWW เราจะเรียกมันว่า “บราวเซอร์” (Browser)

3) การสนทนาแบบออนไลน์ (Chat)

การสนทนาแบบออนไลน์ผู้ใช้บริการสามารถคุยโต้ตอบกับผู้ใช้คนอื่นๆในได้ ในเวลาเดียวกันเสมือนกับการคุยกันแก่ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ของทั้งสองที่ซึ่งก็สนุกและรวดเร็ว ทั้งนี้ในการบริการสนทนาแบบออนไลน์ที่คุ้นกันในรูปแบบของ Chat (Internet Relay Chat) ซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนาไปถึงขั้นที่สามารถใช้ภาพสามมิติ ภาพเคลื่อนไหว การ์ตูนต่างๆแทนตัวคนที่สนทนากันได้แล้วยังสามารถคุยกันด้วยเสียงในแบบเดียวกันกับโทรศัพท์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลบนจอภาพหรือในเครื่องของผู้สนทนาแต่ละฝ่ายได้อีกด้วย ในการทำงานแบบนี้จะอาศัยโปรโตคอลช่วยในการติดต่อกับอีกโปรโตคอลหนึ่งซึ่งเป็นโปรโตคอลอีกชนิดหนึ่งบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่สามารถทำให้หลายๆคนเข้ามาคุยพร้อมกันได้ผ่านตัวหนังสือแบบ Real Time โดยจะมีหลักการ คือ จะมีเครื่อง Server หมายถึง ฮาร์ดแวร์+ซอฟต์แวร์ โดยที่ฮาร์ดแวร์ คือ คอมพิวเตอร์ที่จำเป็นต้องมีทรัพยากรระบบค่อนข้างสูงและจะต้องมีมากกว่า 1 เครื่องเพื่อรองรับหลายๆคนและเครื่องของเราจะทำหน้าที่เป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ตได้แบบธรรมดาโดยไม่ต้องการทรัพยากรมากนัก และก็ต้องมีโปรแกรมสำหรับเชื่อมต่อเข้า IRC Server ได้และการสนทนาโดยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในปัจจุบันมีหลายโปรแกรม อาทิเช่น โปรแกรม E-Mail, FaceBook, Line, Twitter, Skype, Instagram, WhatsApp, Tango, YouTube และ Socialcam เป็นต้น

4) โลกไซเบอร์

โลกไซเบอร์ หมายถึง กลุ่มคนที่เข้ามารวมกันเป็นสังคมที่มีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ตในรูปแบบของเว็บไซต์ที่มีการแผ่ขยายออกไปเรื่อยๆ เป็นรูปแบบของการสื่อสารข้อมูล

ผ่านอินเทอร์เน็ตทำให้เครือข่ายสังคมออนไลน์เกิดขึ้น ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารต่อกัน อีกทั้งยังสามารถทำกิจกรรมต่างๆร่วมกัน ทั้งเพื่อการศึกษา เพื่อธุรกิจ เพื่อความบันเทิงหรือสิ่งที่ชอบคล้ายๆกัน เสาวนิชย์ ไทยรุ่งโรจน์ และคณะ (2554) ได้กล่าวว่า ผู้ใช้สังคมออนไลน์หรือที่เรียกว่าโลกโซเชียลจะมีการสื่อสารกับผู้อื่นในกลุ่มสังคมเดียวกันทั้งในการบอกเล่าประสบการณ์ เรื่องเล่า บทความ รูปภาพ วิดีโอ ซึ่งในปัจจุบันการสื่อสารสามารถทำผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ เช่น กระดานความคิดเห็น เว็บบล็อก รูปภาพและวิดีโอ โดยมีเทคโนโลยีที่รองรับเนื้อหาเหล่านั้นเข้ามาเกี่ยวข้อง อันได้แก่ เว็บบล็อก เว็บไซต์ที่แบ่งปันรูปภาพ เพลง วิดีโอ กระดานสนทนา อีเมล ข้อความด่วน ส่วนเว็บไซต์ให้บริการเกี่ยวกับ Social Network อันได้แก่ กูเกิ้ลกรุ๊ป (Google Group) เฟซบุ๊กส์ (FaceBook) ทวิตเตอร์ (Twitter) มายสเปซ (MySpace) ยูทูป (YouTube) เป็นต้น ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) โลกโซเชียลเป็นช่องทางหนึ่งของคนในสังคมปัจจุบันที่ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารซึ่งได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเนื่องจากมีความรวดเร็ว ทันสมัย ประหยัด อีกทั้งยังถือได้ว่าผู้ใช้บริการของเครือข่ายสังคมออนไลน์นี้เป็นการที่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมอย่างจริงจังจำกัด และมีอิสระในการที่จะกระทำการต่างๆบนระบบอินเทอร์เน็ต เนื่องด้วยเครือข่ายสังคมออนไลน์ในปัจจุบันที่เข้ามามีบทบาทต่อกลุ่มวัยรุ่นนั้นมีหลากหลายเว็บไซต์ มีบริการผ่านเว็บไซต์ที่เป็นจุดโยงระหว่างบุคคลแต่ละคนที่มีเครือข่ายสังคมเป็นของตัวเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั้งมีการเชื่อมโยงกับบริการต่างๆไว้อีกมากมาย (สุกัญญา สุตบรรทัด, 2541; เศรษฐพงษ์ มะลิสวรรณ, 2552)

จากความหมายของโลกโซเชียลที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า โลกโซเชียลเป็นช่องทางหนึ่งของคนในยุคปัจจุบันที่รวมกันเป็นสังคมมีการทำกิจกรรมร่วมกันบนอินเทอร์เน็ตเป็นรูปแบบการติดต่อสื่อสารกันที่มีความรวดเร็ว ประหยัดและมีอิสระในการกระทำการต่างๆบนระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้เครือข่ายบนอินเทอร์เน็ตเป็นสังคมขึ้นมาอีกทั้งมีการสร้างชุมชนขึ้นมาใหม่บนอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารกัน

4.2 ประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล

อิทธิพล ปรีดิประสงค์ (2552) ได้จำแนกหมวดหมู่หรือประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียลไว้ในบทบาทของเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยพิจารณาจากเป้าหมายของการเข้าเป็นสมาชิกในเครือข่ายสังคมออนไลน์สามารถแบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม ดังนี้ 1) กลุ่มที่มีการแสดงตัวตนและภาพลักษณ์ของตนเอง เช่น FaceBook, Line, Instagram 2) กลุ่มที่เน้นความสนใจตรงกัน เช่น Digg.com 3) กลุ่มที่ร่วมกันทำงาน เช่น wikipedia.org 4) กลุ่มที่มีลักษณะเป็นการสวมบทบาทของผู้เล่นในชีวิตจริงกับตัวละครในเกม และ 5) กลุ่มที่เกี่ยวกับอาชีพ เช่น Jobsdb.com ทั้งนี้เครือข่าย

สังคมออนไลน์ สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) เว็บไซต์ที่เราสามารถโพสต์หรือแชร์ข้อมูลให้กับคนอื่น ๆ ได้
 2) เว็บไซต์ที่สามารถที่คอยอัปเดตสถานะได้ว่าตอนนี้กำลังทำอะไร 3) เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับวิดีโอ
 4) เว็บไซต์ต่างๆที่สามารถโพสต์ข้อความหรือคำตอบได้

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) เครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์เป็นช่องทางหนึ่งในการสื่อสารที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเนื่องจากผู้ใช้บริการของเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้เข้าไปมีส่วนร่วมที่ไร้ขีดจำกัดและเข้ามามีบทบาทต่อกลุ่มวัยรุ่นมีหลากหลายเว็บไซต์ซึ่งแต่ละคนมีเครือข่ายสังคมเป็นของตัวเองผ่านระบบอินเทอร์เน็ตรวมทั้งมีการเชื่อมโยงกับบริการต่างๆมากมาย

เศรษฐพงศ์ มะลิสวรรณ (2552) เครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์ สามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) **ประเภทแหล่งข้อมูลหรือความรู้** เป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมข้อมูลที่เป็นความรู้ในเรื่องต่างๆ ทั้งด้านวิชาการ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สินค้าหรือบริการต่างๆโดยมุ่งเน้นให้บุคคลที่มีความรู้เข้ามาเขียนหรือแนะนำไว้ ที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น Wikipedia ที่เป็นสารานุกรมออนไลน์หลากหลายภาษา, Google Earth เป็นเว็บไซต์ที่สามารถดูแผนที่ได้ทั่วทุกมุมโลกอีกทั้งให้ความรู้ในเรื่องภูมิศาสตร์ การท่องเที่ยว การเดินทาง การจราจรหรือแม้กระทั่งที่พัก 2) **ประเภทเกมออนไลน์** เป็นเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมมากในกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเกมออนไลน์นี้ผู้เล่นสามารถสนทนาแลกเปลี่ยน Items กับบุคคลอื่นๆได้ 3) **ประเภทสร้างเครือข่ายทางสังคม** เป็นเว็บไซต์ที่เน้นการหาเพื่อนใหม่หรือการตามหาเพื่อนเก่าที่ไม่ได้เจอกันนานจะเป็นในรูปแบบของการสร้าง Profile ของตนเองขึ้นมาโดยการใส่รูปภาพที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นตัวตนเพื่อให้เพื่อนที่อยู่ในเครือข่ายได้รู้จักตัวตนของเรามากยิ่งขึ้นและมีลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรื่องราว ถ่ายทอดประสบการณ์ต่างๆ ร่วมกัน เช่น Line, Twitter, FaceBook 4) **ประเภทฝากภาพ** เป็นเว็บไซต์ที่สามารถฝากภาพออนไลน์ได้โดยไม่สิ้นเปลืองฮาร์ดดิสก์ส่วนตัวอีกทั้งยังสามารถแบ่งปันรูปภาพ ชื่อ-ขายรูปภาพอย่างง่ายดาย เช่น Flickr, Photoshop 5) **ประเภทสื่อ** เป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับการแบ่งปันภาพ คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ เพลง เช่น YouTube 6) **ประเภทซื้อ-ขาย** เป็นเว็บไซต์ที่มีการทำธุรกิจทางออนไลน์ซึ่งมีการซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนสินค้าต่างๆที่ได้รับความนิยมมาก เช่น Amazon, eBay แต่เว็บไซต์ประเภทนี้ยังไม่ถือว่าเป็น Social Network ที่แท้จริงเนื่องจากมิได้เปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการแบ่งปันข้อมูลได้หลากหลาย นอกเสียจากการสั่งซื้อและติชมสินค้าเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ได้ทำการสำรวจกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยผ่านระบบออนไลน์โดยมีผู้ใช้บริการมากขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อติดต่อสื่อสารต่อกัน โดยเว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน Google, FaceBook, YouTube, Line, Yahoo, Sanook, BlogSpot, Pantip, Msn, Wikipedia, Mthai, Amazon, Kapook, Manager, 4shared, Twitter, Dek-d, Hi5, Thaiseoboard, Mediafire, Wordpress, Weloveshopping, True life และ Blogging

4.3 ข้อดี - ข้อเสีย และประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล

บนโลกโซเชียลก็เหมือนสังคมนอกบ้านตัวเรา มีการใส่หน้ากาก กัดกันข้างหลัง มีนิสัยดุนิสัยชู้ มีการสงสัย มีการแวงคนรอบข้าง มีเหมือนกันทุกอย่างเพราะมันเป็นธรรมชาติของโลกแต่เราจะสามารถคัดกรองกลุ่มคนยัง ใจได้นั้นก็ต้องใช้สติปัญญาในการวิเคราะห์หรือพิจารณาคนที่เราคิดว่าน่าจะเป็นคนดีสักวันอาจจะกลับกลายเป็นคนชั่วไปก็เป็นได้ เพราะโลกใบนี้ไม่มีอะไรที่แน่นอน เพียงแต่จะมองโลกใบนี้ในแง่บวกหรือในแง่ลบเท่านั้นเอง เปรียบเสมือนเหรียญที่มีสองด้านเสมอ ก็เฉกเช่นเดียวกับคนที่มีความดีและคนชั่ว บนโลกโซเชียลก็เช่นเดียวกันก็มีทั้งข้อดีและข้อเสียและประโยชน์ (จุฑามณี คายะนันท์, 2554)

ข้อดีของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล

1. สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ในสิ่งที่สนใจร่วมกันได้
2. เป็นเสมือนคลังข้อมูลความรู้ขนาดย่อมเพราะสามารถเสนอและแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือตั้งคำถามในเรื่องต่างๆ เพื่อให้บุคคลอื่นเข้ามามีส่วนร่วม
3. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารและมีความสะดวกและรวดเร็ว
4. เป็นสื่อเพื่อนำเสนอผลงานของตัวเอง เช่น งานเขียน รูปภาพ วิดีโอต่างๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามาชื่นชมและแสดงความคิดเห็น
5. ใช้เป็นสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์หรือบริการลูกค้าสำหรับบริษัทและองค์กรต่างๆ
6. ช่วยสร้างผลงานและรายได้ให้แก่ผู้ใช้งานและเกิดการจ้างงานรูปแบบใหม่ๆ
7. คลายเครียดได้สำหรับผู้ใช้ที่ต้องการหาเพื่อนคุยเล่นสนุกๆ
8. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีจากเพื่อนสู่เพื่อนได้

ข้อเสียของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกโซเชียล

1. เว็บไซต์ให้บริการบางแห่งอาจเปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไปหากผู้ใช้บริการไม่ระมัดระวังในการกรอกข้อมูลอาจถูกผู้ไม่หวังดีนำมาใช้ในทางเสียหายหรือละเมิดสิทธิได้
2. สังคมออนไลน์บนโลกโซเชียลแผ่ขยายไปในวงกว้างหากผู้ใช้รู้เท่าไม่ถึงการณ์หรือขาดวิจารณญาณอาจโดนหลอกลวงหรือการนัดเจอกันเพื่อจุดประสงค์ร้ายตามที่เป็นอย่าง
3. เป็นช่องทางในการถูกละเมิดลิขสิทธิ์ ขโมยผลงานหรือถูกแอบอ้างเพราะเป็นสื่อในการเผยแพร่ผลงาน รูปภาพต่างๆของเรา
4. ข้อมูลที่ต้องกรอกเพื่อสมัครสมาชิกบนเว็บไซต์ยากแก่การตรวจสอบว่าเป็นข้อมูลจริงหรือไม่ ดังนั้นอาจเกิดปัญหาเกี่ยวกับเว็บไซต์ที่กำหนดอายุการสมัครสมาชิกหรือการถูกลอกโดยบุคคลที่ไม่มีตัวตนได้

5. หากผู้ใช้อยู่กับหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานอาจส่งผลต่อสายตาได้

6. หากผู้ใช้หมกมุ่นอยู่กับเครือข่ายสังคมออนไลน์มากเกินไปอาจส่งผลเสียต่อการเรียนได้ (องอาจ ฤทธิทองพิทักษ์, 2539; สุกัญญา สุคบรรทัด, 2541)

ประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

บริษัทต่างๆ เริ่มหันมาใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์ให้เป็นประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการมากขึ้นเนื่องจากจัดการใช้งานและอัปเดตให้ทันสมัยได้ง่าย อีกทั้งยังเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้ดี เพราะส่วนใหญ่จะสำรวจและแยกประเภทความสนใจของสมาชิกอยู่แล้ว นอกจากนี้แล้วยังมีค่าใช้จ่ายที่ถูกและสามารถติดต่อสื่อสารระหว่างบริษัทกับลูกค้าผ่านข้อความแสดงความคิดเห็นได้อีกด้วย (จินตนา วัฒนกฤกศล, 2543)

จากข้อดี ข้อเสียและประโยชน์ของเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์สามารถสรุปได้ว่า ผู้ที่ใช้สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นแหล่งที่สามารถค้นหาความรู้ใหม่ๆ ไม่เพียงเท่านั้นผู้ใช้สามารถเสนอและแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้หรือแม้แต่การตั้งคำถามเพื่อให้บุคคลอื่นที่มีคำตอบได้ช่วยกันตอบ และสามารถนำผลงานของตัวเองมาเผยแพร่ เช่น งานเขียน รูปภาพ วิดีโอ เพื่อให้ผู้อื่นได้เข้ามารับชมและแสดงความคิดเห็นและที่สำคัญยังช่วยลดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร สะดวกและรวดเร็ว ส่วนข้อเสียหากผู้ใช้เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวมากเกินไปไม่ระมัดระวังในการกรอกข้อมูลต่างๆ เสี่ยงต่อการเกิดความเสียหาย การถูกละเมิดสิทธิส่วนบุคคลหรืออาจจะโดนหลอกลวงผ่านโลกไซเบอร์และหากผู้ใช้ที่ใช้ที่อยู่กับหน้าจอคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานอาจส่งผลเสียต่อสายตาได้และที่สำคัญเมื่อผู้ใช้หมกมุ่นมากเกินไปอาจจะทำให้เสียการเรียนหรือผลการเรียนตกต่ำลงได้จะทำให้เสียเวลาถ้าผู้ใช้ใช้อย่างไร้ประโยชน์ ดังนั้นเมื่อได้ทราบถึงคุณและโทษของโลกไซเบอร์แล้วก็ควรที่จะรู้จักใช้มันให้เกิดประโยชน์ให้สูงสุด

5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้

5.1 ความหมายของตัวบ่งชี้

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือที่สร้างขึ้นสำหรับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และสามารถระบุหรือบ่งบอกได้ถึงสมรรถนะของผลการดำเนินงานได้เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานครั้งสุดท้ายกับปัจจุบัน ดังนั้นต้องใช้เกณฑ์วัดเปรียบเทียบสมรรถนะที่สามารถแสดงผลการดำเนินงานได้ ซึ่งเกณฑ์ในการวัดผลดังกล่าวนี้ โดยทั่วไปแล้วเรียกกันว่า ตัวบ่งชี้ (Indicators) เมธี ครองแก้ว (2540) ได้ให้ความหมาย

ของตัวบ่งชี้ว่าเป็นเครื่องมือบอกทิศทางการพัฒนาหรือการดำเนินกิจกรรมที่เป็นนโยบายสาธารณะของรัฐในแต่ละเรื่อง ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์แค่ไหนซึ่งสามารถดูได้จากสัมฤทธิ์ผลของงานหรือผลความสำเร็จของงาน ศักดิ์ชาย เพชรช่วย (2541) ได้กล่าวว่า ตัวบ่งชี้เป็นสารสนเทศที่บ่งบอกถึงสภาพการณ์หรือสภาวะอย่างใดอย่างหนึ่งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพซึ่งสารสนเทศดังกล่าวอยู่ในรูปที่สังเกตได้เป็นตัวเลข ข้อความ องค์ประกอบ ตัวแปรหรือปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งโดยนำเอาตัวแปรหรือข้อเท็จจริงมาสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่าซึ่งสามารถชี้ให้เห็นถึงสภาพการณ์เมื่อมาเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (เอมอร์ จังศิริพรปกรณ์, 2542; อานุกาพ ธงภักดี, 2543) ยังได้กล่าวถึงตัวบ่งชี้เกี่ยวกับตัวแปรที่ใช้บ่งบอกถึงสิ่งที่ต้องการตรวจสอบและสามารถวินิจฉัยและช่วยชี้บทบาทหน้าที่ ปัญหา อุปสรรค ของการดำเนินงาน นอกจากนี้ตัวบ่งชี้จะใช้บ่งบอกถึงสภาวะของสิ่งที่มุ่งวัดหรือสะท้อนลักษณะปัญหาในการดำเนินงาน (วรรณิ แกมเกตุ, 2540)

สุรพงษ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ (2547) ตัวบ่งชี้จะเป็นสิ่งที่นำมาวัดคุณลักษณะหรือสภาพการณ์ของสิ่งที่กำลังศึกษาในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยมีลักษณะเป็นเชิงคุณภาพและปริมาณอีกทั้งเป็นการนำเอาข้อมูล ตัวแปร ข้อเท็จจริง มาสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นคุณลักษณะหรือสภาพการณ์นั้นได้ รัตนาพร ไกรถาวร (2545) ตัวบ่งชี้จะเป็นตัวแปรประกอบหรือองค์ประกอบที่มีค่าแสดงลักษณะเป็นปริมาณของสภาพที่ต้องการศึกษาและค่าของตัวบ่งชี้จะระบุหรือบ่งบอกไปถึงสถานภาพที่ต้องการศึกษาว่าเป็นองค์รวมกว้างๆ แต่มีความชัดเจนเพียงพอที่ใช้ในการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพื่อประเมินสภาพที่ต้องการศึกษาได้และยังใช้ในการเปรียบเทียบระหว่างจุดเวลาหรือช่วงเวลาที่แตกต่างกันเพื่อให้ทราบถึงความเปลี่ยนแปลงของสภาพที่ต้องการศึกษา

Johnstone (1981) ตัวบ่งชี้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงปริมาณเชิงสัมพันธ์หรือสภาวะของที่มุ่งวัดในเวลาใดเวลาหนึ่งโดยไม่จำเป็นต้องบ่งบอกสภาวะที่เจาะจงหรือชัดเจนแต่อาจจะบ่งบอกหรือสะท้อนภาพของสถานการณ์ที่เราสนใจเพื่อเข้าไปตรวจสอบอย่างกว้างๆซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคต (สุทธิรัช คนกาญจน์, 2547; เพชรลดา สีหะวงศ์, 2550; พิรภาว บุญเพลิง, 2550)

จากความหมายของตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าตัวบ่งชี้คือสิ่งที่กำหนดขึ้นเพื่อชี้อะไรบางอย่างที่ต้องการในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งซึ่งอาจเป็นการวัดที่ในขั้นต้นที่แสดงให้เห็นภายนอกโดยอาศัยการคาดการณืและอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ในอนาคตเพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยตัวบ่งชี้สามารถนำมาวัดและตรวจสอบได้ อีกทั้งตัวบ่งชี้มีประโยชน์ในเรื่องของการตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งสามารถทำให้เข้าใจวัตถุประสงค์ได้ง่ายยิ่งขึ้นและในการสร้างตัวบ่งชี้ควรทำให้แคบลงเพื่อความชัดเจนในสิ่งที่กำลังศึกษาและใช้เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำมาใช้ในเรื่องพฤติกรรมกรรมกรังแกนบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน โดยมุ่งชี้ไปที่เยาวชนในจังหวัดสงขลา

5.2 ประเภทของตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้สามารถแบ่งได้หลายประเภททั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิธีการและเกณฑ์ในการแบ่ง เช่น การแบ่งโดยอาศัยแนวคิดของวิธีการสร้างตัวบ่งชี้ การแบ่งโดยอาศัยวิธีการนำตัวแปรไปใช้ การแบ่งตามวิธีการแปรผล การแบ่งตามลักษณะหรือสเกลวัด การแบ่งตามช่วงเวลา การแบ่งตามระดับการวัด การแบ่งโดยอาศัยแนวคิดเชิงระบบและการแบ่งโดยอาศัยการตีค่าของตัวบ่งชี้

สำหรับในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะกล่าวเฉพาะการแบ่งประเภทโดยอาศัยแนวทางการใช้ตัวแปรต่าง ๆ มากำหนดเป็นตัวบ่งชี้ พรศักดิ์ สุจริตรักษ์ (2553) ได้ทำการแบ่งตัวบ่งชี้ ดังนี้

1) ตัวบ่งชี้เป็นตัวแทน (Representative Indicators) การเลือกตัวแปรมาเป็นตัวแทนเพื่อชี้ถึงสภาพหรือบ่งชี้ถึงลักษณะใดลักษณะหนึ่งในการเลือกนำมาเฉพาะตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งมาใช้เป็นตัวบ่งชี้เป็นเรื่องที่แต่ละบุคคลเลือกและกำหนดเอง โดยมีได้มีเหตุผลอ้างอิงชัดเจนว่ามีสาเหตุใดจึงเลือกตัวแปรนี้และไม่เลือกตัวแปรอื่น ๆ และการขาดเหตุผลอ้างอิงเช่นนี้เป็นผลทำให้ไม่สามารถสรุปผลทั่วไปได้หรือไม่สามารถนำไปเปรียบเทียบระหว่างงานวิจัยที่คล้ายคลึงกันหรือเปรียบเทียบระหว่างประเทศได้

2) ตัวบ่งชี้เดี่ยว (Disaggregate Indicators) ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่นำมาแยกย่อยให้เป็นส่วนๆ ละเอียดถี่กลงไปเฉพาะเมื่อใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของตัวแปรเพื่อที่จะอธิบายแต่ละองค์ประกอบโดยหลักการแล้วตัวแปรที่กำหนดแต่ละตัวแปรซึ่งถูกนำมาจำแนกออกเป็นเดี่ยวๆ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนของแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งหากดำเนินการให้ครบถ้วนทั้งระบบจำนวนตัวแปรก็จะมีมาก

3) ตัวบ่งชี้รวม (Composite Indicators) ลักษณะของดัชนีประเภทนี้เป็นการรวมตัวแปรซึ่งเป็นตัวแปรเดี่ยวๆ จำนวนหนึ่งเข้าด้วยกันด้วยวิธีการทางสถิติ อีกทั้งมีการถ่วงน้ำหนักของตัวแปรแต่ละตัวซึ่งค่าที่ได้ของตัวแปรบ่งชี้จะเป็นค่าบ่งชี้รวมเพื่อบ่งบอกถึง สภาพโดยรวมและสามารถที่จะอธิบายสภาพการณ์ได้ดีกว่าตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทนและตัวบ่งชี้เดี่ยว

จากประเภทของตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้สามารถที่จะแยกออกเป็น 3 ประเภท คือ ตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวแทน ตัวบ่งชี้เดี่ยวและตัวบ่งชี้รวม ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้เป็นตัวบ่งชี้เดี่ยว โดยเป็นตัวบ่งชี้ที่นำมาแยกย่อยให้เป็นส่วนละเอียดถี่กลงไปเฉพาะเมื่อใช้ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งอธิบายเรื่องใดเรื่องหนึ่งตัวบ่งชี้ประเภทนี้ต้องอาศัยความหมายของตัวแปรเพื่ออธิบายแต่ละส่วนหรือแต่ละองค์ประกอบ

5.3 การสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้

วิธีการสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้ขึ้นอยู่กับหลักคิดในการจัดเป็นแนวทางซึ่งสามารถแบ่งได้ 3 หลักการ คือ 1) การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยแนวคิดในการสร้างและนำไปใช้ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 วิธี วิธีการแรกคือ การสร้างตัวบ่งชี้ที่เป็นตัวชี้ตัวแทน โดยการเลือกตัวแทนที่มีอยู่มาใช้และวิธีการสร้างตัวบ่งชี้รวมโดยการนำเอาตัวแปรจำนวนหนึ่งมารวมกันหรือผสมกัน โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นว่าตัวแปรเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันแต่อาจไม่มีการกำหนดค่าน้ำหนักให้กับตัวบ่งชี้แต่ละตัวซึ่งการรวมตัวแปรแบบนี้มักจะกำหนดขึ้นเพื่อนำไปใช้ในงานเฉพาะอย่างซึ่งอาจมีความลำเอียงเกิดขึ้นได้ขึ้นอยู่กับบุคคลที่เลือกตัวแปร 2) การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยทฤษฎี เป็นการสร้างตัวบ่งชี้โดยอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นการรวมตัวแปรหนึ่งเข้าด้วยกัน โดยวิธีการทางเลขคณิตซึ่งตัวแปรเหล่านี้ถูกเลือกมาตามลำดับความสำคัญและมีความสัมพันธ์กันโดยกำหนดค่าน้ำหนักให้กับตัวแปรแต่ละตัวอาศัยฐานแนวความคิดหรือทฤษฎีที่มีอยู่สังเคราะห์ขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ ซึ่งมีข้อดีคือ ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และใช้เวลาในการเก็บข้อมูลน้อย ข้อเสียคือ เป็นเพียงความคิดของคนกลุ่มเดียว 3) การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ วิธีนี้คล้ายกับวิธีที่สองแต่มีส่วนที่ต่างกันนั่นคือในสร้างการตัวบ่งชี้โดยอาศัยทฤษฎีการเลือกกำหนดน้ำหนักนั้นกำหนดจากลำดับความสำคัญแต่การสร้างตัวบ่งชี้โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์นั้นจะเป็นการกำหนดจากการวิเคราะห์ข้อมูลชุดหนึ่งและดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยจะต้องอาศัยวิธีการทางสถิติ เช่น Factor Analysis แล้วนำผลการวิเคราะห์มาจัดกลุ่มตัวแปรซึ่งมีข้อดีคือ ข้อมูลจะมีความน่าเชื่อถือแต่ใช้เวลามากและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย (พรศักดิ์ สุจริตรักษ์, 2553; กาญจนานา บุญส่ง, 2551)

จากการสร้างและการพัฒนาตัวบ่งชี้ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการสร้างตัวบ่งชี้ไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวว่าควรใช้วิธีการใดเพราะมีสิ่งที่จะต้องพิจารณาหลายประการ เช่น ข้อจำกัดของเวลา งบประมาณ ประโยชน์ที่นำไปใช้และลักษณะของตัวแปรที่นำมากำหนดเป็นดัชนีหรือตัวบ่งชี้ ซึ่งในบางครั้งใช้หลายวิธีผสมกันขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละสถานการณ์

ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกวิธีการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้โดยอาศัยทฤษฎีในการสร้างตัวบ่งชี้โดยการรวมตัวแปรหนึ่งเข้าด้วยกัน โดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ถูกเลือกตามลำดับความสำคัญซึ่งมีความสัมพันธ์กันในการกำหนดค่าน้ำหนักให้กับตัวแปรแต่ละตัวโดยอาศัยแนวคิดหรือทฤษฎีที่มีอยู่มาสังเคราะห์ขึ้นเป็นตัวบ่งชี้ จากนั้นอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยต้องอาศัยวิธีการทางสถิติ เช่น Factor Analysis ทั้งนี้ก็เพื่อนำผลการวิเคราะห์มาจัดกลุ่มตัวแปร

5.4 เกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้

จากการสรุปผลของสถาบันนานาชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ไว้ดังนี้ (นิตยา สำเร็จผล, 2547)

1) ความแกร่ง (Scientific all Robust) ตัวบ่งชี้ต้องมีความถูกต้อง (Validity) มีความไว (Sensitive) คงที่ (Stable) และสะท้อนให้เห็นสิ่งที่ต้องการจะวัดได้ดี

2) ความถูกต้อง (Validity) ตัวบ่งชี้ต้องวัดองค์ประกอบได้ตรงและถูกต้อง

3) เชื่อถือได้ (Reliable) ตัวบ่งชี้ต้องให้ค่าเดียวกันเมื่อใช้วิธีการวัดเหมือนกันในการวัดประชากรกลุ่มที่เหมือนกันในเวลาที่เกี่ยวข้องเป็นเวลาเดียวกัน

4) ความไว (Sensitive) ตัวบ่งชี้ต้องสามารถทำให้เห็นการเปลี่ยนแปลงแม้เพียงเล็กน้อยที่เกิดขึ้นในองค์ประกอบที่สนใจนั้นได้

5) มีความเฉพาะเจาะจง (Specific) ตัวบ่งชี้จะแสดงประเด็นที่สนใจเพียงประเด็นเดียว

6) ใช้ประโยชน์ได้ (Useful)

7) มีความเป็นตัวแทน (Representative) ตัวบ่งชี้ต้องมีความครอบคลุมทุกประเด็น

8) สามารถเข้าใจได้ (Understandable) ตัวบ่งชี้ต้องง่ายในการนิยามและค่าของตัวชี้วัดที่ได้จะต้องแปลความหมายได้ง่าย

9) เข้าถึงได้ (Accessible) ข้อมูลที่ต้องการนั้นจะต้องหาได้ง่าย สะดวกและทำได้จริง

10) มีคุณธรรม (Ethical) การรวบรวมข้อมูลที่น่ามาทำการวิเคราะห์ การนำเสนอข้อมูลต้องเป็นไปอย่างมีคุณธรรม ความมั่นใจ ความมีเสรีภาพในการเลือกให้ข้อมูลและสามารถนำข้อมูลไปใช้ได้นอกจากนั้นแล้ว (ศุภนันท์ พุทธนพล, 2553) ได้เสนอเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้สามารถแบ่งได้ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevant) ประกอบด้วย

1.1 ตัวบ่งชี้บ่งบอกถึงผลลัพธ์ที่เป็นค่านิยมของหน่วยการจัดการนั้น

1.2 ตัวบ่งชี้บ่งบอกถึงผลลัพธ์ที่ทีมงานทุกคนมีส่วนร่วม

กลุ่มที่ 2 ให้ข้อมูลสื่อความหมาย (Informative)

2.1 ตัวบ่งชี้เป็นไปตามบริบท

2.2 ตัวบ่งชี้ให้ผลย้อนกลับไปยังหน่วยการจัดการ

กลุ่มที่ 3 การยอมรับได้ (Acceptable) ได้แก่

3.1 ตัวบ่งชี้มีความยุติธรรม

3.2 ตัวบ่งชี้เข้าถึงได้

3.3 ตัวบ่งชี้ชี้ชัดได้

3.4 ตัวบ่งชี้ไม่สามารถบ่งชี้ได้

3.5 ตัวบ่งชี้ตรวจสอบได้

3.6 ตัวบ่งชี้ต้องบอกการเปลี่ยนแปลงที่มีประโยชน์ในการนำตัวบ่งชี้ไปใช้

กลุ่มที่ 4 มีประโยชน์ (Beneficial) การนำตัวบ่งชี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นเยาวชนหรือสถาบันต่างๆที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มที่ 5 มีความคุ้มค่า (Cost Effective) ตัวบ่งชี้จะต้องมีต้นทุนที่สมเหตุสมผลในแต่ละเกณฑ์นั้นจะต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

5.1 ความสอดคล้อง (Relevant) โดยร่วมกันสร้างเป้าหมายที่ต้องการศึกษา

5.2 ให้ความสำคัญกับบริบทออกแบบกระบวนการให้ผลย้อนกลับนำเอาตัวแปรกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงได้เข้ามาพิจารณา

5.3 การยอมรับได้ ซึ่งมีการตรวจสอบความตรงและความเท่าเทียมกัน

5.4 ผลประโยชน์ ตรวจสอบผลกระทบที่เกิดจากการนำไปใช้

5.5 ความคุ้มค่า (สุภนันท์ พุทธนพล, 2553) เสนอเกณฑ์การเลือกตัวบ่งชี้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้ (Internal Validity) คือ ในระดับของความสอดคล้องระหว่างมโนทัศน์กับนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวข้องกับส่วนของกระบวนการวัดระหว่างที่กำลังดำเนินการวัดตัวแปรเปรียบเทียบกับที่ต้องการวัดจากทฤษฎีหรือจากตัวมโนทัศน์นั้น ซึ่งมักจะเกิดความแตกต่างอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้าหากความแตกต่างมีขนาดใหญ่มากเกินไป คือ สิ่งที่ได้วัดได้ไม่สัมพันธ์กับสิ่งที่ต้องการวัด คือ ตัวแปรนั้นถึงแม้จะวัดได้อย่างคงที่แต่ก็ไม่เป็นประโยชน์ในการใช้เพราะมีความเที่ยงตรงภายในน้อยมากและสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการหาความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้มี 3 ประการหลัก 1) การวัดแบบเป็นส่วนๆ (Fractional Measurement) กรณีนี้ จะเกิดขึ้นต่อเมื่อมโนทัศน์ต้องการวัด สามารถจำแนกเป็นหลายด้านแต่วัดจริงเพียง 1-2 ด้าน ทำให้มีมโนทัศน์บางส่วนเท่านั้นที่วัดได้ โดยไม่ได้วัดมโนทัศน์จริงๆที่ต้องการวัดทั้งหมด ทำให้เกิดการลดค่าความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้ 2) ความผันแปรของมโนทัศน์ที่ต้องการจะวัด (Variability of Concept) เมื่อมโนทัศน์ที่ต้องการวัดเกิดมีการเปลี่ยนแปลงในการนำไปปฏิบัติอาจเปลี่ยนแปลงตามเวลาแม้จะมีการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของมโนทัศน์นั้น ไม่จำเป็นต้องมีความแตกต่างกัน 3) การกำหนดตัวแปรให้เป็นตัวแทนของมโนทัศน์ (The Definition of Variability to Represent a Concept) แม้รู้ว่าตัวแปรไม่ใช่ตัวแปรที่เหมาะสม แบบนั้นเรียกว่า การแทนที่มโนทัศน์ (Concept Substitution) ซึ่งอาจทำได้โดยการกำหนดนิยามมโนทัศน์ในรูปของนิยามเชิงปฏิบัติการให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทางปฏิบัติ ความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้อย่างน้อยที่สุดต้องมีค่าสูงพอสำหรับสถานการณ์

เฉพาะที่ต้องการนำตัวบ่งชี้ไปในการประเมินความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้ ซึ่งยังไม่มีวิธีการทางสถิติใดที่ใช้ทดสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามเชิงปฏิบัติการกับมโนทัศน์ได้ในเชิงปริมาณ แต่มีวิธีที่ไม่ใช้สถิติที่พอเป็นไปได้ คือ การให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตัดสินความสอดคล้อง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาที่ว่าถ้ามีความแตกต่างเล็กน้อยระหว่างนิยามเชิงปฏิบัติการกับมโนทัศน์ซึ่งจะแสดงว่าตัวบ่งชี้มีความเที่ยงตรงที่สามารถทำให้เกิดความสัมพันธ์หรือการจัดจำแนกชั้นที่แตกต่างกันเล็กน้อย สรุปได้ว่าเป็นปัญหาที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะอย่างน้อยที่สุดตัวบ่งชี้ก็มีความสัมพันธ์เชิงอ้างอิงกับปัจจัยหรือองค์ประกอบสำคัญที่กำลังค้นหาอยู่

ด้านที่ 2 ความเชื่อมั่น (Reliability) คือ ระดับของการวัดตัวแปรที่ให้ผลคงที่สม่ำเสมอ ถ้าเชื่อถือได้นั้นหมายความว่าในการวัดคุณลักษณะเดียวกันถ้าทำซ้ำกับบุคคลอื่นที่ต่างกันจะได้ผลเหมือนกัน สาเหตุที่จะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการวัดทำให้ความเชื่อมั่นของตัวบ่งชี้ลดลง คือ ความคงที่สม่ำเสมอในการนิยามเชิงปฏิบัติการ ไปใช้ในการเก็บข้อมูล ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการนิยามเชิงปฏิบัติการที่ไม่ชัดเจนทำให้ผู้ที่นำไปใช้ตีความหมายต่างกันออกไปกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

ด้านที่ 3 ความเที่ยงตรงภายนอกและความเป็นอิสระของมโนทัศน์ คือ ความเป็นจริงของสมมติฐานในการนำไปใช้เพื่อการจัดจำแนกประเภทในสถานการณ์อื่นๆ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของการวัดที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ภายในของมโนทัศน์ จึงจำเป็นต้องทำหลังจากตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในจนได้ค่าที่พอใจรวมทั้งค่าความเชื่อมั่นของการวัดได้รับการยอมรับคุณสมบัติของความเที่ยงตรงภายนอกได้ระบุนามโนทัศน์หนึ่งไม่ควรมียอดประกอบที่กำหนดอยู่ในมโนทัศน์อื่นซึ่งก็คือ ความเป็นอิสระของมโนทัศน์ทำให้ตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้หนึ่งจะไม่ส่งผลต่อตัวบ่งชี้อื่นๆ ตัวบ่งชี้ที่มีความเที่ยงตรงภายนอกจะเป็นตัวแปรที่มีความสมบูรณ์และวัดได้ในทางปฏิบัติ

จากเกณฑ์ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ต้องประกอบไปด้วย ความเที่ยงตรงภายในของตัวบ่งชี้คือระดับของความสอดคล้องระหว่างมโนทัศน์กับนิยามเชิงปฏิบัติการเกี่ยวข้องกัน ต่อมาคือความเชื่อมั่นของการวัดคือระดับการวัดที่ตัวแปรให้ผลคงที่สม่ำเสมอถ้ามีความเชื่อถือได้ในการวัดคุณลักษณะเดียวกันถ้าทำซ้ำกับบุคคลที่ต่างกันจะได้ผลเหมือนกัน และความเที่ยงตรงภายนอกกับความเป็นอิสระของมโนทัศน์คือความเป็นจริงของสมมติฐานในการที่จะนำไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เป็นคุณสมบัติที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ภายในของมโนทัศน์ต้องทำหลังจากมีการตรวจสอบความเที่ยงตรงภายในจนได้ค่าที่พอใจรวมทั้งค่าความเชื่อมั่นของการวัดได้รับการยอมรับแล้วคุณสมบัติของความเที่ยงตรงภายนอกและตัวบ่งชี้ที่มีความเที่ยงตรงภายนอกจะเป็นตัวแปรที่มีความสมบูรณ์และที่สำคัญสามารถวัดได้ในทางปฏิบัติ (สมถวิล ชูทรัพย์, 2550)

5.5 ลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี

ลักษณะหรือคุณสมบัติของตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีการแสดงค่าทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเป็นตัวเลขเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ลักษณะหรือคุณสมบัติของตัวบ่งชี้ที่ดี Johnstone (1981) ลักษณะของตัวบ่งชี้ที่ดี มีดังนี้

1) ตัวบ่งชี้ไม่จำเป็นที่จะต้องชี้หรือบ่งบอกถึงต่างๆ ได้อย่างแม่นยำ ทั้งนี้ตัวบ่งชี้จะเป็นเพียงตัวบอกหรือบ่งชี้สิ่งต่างๆ ในลักษณะการประมาณอาจมากกว่าหรือน้อยกว่าความเป็นจริงก็ได้

2) ตัวบ่งชี้จะประกอบไปด้วยตัวแปรหลายๆตัวที่มีความเกี่ยวข้องกันและบ่งบอกหรือบ่งชี้ให้เห็นถึงลักษณะกว้างๆของสภาพการณ์นั้นๆ

3) ตัวบ่งชี้ที่ใช้ชี้ปริมาณของสิ่งใดในลักษณะปริมาณหรือคิดเป็นค่าตัวเลขได้ซึ่งไม่ใช่เป็นการกำหนดในลักษณะการบรรยายข้อความล้วนๆ

4) ตัวบ่งชี้สามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามกาลเวลาหรือระยะหนึ่งซึ่งอาจเป็นระยะเวลาใดก็ได้ ขึ้นอยู่กับความไวของการผันแปรของระบบที่นำมากำหนดตัวบ่งชี้

5) ตัวบ่งชี้ควรพัฒนามาจากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ด้วยวิธีการศึกษาวิจัยเพราะทำให้ดัชนีที่พัฒนาขึ้นมีความน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับ เอมอร์ จังศิริพรปกรณ์ (2542) ที่ว่าตัวชี้ที่ดีควรมีลักษณะที่ต้องมีความสอดคล้องกับพันธกิจครอบคลุมทั้งองค์ประกอบและปัจจัย สามารถใช้ควบคุมและประเมินหรือเป็นการประเมินตนเองเพื่อนำผลการประเมินที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงและพัฒนา รวมทั้งใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจได้ และมีความตรง มีความเชื่อมั่นและเป็นที่ยอมรับ

จากความหมายของลักษณะตัวบ่งชี้ที่ดีที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าตัวบ่งชี้ที่ดีต้องมีลักษณะเป็นข้อความที่บ่งบอกถึงสภาพหรือสภาพการณ์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของสภาพการณ์นั้นๆซึ่งเป็นการนำข้อมูลของตัวแปรมาสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณค่าที่สามารถชี้ให้เห็นลักษณะของสภาพการณ์นั้นๆ

6. แนวคิดทฤษฎีการวิเคราะห์องค์ประกอบ

6.1 ความหมายของการวิเคราะห์ตัวประกอบ (Factor Analysis)

การวิเคราะห์ตัวประกอบ กัลยา วาณิชย์บัญชา (2546) กล่าวว่า เป็นเทคนิคที่จะจับกลุ่มหรือรวมตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในกลุ่มหรือปัจจัยเดียวกัน ตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมากโดยความสัมพันธ์นั้นอาจจะเป็นในทิศทางบวกหรือทางลบก็ได้ ในส่วนของ

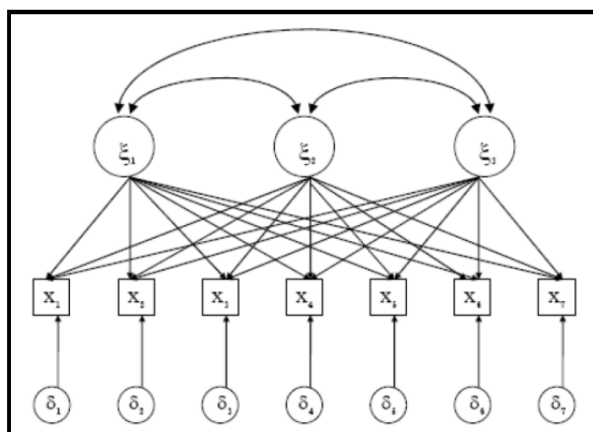
ตัวแปรที่อยู่คนละปัจจัยจะไม่มีความสัมพันธ์กันหรือความสัมพันธ์มีน้อยมาก คุชฎี โยเหล่า (2554) ในอีกความหมายหนึ่งของการวิเคราะห์องค์ประกอบซึ่งเป็นเทคนิคทางสถิติที่ใช้วิเคราะห์ผลการวัด โดยใช้เครื่องมืออาจเป็นแบบทดสอบ แบบวัด แบบสำรวจ ซึ่งจะใช้ชุดเดียวแต่มีการวัดแยกเป็นรายด้านหรือหลายชุดก็ได้ผลการวิเคราะห์จะช่วยให้ทราบว่าเครื่องมือสามารถวัดได้แต่ละองค์ประกอบมากน้อยเพียงใด สำหรับการพิจารณาผลจากการวิเคราะห์จะใช้หลักเหตุผลระบุหรือการกำหนดชื่อองค์ประกอบที่วัด ซึ่งผลจากการวิเคราะห์จะปรากฏค่าต่างๆที่สำคัญ คือ ค่า Communalities เขียนด้วย h^2 เป็นค่าความแปรปรวนที่แต่ละด้านจะแบ่งให้องค์ประกอบเป็นส่วนที่ชี้ว่าแต่ละองค์ประกอบนั้นร่วมกับตัวแปรอื่นๆมากน้อยเพียงใด โดยค่า Eigen Values เป็นผลรวมกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์ขององค์ประกอบรวมในแต่ละองค์ประกอบซึ่งต้องมีค่าไม่ต่ำกว่า 1 จึงจะถือว่าเป็นองค์ประกอบที่แท้จริงในส่วนของการ Factor Loading เป็นค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่แต่ละด้านวัดในองค์ประกอบนั้น สุกมาศ อังสุโชติ และคณะ (2554) การวิเคราะห์องค์ประกอบควรยึดหลักที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากนั้นเนื่องจากตัวแปรเหล่านี้มีองค์ประกอบร่วมกันสังเกตได้จากการจัดกลุ่มของตัวแปรหรือค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งสามารถใช้องค์ประกอบร่วมแทนตัวแปรกลุ่มนั้นได้ และยังทำให้ทราบถึงโครงสร้างและแบบแผนของข้อมูลที่ทำให้หาองค์ประกอบร่วมของตัวแปรได้ และสามารถหาน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ของตัวแปรแต่ละตัวได้ ซึ่งยังสามารถที่จะอธิบายได้ถึงความแปรปรวนร่วมระหว่างกันของตัวแปรซึ่งค่าของน้ำหนักองค์ประกอบนี้สามารถอธิบายถึงความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรกับองค์ประกอบที่แสดงถึงขนาดของความสัมพันธ์ของตัวแปรกับองค์ประกอบนั้นได้ สุกมาศ อังสุโชติ และคณะ (2554) ยังกล่าวอีกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเป็นวิธีการทางสถิติที่ช่วยให้นักวิจัยสร้างองค์ประกอบจากตัวแปรหลายๆตัวแปร โดยจะรวมกลุ่มตัวแปรที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นองค์ประกอบเดียวกันโดยตัวแปรที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันจะมีความสัมพันธ์กันมากโดยความสัมพันธ์นั้นอาจเป็นในทางบวกหรือทางลบก็ได้และในส่วนของตัวแปรที่อยู่คนละตัวประกอบไม่มีความสัมพันธ์กันหรืออาจมีความสัมพันธ์กันน้อยและองค์ประกอบหนึ่งๆจะแทนตัวแปรแฝงอันเป็นคุณลักษณะที่นักวิจัยต้องการศึกษา

จากความหมายของการวิเคราะห์ตัวประกอบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์องค์ประกอบ หมายถึง การรวมกลุ่มของตัวแปรที่สังเกตได้หลายๆตัวที่มีสัมพันธ์กันและเข้าเป็นกลุ่มเดียวกันซึ่งตัวแปรที่อยู่กลุ่มเดียวกันนั้นมีความสัมพันธ์กันมากซึ่งอาจมีความสัมพันธ์กันทั้งในทางบวกหรือในทางลบกันก็เป็นไปได้และตัวแปรที่อยู่คนละกลุ่มจะไม่มีความสัมพันธ์กันหรือถ้ามีความสัมพันธ์กันก็มีความสัมพันธ์กันน้อย และตัวแปรแฝงหรือองค์ประกอบที่ได้มาเป็นคุณลักษณะที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

6.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กัลยา วานิชย์บัญชา (2546) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ ดังนี้

- 1) เพื่อลดจำนวนตัวแปรโดยรวมตัวแปรหลายๆตัวให้อยู่ในปัจจัย (Factor) เดียวกันซึ่งจำนวนปัจจัยจะน้อยกว่าจำนวนตัวแปร โดยการนำเอาตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันไว้ในปัจจัยเดียวกัน
- 2) เพื่อที่จะตรวจสอบความถูกต้อง (Confirmatory) งานวิจัยบางเรื่องผู้วิจัยจำเป็นต้องกำหนดความสำคัญหรือน้ำหนักให้กับตัวแปร จัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์ (2551)
- 3) เพื่อศึกษาว่าองค์ประกอบรวมที่จะสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆโดยที่จำนวนองค์ประกอบรวมที่หาได้จะมีจำนวนน้อยกว่าและจำนวนตัวแปรนั้นมีองค์ประกอบรวมอะไรบ้าง โดยโมเดลนี้จะเรียกว่า Exploration Factor Analysis Model
- 4) เพื่อต้องการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์ประกอบว่ามีตัวแปรอะไรบ้างและตัวแปรแต่ละตัวควรมีน้ำหนักหรืออัตราความสัมพันธ์กับองค์ประกอบมากหรือน้อยเพียงใดตรงกับที่คาดคะเนไว้ หรือเพื่อต้องการทดสอบว่าองค์ประกอบนี้ตรงกับ โมเดลหรือตรงกับบททฤษฎีที่มีอยู่หรือไม่ โดยโมเดลนี้จะเรียกว่า Confirmatory Factor Analysis Model ซึ่งสอดคล้องกับ มุกดา อาลีมินทร์ (2547) ที่ว่าในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีจุดมุ่งหมายเพียง 2 ประการ คือเพื่อสำรวจหรือค้นหาตัวแปรแฝงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ตัวแปรที่สังเกตหรือวัดได้ ซึ่งจะเรียกว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) ใช้ในการสำรวจข้อมูลกำหนดองค์ประกอบอธิบายความแปรปรวนร่วมระหว่างตัวแปรเมื่อผู้วิจัยไม่มีหลักฐานอ้างอิงเพียงพอสำหรับเป็นกรอบของสมมติฐานเกี่ยวกับจำนวนขององค์ประกอบภายใต้ข้อมูลที่วัดได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสามารถใช้ในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง

ภาพที่ 1 แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ

ภาพที่ 1 แสดงให้เห็นรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจโดยรูปนี้ตัวแปรในสี่เหลี่ยม คือ ตัวแปรที่สังเกตได้และตัวแปรในวงกลม คือ ตัวแปรแฝงหรือองค์ประกอบโดยลูกศรตรงซึ่งจากตัวแปรแฝงไปยังตัวแปรที่สังเกตได้แสดงให้เห็นว่าเป็นสาเหตุของตัวแปรแฝงที่ส่งผลต่อตัวแปรที่สังเกตได้ เส้นโค้งระหว่างตัวแปรแฝง 2 ตัวแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง วงกลมด้านบนในรูปภาพที่ 1 แสดงตัวแปรแฝง 1ξ , 2ξ และ 3ξ (ξ อ่านว่า ไซด์-xi) และเส้นโค้งระหว่างตัวแปรแฝงแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงแต่ละตัวซึ่งตัวแปรแฝงแต่ละตัวเป็นสาเหตุที่ส่งผลไปยังตัวแปรที่สังเกตได้แต่ละตัว โดยอยู่ในกล่องสี่เหลี่ยมมีชื่อว่า $X_1 - X_7$ เป็นลูกศรซึ่งจาก ξ ถึง x ตัวแปรแฝงหรือองค์ประกอบ ξ เรียกว่า Common Factors และในรูปภาพนี้จะมีผลโดยตรงต่อตัวแปรที่สังเกตจะได้นี้มากกว่า 1 ตัว

วงกลมในด้านล่างของรูปมีชื่อว่า $\delta_1 - \delta_7$ นั้นเรียกว่า Unique Factors หรือตัวแปรความคลาดเคลื่อน ซึ่งมี 1 ตัว ซึ่งจะมีผลกระทบต่อตัวแปรสังเกตได้เพียงตัวเดียวในรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจะสมมติตัวแปรความคลาดเคลื่อน 1 ตัว ซึ่งจะมีผลกระทบต่อตัวแปรสังเกตได้เพียงตัวเดียว ในรูปแบบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจจะสมมติ ตัวแปรความคลาดเคลื่อนว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างกันและไม่มีความสัมพันธ์กับ Common Factors โดยเห็นได้ว่าไม่มีเส้นโค้งระหว่างตัวแปรความคลาดเคลื่อนด้วยกันและไม่มีความสัมพันธ์กับ Common Factors ดังภาพที่ 1 และประการที่สองก็เพื่อที่จะพิสูจน์เพื่อตรวจสอบหรือยืนยันแนวคิดและทฤษฎีที่ผู้อื่น ได้ค้นพบ ซึ่งเรียกจะว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis)

เนื่องมาจากวัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ตัวประกอบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบมีหลักการใหญ่ๆที่ต้องการอยู่ 2 ประการด้วยกัน ประการแรกเพื่อสำรวจและระบุองค์ประกอบร่วมซึ่งในการสำรวจและระบุองค์ประกอบร่วมกันเป็นการลดจำนวนของตัวแปรลง โดยรวมตัวแปรหลายๆตัวแปรให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันหรือองค์ประกอบเดียวกัน เพื่อสามารถทำให้เข้าใจในลักษณะของข้อมูลได้ง่ายขึ้นและมีความสะดวกในการแปลความหมายและรวมทั้งได้ทราบแบบแผนโครงสร้างของความสัมพันธ์ของข้อมูลด้วย ประการที่สองเพื่อจะทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูล คือในการทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับแบบแผนและโครงสร้างความสัมพันธ์ของข้อมูลนั้นหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การยืนยันในทฤษฎีก็เพื่อตรวจสอบดูว่าข้อมูลเชิงประจักษ์จะมีความสอดคล้องกับสมมุติฐานเพียงใดและก่อนที่จะมีการตรวจสอบผู้วิจัยจะต้องตรวจสอบก่อนว่าคุณลักษณะที่จะศึกษามีองค์ประกอบ

6.3 ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

กัลยา วาณิชย์บัญชา (2546) กล่าวถึง ประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบ ไว้ดังนี้

1) เพื่อลดจำนวนตัวแปร โดยการรวมตัวแปรหลายตัวให้อยู่ในปัจจัยเดียวกันและปัจจัยที่ได้นั้นถือเป็นตัวแปรใหม่ที่สามารถหาค่าข้อมูลของปัจจัยที่สร้างขึ้นได้ เรียกว่า Factor Score แล้วจึงสามารถนำปัจจัยดังกล่าวไปเป็นตัวแปรสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติได้ เช่น การวิเคราะห์ความถดถอยและสหสัมพันธ์ (Regression and Correlation Analysis) การวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวน (ANOVA) การทดสอบสมมติฐาน T-test Z-test การวิเคราะห์จำแนกกลุ่ม (Discriminant Analysis)

2) เพื่อแก้ปัญหาเนื่องมาจากตัวแปรอิสระของเทคนิคการวิเคราะห์สมการความถดถอย มีความสัมพันธ์กันซึ่งวิธีการอย่างหนึ่งในการแก้ปัญหานี้ คือ การรวมตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์ไว้ด้วยกันโดยการสร้างเป็นตัวแปรใหม่ เรียกว่า ปัจจัย โดยใช้เทคนิค Factor Analysis แล้วนำไปเป็นตัวแปรอิสระในการวิเคราะห์ความถดถอยต่อไป

3) เพื่อให้เห็น โครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งเทคนิค Factor Analysis จะหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ของตัวแปรที่ละคู่แล้วรวมตัวแปรที่สัมพันธ์กันมากไว้ในปัจจัยเดียวกันจึงจะสามารถวิเคราะห์โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่อยู่ในปัจจัยเดียวกันได้ ทำให้สามารถอธิบายความหมายของแต่ละปัจจัยได้ตามความหมายของตัวแปรที่อยู่ในปัจจัยนั้น ซึ่งสามารถนำไปใช้ในด้านการวางแผนได้

อุทุมพร ทองอุทัย (2524) ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบไว้ ดังนี้

1) ช่วยแยกข้อมูลที่รวบรวมได้เป็นกลุ่มๆ ตามความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง

2) ช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

3) ได้โครงสร้างพื้นฐานของปริเขตหรือมิติที่เป็นอิสระต่อกัน

4) ช่วยอธิบายหรือจัดจำพวกการวิเคราะห์ตัวแปร

5) การวัด (Scaling) เป็นการพัฒนาขึ้นมาเพื่อวัดลักษณะของบุคคลหรือปรากฏการณ์ต่างๆที่มีปัญหาตั้งแต่การให้น้ำหนักตามลักษณะที่แตกต่างกันซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยแก้ปัญหาโดยการแบ่งลักษณะออกเป็นกลุ่มแล้วแยกออกจากกันองค์ประกอบแต่ละตัวคือกลุ่มของลักษณะแต่ละกลุ่มเมื่อได้องค์ประกอบให้น้ำหนักในแต่ละลักษณะเพื่อรวมกันภายในองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบซึ่งน้ำหนักจะได้จากความแปรเปลี่ยนตามลักษณะของแต่ละองค์ประกอบและเมื่อนำลักษณะมารวมกันตามน้ำหนักที่ให้อาจจะได้สเกลที่ต้องการ

6) เพื่อการตรวจสอบสมมติฐานที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพพฤติกรรมของกลุ่มในสังคม เมื่อลักษณะต่างๆเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยในการตรวจสอบคำถาม

7) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้อยู่ในรูปที่ต้องการตามข้อตกลงของเทคนิคแต่ละอย่าง เช่น ในการวิเคราะห์ความถดถอยมีข้อตกลงว่าถ้าจะทดสอบความมีนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์ความถดถอย ตัวทำนายนั้นต้องเป็นอิสระเชิงสถิติซึ่งกันและกันถ้าตัวทำนายต้องสัมพันธ์กันวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยให้ลดตัวทำนายลงเหลือเฉพาะตัวที่เป็นอิสระต่อกัน

8) เพื่อประโยชน์ในการสำรวจตรวจค้นซึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบจะช่วยสำรวจในสิ่งที่ไม่เคยทราบมาก่อนสามารถลดความซับซ้อนให้เหลือในรูปเชิงเส้นที่ง่ายขึ้น

จากประโยชน์ของการวิเคราะห์องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบนั้นสามารถที่จะลดจำนวนตัวแปรซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรและสามารถวิเคราะห์ถึงโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่อยู่ในปัจจัยเดียวกันโดยสามารถอธิบายความหมายหรือจัดจำพวกของแต่ละองค์ประกอบได้ และสามารถนำไปใช้ในการวางแผนได้ใช้ในการวัดเพื่อช่วยในการตรวจสอบสมมุติฐานอีกทั้งใช้ประโยชน์ในการสำรวจตรวจค้นองค์ประกอบที่ยังไม่เคยทราบมาก่อนเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

6.4 ขั้นตอนของการวิเคราะห์องค์ประกอบ

การวิเคราะห์องค์ประกอบมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ 4 ขั้นตอน กัลยา วานิชย์บัญชา (2546) กล่าวว่า การสร้างเมตริกซ์ความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรทุกตัว (Correlation Matrix) ขั้นตอนแรกในการวิเคราะห์ปัจจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ในรูปแบบเส้นตรงโดยวิธีของ Pearson Correlation ระหว่างตัวแปรทุกคู่ที่ต้องการมาจัดกลุ่มจะอยู่ในรูปของ Correlation Matrix การหาความสัมพันธ์จะมีประโยชน์ในการนำตัวแปรไปใช้ในการจัดกลุ่มด้วยวิธีของการวิเคราะห์องค์ประกอบ โดยมีการพิจารณา ดังนี้

1.1) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ใดมีค่าใกล้ +1 หรือ -1 แสดงว่าตัวแปรคู่นั้นมีความสัมพันธ์กันมากควรอยู่ใน Factor เดียวกัน

1.2) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรคู่ใดมีค่าใกล้ศูนย์แสดงว่าตัวแปรคู่นั้นไม่มีความสัมพันธ์กันหรือสัมพันธ์กันน้อยมาก ควรอยู่คนละ Factor

1.3) ถ้ามีตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นหรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือน้อยมาก ควรที่จะอยู่คนละ Factor

1.4) ถ้ามีตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นหรือมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ ที่เหลือน้อยมากควรตัดตัวแปรนั้นออกจากการวิเคราะห์

นอกจากนั้น ศิริชัย พงษ์วิชัย (2544) กล่าวว่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีข้อตกลงเบื้องต้น ดังนี้

1) ตัวแปรที่คัดเลือกมาวิเคราะห์องค์ประกอบจะต้องเป็นตัวแปรที่มีค่าที่ต่อเนื่องหรือมีมาตราระดับช่วง (Interval Scale) และมาตราอัตราส่วน (Ratio Scale) เนื่องจากการวิเคราะห์ตัวแปรที่คัดเลือกมาวิเคราะห์องค์ประกอบควรจะมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปร

2) คัดเลือกตัวแปรมาวิเคราะห์องค์ประกอบควรมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรในระดับสูง ($r = 0.30 - 0.70$) รูปแบบความสัมพันธ์กันระหว่างองค์ประกอบและตัวแปรที่อยู่ในรูปเชิงเส้น (Linear) เท่านั้น

3) จำนวนตัวแปรที่คัดเลือกมาวิเคราะห์องค์ประกอบ ควรมีจำนวนมากกว่า 30 ตัวแปร

4) กลุ่มตัวอย่างควรมีขนาดใหญ่และควรมีมากกว่าจำนวนตัวแปรซึ่งมักมีค่าถามว่าควรมากกว่ากี่เท่าและมีบางแนวคิดที่เสนอแนะให้จำนวนข้อมูลมากกว่าจำนวนตัวแปรอย่างน้อย 5 - 10 เท่าหรืออย่างน้อยที่สุด สัดส่วนจำนวนตัวอย่าง 3 ราย ต่อ 1 ตัวแปร

5) กรณีใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) ตัวแปรแต่ละตัวหรือข้อมูลไม่จำเป็นต้องมีการแจกแจงแบบปกติ แต่ถ้าตัวแปรบางตัวมีการแจกแจงเบ้ค่อนข้างมากและมีค่าต่ำสุดและค่าสูงสุดผิดปกติ (Outlier) ผลลัพธ์ที่ได้อาจจะไม่ถูกต้อง

ทั้งนี้ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540) ได้กล่าวว่า ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจสามารถแบ่งได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. เก็บข้อมูลและสร้างเมตริกสหสัมพันธ์ ในขั้นตอนของการวิเคราะห์องค์ประกอบคือการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลเพื่อมาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆที่ต้องการวิเคราะห์และนำเสนอในรูปของเมตริกสหสัมพันธ์ ดังแสดงตัวอย่างในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงตัวอย่างเมตริกสหสัมพันธ์

ตัวแปร	V1	V2	V3
V1	1.0	.65	.48
V2	.65	1.0	.42
V3	.48	.42	1.0

2. การสกัดองค์ประกอบ การหาจำนวนองค์ประกอบที่สามารถอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ ซึ่งมีวิธีการให้เลือกใช้ ดังนี้

- 1) Maximum Likelihood Method
- 2) Least-Squares Method
- 3) Alpha Factoring
- 4) Image Factoring
- 5) Principal Components Analysis

โดยจะต้องเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งหรือให้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เลือกให้ ทั้งนี้ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับจำนวนขององค์ประกอบที่ต้องเก็บไว้สำหรับใช้ในการวิเคราะห์ต่อไปในอนาคต กฎที่ดีที่สุดสำหรับการกำหนดจำนวนองค์ประกอบคือ “Eigen Value > 1” ค่า Eigen Value เป็นค่าที่บอกถึงความสามารถขององค์ประกอบที่จะอธิบายความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างได้มากน้อยเพียงใด ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงตัวอย่างผลลัพธ์ที่ได้จากการสกัดองค์ประกอบ

Factor	Eigen value	% of variance	Cumulative % of variance
1	2.51359	41.0	41.9
2	1.73952	29.0	70.9
3	.59749	10.0	80.8
4	.52956	8.8	89.7
5	.41573	6.9	96.6
6	.20422	3.4	100.0

การแปลความหมายผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์

โดยองค์ประกอบที่มีค่า Eigen Value > 1 มีทั้งหมด 2 องค์ประกอบรวมเปอร์เซ็นต์ของความแปรปรวนของทั้ง 2 องค์ประกอบได้ร้อยละ 70.9 หมายถึงทั้ง 2 องค์ประกอบนี้จะอธิบายความแปรปรวนร่วมของกลุ่มตัวอย่างได้ร้อยละ 70.9

ตารางที่ 3 แสดงเมตริกชองค์ประกอบก่อนหมุนแกน

Variable	Factor 1	Factor 2	Communality
1	-.627	.514	.66
2	.759	-.068	.58
3	-.730	.337	.65
4	.494	.798	.88
5	.425	.832	.87
6	.767	-.168	.62

จากตารางที่ 3 ค่าที่อยู่ใต้หัวข้อ Factor แสดงค่า Loading โดยค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแต่ละตัวกับองค์ประกอบมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1 ส่วนค่า Communality คือ เปอร์เซนต์ความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัวกับองค์ประกอบเมื่อนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบในองค์ประกอบที่ 1 ของตัวแปรทั้ง 6 ตัว เพื่อนำมายกกำลังสองแล้วบวกกันแล้วจะได้ค่าเท่ากับค่า (Eigen value) นั่นคือ $(-.627)^2 + (.759)^2 + (-.730)^2 + (.494)^2 + (.494)^2 + (.767)^2 = 2.51$ เป็นต้น

3. เลือกวิธีการหมุนแกน ก่อนการหมุนแกนตัวแปรแต่ละตัวแปรมีค่า Loading สูงมาก เนื่องจากตัวแปรบางตัวสามารถเป็นสมาชิกองค์ประกอบได้มากกว่า 1 องค์ประกอบ ซึ่งยากต่อการแปลความหมายของข้อมูล ซึ่งมีวิธีการเดียวที่จะแปลผลได้คือต้องหมุนแกนเพื่อให้ตัวแปรบางตัวที่เดิมเป็นสมาชิกหลายองค์ประกอบกลายเป็นสมาชิกขององค์ประกอบหนึ่งอย่างเด่นชัด ซึ่งมีวิธีอยู่ 2 วิธีคือ

3.1 Orthogonal ใช้ในกรณีที่ตัวแปรแต่ละตัวเป็นอิสระจากกัน การหมุนแกนด้วยวิธีนี้มีอยู่ 3 แบบคือ Varimax Equamax และ Quartimax

3.2 Oblique ใช้ในกรณีที่ตัวแปรแต่ละตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน วิธีนี้มีอยู่ 2 แบบคือ Oblimin และ Direc Quartimin

โดยส่วนใหญ่คอมพิวเตอร์จะเลือกการหมุนแกนด้วยวิธี Orthogonal แบบ Varimax ทั้งที่ความเป็นจริงและยังมีเทคนิควิธีการหมุนแกนแบบอื่นๆ ให้เลือกใช้

ตารางที่ 4 แสดงเมตริกซ้องค์ประกอบหลังการหมุนแกน

Variable	Factor 1	Factor 2	Factor 3
V1	-.787	.194	.66
V2	.724	.266	.58
V3	-.804	-.011	.65
V4	.102	.933	.88
V5	.025	.934	.87
V6	.764	.179	.62

จากตารางที่ 4 องค์ประกอบที่ผ่านการหมุนแกนแล้ว จะมีค่า Loading กระจายระหว่างองค์ประกอบจึงง่ายต่อการแปลผลและเมื่อนำค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากทั้ง 2 องค์ประกอบเพื่อมา ยกกำลังสองแล้วบวกกันจะได้ค่าเท่ากับค่าที่รวมกัน เช่น $0.66 = (-.787)^2 + (.194)^2$ ซึ่งสามารถเขียนในรูปทั่วไปได้ว่า

$$h_i^2 = \sum_{k=1}^m a_{ik}^2$$

เมื่อ h_i^2 คือ ค่ารวมกัน (Communalities) ของตัวแปรตัวที่ i
 $\sum_{k=1}^m a_{ik}^2$ คือ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวแปรตัวที่ i
ตั้งแต่องค์ประกอบที่ $k = 1$ ถึง M

4. เลือกค่า Loading การเลือกค่า Loading โดยเป็นการแยกว่าตัวแปรใดควรจะอยู่ในองค์ประกอบใด ซึ่งพิจารณาจากค่า Loading ของตัวแปรต่างๆว่ามีค่ามากที่สุดอยู่ที่องค์ประกอบใดก็จัดให้อยู่ในองค์ประกอบนั้น แต่มีข้อแม้ว่าค่า Loading ควรจะมีค่าตั้งแต่ .30 ขึ้นไป เช่น ตารางที่ 4 เมื่อพิจารณาจากค่า Loading แล้ว V1, V2, V3 และ V6 ควรจัดอยู่ใน Factor 1 ส่วน V4, V5 ควรจัดอยู่ใน Factor 2 เพราะมีค่า Loading มากที่สุดอยู่ในองค์ประกอบ ดังกล่าว

5. ตั้งชื่อองค์ประกอบที่วิเคราะห์ได้ ซึ่งเมื่อได้คัดเลือกตัวแปรเข้าองค์ประกอบใดแล้วจากนั้นก็ตั้งชื่อให้แต่ละองค์ประกอบ ซึ่งชื่อจะต้องสั้นและมีความหมายที่สอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบหรือตั้งให้สอดคล้องกับแนวความคิดของผู้วิจัยเองแต่ควรสื่อความหมายของตัวแปรทุกตัวที่อยู่ในองค์ประกอบนั้นได้

จากขั้นตอนของการวิเคราะห์ตัวประกอบที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ขั้นตอนการวิเคราะห์ตัวประกอบมีดังนี้ **ประการที่ 1**การเก็บข้อมูลและสร้างเมตริกสหสัมพันธ์เพื่อนำข้อมูล

ที่ได้มาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆที่ต้องการวิเคราะห์ **ประการที่ 2** การสกัดองค์ประกอบ คือ การค้นหาจำนวนองค์ประกอบที่มีความสามารถเพียงพอในการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่สังเกตได้ **ประการที่ 3** เลือกรูปการหมุนแกน เนื่องจากก่อนการหมุนแกนตัวแปรแต่ละตัวมีค่า Loading สูงเนื่องจากตัวแปรบางตัวสามารถเป็นสมาชิกขององค์ประกอบได้มากกว่า 1 องค์ประกอบ ซึ่งยากในการแปลความหมายของข้อมูล โดยวิธีเดียวที่จะแปลผลได้คือต้องหมุนแกนเพื่อให้ตัวแปรบางตัวที่เดิมเป็นสมาชิกหลายองค์ประกอบกลายเป็นสมาชิกขององค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งอย่างเด่นชัด **ประการที่ 4** เลือกราคา Loading เป็นการแยกว่าตัวแปรใดควรจะอยู่ในองค์ประกอบใดซึ่งพิจารณาจากค่า Loading ตั้งแต่ .30 ขึ้นไป **ประการที่ 5** การตั้งชื่อองค์ประกอบต้องไม่ยาวจนเกินไป และต้องมีความหมายสอดคล้องกับโครงสร้างขององค์ประกอบและชื่อขององค์ประกอบควรสื่อความหมายของตัวแปรทุกตัวที่อยู่ในองค์ประกอบนั้นได้

6.5 ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2540) ได้กล่าวถึง ข้อจำกัดเรื่องจำนวนตัวอย่างเนื่องจากการใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบต้องใช้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวนมากหากใช้กลุ่มตัวอย่างน้อยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะต่ำซึ่งการประมาณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบมีหลายแนวคิด ดังนี้

1. พิจารณาการใช้ขนาดตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์องค์ประกอบอย่างเดียว

1.1) ได้เสนอแนะขนาดตัวอย่างดังนี้

จำนวน 50 ราย ถือว่า แย่มาก (Very Poor)

จำนวน 100 ราย ถือว่า ไม่ดี (Poor)

จำนวน 200 ราย ถือว่า พอใช้ได้ (Fair)

จำนวน 300 ราย ถือว่า ดี (As a Good)

จำนวน 500 ราย ถือว่า ดีมาก (As Excellent)

1.2) ตามกฎอย่างง่าย (Rule of Thumb) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบควรที่จะมีขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 300 ราย

2. การใช้ขนาดตัวอย่างขึ้นอยู่กับจำนวนองค์ประกอบที่ต้องการวิเคราะห์

2.1) กรณีมีจำนวนองค์ประกอบน้อยหรือค่าน้ำหนักองค์ประกอบต่ำมากขนาดกลุ่มตัวอย่างควรมีอย่างน้อย 300

2.2) กรณีมีจำนวนองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบหรือมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากกว่า .60 ไม่จำเป็นต้องระบุจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2.3) กรณีมีจำนวนองค์ประกอบ 10 องค์ประกอบหรือน้ำหนักองค์ประกอบน้อยกว่า .40 กลุ่มตัวอย่างควรมีมากกว่า 150 ราย

ปัญหาที่เกิดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ

1) การวิเคราะห์องค์ประกอบที่ไม่มีตัวแปรตาม ซึ่งจะแตกต่างกับการทดสอบสถิติการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุแบบปกติ สถิติของการวิเคราะห์ถดถอย สถิติของการวิเคราะห์จำแนกประเภทและสถิติของการวิเคราะห์เส้นทาง ซึ่งในสถิติของการวิเคราะห์องค์ประกอบไม่สามารถที่จะใช้แก้ปัญหาการวิจัยที่ต้องการหาตัวทำนายได้ 2) ขั้นตอนการสกัดองค์ประกอบไม่สามารถระบุรอบของการสกัดได้ดังนั้นหลังจากขั้นตอนการสกัดองค์ประกอบนักวิจัยไม่สามารถระบุจำนวนรอบของการสกัดองค์ประกอบได้ว่ามีกี่รอบจึงจะพอดีและสุดท้ายในปัจจุบันการวิจัยที่ต้องการทดสอบเพื่อลดจำนวนตัวแปรลงจะมีเพียงสถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเท่านั้นเนื่องจากสถิตินี้สามารถรวมตัวแปรหลายๆตัวให้อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันและสามารถทำให้เห็นโครงสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาได้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ละคู่แล้วรวมตัวแปรที่มีสัมพันธ์กันไว้ในองค์ประกอบเดียวกันหลังจากนั้นจึงจะวิเคราะห์ถึงโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่อยู่ในองค์ประกอบเดียวกันได้ ซึ่งเมื่อต้องการที่จะวิเคราะห์ให้ได้ผลการวิเคราะห์จึงมีสถิติให้เลือกใช้เฉพาะสถิติในการวิเคราะห์องค์ประกอบเพียงตัวเดียว เพราะยังไม่มีวิธีการทางสถิติวิธีอื่นจึงทำให้ต้องเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งๆที่วิธีนี้มีข้อจำกัดดังกล่าวข้างต้น

จากขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าการใช้ขนาดตัวอย่างสำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบไม่ควรที่จะต่ำกว่า 300 คน อย่างไรก็ตามขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำเป็นต้องมีกลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่เพราะหากใช้กลุ่มตัวอย่างขนาดใหญ่จะมีโอกาสที่ตัวแปรจะมีการแจกแจงเป็นปกติมากกว่ากลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กกว่า และโดยปกติในการวิเคราะห์สถิติประเภทพหุตัวแปรควรที่จะกำหนดกลุ่มตัวอย่างประมาณ 20 เท่าของตัวแปรในโมเดล (สุภมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญ โยธยานุวัฒน์, 2554)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาตัวบ่งชี้

ศุภนันท์ พุทธนพล (2553) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและเพื่อตรวจสอบตัวบ่งชี้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาเครื่องมือ จำนวน 7 คน ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบ่งชี้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามปลายเปิดและแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้อง ค่ามัชฌิมฐาน ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า (1) มิติการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมี 3 มิติ รวม 96 ตัวบ่งชี้ มิติที่ 1 สถาบันครอบครัวมี 4 องค์ประกอบ คือ การดูแลเอาใจใส่และให้ความรู้ของผู้ปกครอง การเป็นตัวอย่างของผู้ปกครอง การเสริมแรงของผู้ปกครอง การจัดสภาพแวดล้อมของผู้ปกครอง มิติที่ 2 สถาบันการศึกษามี 6 องค์ประกอบ คือ การให้ความรู้และพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียน การจัดกิจกรรม การเป็นตัวอย่าง การเสริมแรง การจัดสภาพแวดล้อม และนโยบายของสถานศึกษา มิติที่ 3 ความร่วมมือระหว่างสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษามี 1 องค์ประกอบ คือ ความร่วมมือระหว่างสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา โดยการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมตามเกณฑ์ ในระดับมากถึงมากที่สุด มีค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ระหว่าง 0.00 -1.00

อมรรัตน์ ทรรศนิยากร (2544) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างมีความสุขของนักเรียน ซึ่งมีฐานสำคัญมาจากตัวนักเรียนเองทั้งสิ้น โดยได้ศึกษาจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2544 ทั้งในโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชนและในโรงเรียนเทศบาล เขตอำเภอเชียงราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้โดยแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้หาตัวบ่งชี้ย่อยจำนวน 352 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการคัดเลือกตัวบ่งชี้ย่อยเป็นสถานักเรียนและหัวหน้าชั้น จำนวน 39 คน 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาความเที่ยงตรงของแบบวัดเป็นรายข้อ จำนวน 220 คน 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกแต่ละตัวบ่งชี้ย่อย จำนวน 100 คน 5) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ จำนวน 926 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ การวิเคราะห์ความถี่ การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์องค์ประกอบโดยวิธีการสกัดตัวประกอบที่สำคัญ และหมุนแกน

แบบโอโรคอนอล โดยใช้วิธี แวริแมกซ์ ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนในครั้งนี ได้ตัวบ่งชี้จำนวน 116 ตัวบ่งชี้ 2) เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักถ่วงในแต่ละตัวบ่งชี้ย่อยที่มีค่ารองลงมาและมีค่ามากกว่า .30 ขึ้นไป ซึ่งพบว่า สามารถจัดองค์ประกอบของตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความสุขของนักเรียนมี 5 ตัวบ่งชี้หลักและมี 40 ตัวบ่งชี้ย่อย โดยค่าความเชื่อมั่นโดยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และชุมชน 10 ตัวบ่งชี้ ด้านโรงเรียน 4 ตัวบ่งชี้ ด้านเพื่อน 5 ตัวบ่งชี้ นอกจากนี้ยังพบว่า 1 ตัวบ่งชี้ไม่สามารถจัดเข้าด้านใดในตัวบ่งชี้หลักข้างต้นได้และสำหรับตัวบ่งชี้อื่นๆจำนวน 75 ตัวบ่งชี้ มีค่าน้ำหนักถ่วง รองลงมา คือ มีค่าไม่ถึง 0.30 จึงไม่สามารถจัดเข้ากับองค์ประกอบใดได้

7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ตัวประกอบ

ธีรยุทธ์ แก้วเมือง (2554) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบประเมินในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบประเมินในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดงหลวง พนักงานบริษัทเซ็นทรัลการ์เมนท์ แฟลคตอรี จำกัด ข้าราชการกรมราชองครักษ์ พนักงานรัฐวิสาหกิจ โรงงานยาสูบ และพ่อค้าแม่ค้าตลาดนัดลาซาน ซอย 48 จำนวน 1,297 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามในการคิดเชิงบวก ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจซึ่งผู้วิจัยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญและใช้การหมุนแกนแบบมุมฉากด้วยวิธี แวริแมกซ์ ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบประเมินในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า จากตัวแปร 48 ตัว มีค่าสถิติไคเซอร์-ไมเยอร์-โอคลิน (KMO) มีค่าเท่ากับ 0.866 และค่าสถิติไค-สแควร์ที่ใช้ในการทดสอบมีค่าเท่ากับ 28063.300 ซึ่งได้สกัดตัวประกอบด้วยวิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ ผู้วิจัยได้ทำการหมุนแกนองค์ประกอบและได้พบว่าองค์ประกอบทั้งหมด 9 องค์ประกอบ ซึ่งมีพิสัยค่าไอแกนอยู่ระหว่าง 1.004-8.143 และมีค่าความแปรปรวนสะสมร้อยละ 56.973 ได้ทั้งหมด 9 องค์ประกอบและได้พิจารณาความเหมาะสมน้ำหนักองค์ประกอบแล้วที่เกินค่า .30 ความสอดคล้องและข้อคำถามที่น้อยเกินไป ทำให้เหลือองค์ประกอบที่ใช้ได้จริง 7 องค์ประกอบหลัก คือ ด้านความรับผิดชอบการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ด้านการสนับสนุนสังคมในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ด้านทัศนคติต่อการประหยัดไฟฟ้า ด้านความสนใจในการรับข้อมูลข่าวสารในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า ด้านความรู้ในการประหยัดพลังงาน ด้านพฤติกรรมการใช้พลังงานไฟฟ้า และด้านการศึกษาข้อมูลก่อนซื้อและใช้พลังงานไฟฟ้า

7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารั้งแก

Boonyapat Yodprang (2007) ศึกษาเรื่อง Bullying Among Lower Secondary School Students in Pattani Province มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของพฤติกรรมมารั้งแกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดปัตตานีรวมทั้งสร้างสมการเพื่อทำนายปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีพฤติกรรมมารั้งแกด้วยการศึกษาแบบตัดขวาง ซึ่งกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดปัตตานีจำนวน 244 คน มีอายุอยู่ระหว่าง 12-19 ปี การเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามด้วยไคสแควร์สร้างสมการด้วยการถดถอยพหุแบบโลจิสติกส์ พบว่า นักเรียนมีความชุกของพฤติกรรมมารั้งแกร้อยละ 18.5 (95% CI: 13.6-23.4) พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมารั้งแก กล่าวคือ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมมารั้งแกไม่แตกต่างกันปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมมารั้งแก คือ อายุ เชื้อชาติ พื้นที่ตั้งของโรงเรียนซึ่งการทะเลาะวิวาทของบิดามารดา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการที่ครอบครัวใช้ความรุนแรงต่อกันจะส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมไปรังแกผู้อื่น

Kasetchai Laeheem (2009) ศึกษาเรื่อง Bullying Behaviour in Pattani Primary School มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความชุกของพฤติกรรมมารั้งแกของนักเรียนระดับประถมศึกษาในจังหวัดปัตตานีและเพื่อศึกษาถึงปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลให้นักเรียนได้มีพฤติกรรมมารั้งแก ด้วยการศึกษแบบตัดขวาง โดยการวิจัยครั้งนี้จำแนกพฤติกรรมมารั้งแกของนักเรียน 2 วิธี ซึ่งผลจากการศึกษา พบว่านักเรียนมีความชุกของพฤติกรรมมารั้งแกในวิธีที่ 1 ร้อยละ 32.9 และวิธีที่ 2 ร้อยละ 20.9 ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมมารั้งแกมากที่สุดของทั้งสองวิธี คือ การทะเลาะตบตีกันของบิดามารดา โดยนักเรียนที่เคยเห็นบิดามารดาตบตีกันจะมีพฤติกรรมมารั้งแกที่สูงกว่านักเรียนที่ไม่เคยเห็นบิดามารดาตบตีกันถึง 4.50 เท่าสำหรับวิธีที่ 1 และ 7.60 เท่าสำหรับวิธีที่ 2 รวมทั้งการชมการดูประเภทรุนแรงจะส่งผลต่อพฤติกรรมมารั้งแกสูงกว่านักเรียนที่รับ ชมการดูประเภทตลกและมหัศจรรย์เล็กน้อยถึง 1.87 เท่าสำหรับวิธีที่ 1 และ 2.87 สำหรับวิธีที่ 2

7.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมมารั้งแกบนโลกโซเชียล

Carroll (2006) ศึกษาเรื่อง ลักษณะของการกลั่นแกล้งโซเชียล ผลจากการศึกษาพบว่าลักษณะที่เรียกว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นการกลั่นแกล้งบนโลกโซเชียล คือ ฉันทลบเพื่อนบางคนออกจากกลุ่มในอินเทอร์เน็ต, เพื่อนส่งอีเมลล์มาล้อชื่อฉันในทางที่ไม่ดี, เพื่อนได้นำรูปภาพจากโทรศัพท์

ของฉัน โดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันล้อชื่อคนอื่นบนอินเทอร์เน็ต, ฉันได้เอารูปภาพในโทรศัพท์มือถือของคนอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต, ฉันส่งต่อคนอื่นทุกอย่างที่สิ่งนั้นควรจะเป็นความลับ, ฉันพูดเรื่องเพศที่น่ารังเกียจของใครบางคนทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีของใครบางคนผ่านอีเมล, ฉันส่งข้อความไปก่อกวนใครบางคน, ฉันกล่าวถึงใครบางคนในทางที่ไม่ดีผ่านอีเมล, ใครบางคนขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำร้ายฉันทางอินเทอร์เน็ต, ฉันแพร่กระจายข่าวลือที่ไม่ดีเกี่ยวกับใครบางคนทางอินเทอร์เน็ต, ฉันสร้างข่าวลือในทางที่ไม่ดีแล้วส่งให้คนอื่นทางข้อความ, ใครบางคนส่งอีเมลมาคุกคามฉัน, ฉันพูดอะไรบางอย่างผ่านอินเทอร์เน็ตให้คนอื่น ๆ อึดอัดใจ, ใครบางคนได้ปล่อยข่าวลือเรื่องโกหกเกี่ยวกับฉันในอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนกล่าวถึงฉันในทางที่ไม่ดีผ่านโปรแกรมแชทออนไลน์, ใครบางคนปฏิเสธฉันจากสิ่งที่อยู่บนอินเทอร์เน็ต เช่น เกมออนไลน์, ฉันขู่ว่าจะเอาชนะหรือทำให้ใครบางคนเจ็บผ่านทางอินเทอร์เน็ต, ใครบางคนขู่ว่าไม่ให้ฉันพูดคุยในอินเทอร์เน็ตเมื่อฉันปฏิเสธการสนทนาแบบห้องแชท, ฉันได้ส่งอีเมลไปคุกคามใครบางคน สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่กล่าวได้ว่าเป็นพฤติกรรมการกลั่นแกล้งไซเบอร์ที่มีอยู่ในสังคมออนไลน์ในปัจจุบัน

Conway (2009) ศึกษาเรื่อง การข่มขู่ในอินเทอร์เน็ตในยุคดิจิทัล ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการข่มขู่กลั่นแกล้งไซเบอร์ มักจะกังวล รู้สึกว่าไม่ปลอดภัยและเป็นเรื่องที่ยากจะมีความละเอียดอ่อน ในขณะที่การรังแกมีเพิ่มมากขึ้นทุกวันซึ่งเป็นผลจากความล้มเหลวของการศึกษาลักษณะมีคนสนใจหรือมีคนชักจูงให้กระทำ ลักษณะทางกายภาพ ลักษณะบุคลิกภาพของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และนโยบายโรงเรียนและการปฏิบัติ สำหรับทั้งเหยื่อและผู้รังแกนักเรียนจะได้ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อก่อกวนเพื่อนของพวกเขา และได้สรุปถึงลักษณะของการข่มขู่ผ่านอินเทอร์เน็ตหรือเป็นลักษณะการคุกคามทั้งในรูปแบบของการหมิ่นประมาท การปลอมตัว การส่งอีเมล การส่งข้อความ ซึ่งจะทำให้เหยื่อทนทุกข์ทรมานมากขึ้นและเหยื่อผู้ที่เคราะห์ร้ายจะไม่สามารถหลบจากข่มขู่นี้ได้

Anker (2011) ศึกษาเรื่อง การข่มขู่ในยุคของเทคโนโลยี ผลจากการศึกษา พบว่า มีการเข้าถึงที่ง่ายต่อการใช้เทคโนโลยี ปัญหาของการข่มขู่ในวัยรุ่นได้เพิ่มขึ้น แม้ว่าการข่มขู่ยังคงเกิดขึ้นในรูปแบบดั้งเดิมของการติดต่อแบบตัวต่อตัว, การข่มขู่ในยุคเทคโนโลยีได้กลายเป็นเรื่องปกติมากขึ้นในขณะที่เด็กและเยาวชนมีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น ไม่ว่าจะข่มขู่ด้วยภาพ การส่งข้อความตัวอักษรผ่านทางโทรศัพท์มือถือ ลักษณะของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อ เช่น ไม่อยากไปโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เกิดภาวะซึมเศร้า จากการข่มขู่ในยุคของเทคโนโลยี

ปัญหาสมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2552) ศึกษาเรื่อง ลักษณะพฤติกรรมการข่มเหงรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทยเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการศึกษา พบว่า ประสพการณ์ตรงจากกลุ่มตัวอย่างผลการศึกษาชี้ว่าร้อยละ 43.9 เคยถูกนินทาหรือ

ค่าทอผ่านมือถือ ในขณะที่ร้อยละ 29.9 เคยถูกส่งข้อความก่อกวนผ่านทางมือถือหรืออีเมลมาแล้ว ทั้งสิ้น โดยมีรายละเอียดการถูกระทำได้เรียงจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ 1) โคนินทาหรือถูกค่าทอ โดยผู้อื่นผ่านมือถือหรืออีเมลร้อยละ 43.90 2) โคนส่งข้อความก่อกวนโดยผู้อื่นผ่านมือถือหรืออีเมล ซ้ำๆร้อยละ 29.90 3) โคนนำข้อมูลที่ทำให้เสื่อมเสียไปเผยแพร่ผ่านทางมือถือหรืออีเมลร้อยละ 6.30 โคนนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับไปเปิดเผยหรือส่งต่อทางมือถือร้อยละ 5.90 5) โคน แอบอ้างชื่อไปให้ร้ายค่าทอหรือกระทำการดังข้ออื่นทางมือถือร้อยละ 5.20 6) ถูกสื่อเลียน ข่มขู่หรือ คุกคามผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ร้อยละ 4.50 โคนลบหรือบล็อกรายชื่อออกจากกลุ่มและสร้างข่าวดู หรือให้เกิดกระแสการต่อต้านผ่านมือถือหรืออินเทอร์เน็ตร้อยละ 4.40 ผลการศึกษาระบุอีกว่ากลุ่ม ตัวอย่างกว่าร้อยละ 54.17 ไม่ทราบว่าใครเป็นผู้กระทำในขณะที่ร้อยละ 39.04 คาดเดาได้ว่าเพื่อนๆ เป็นคนกระทำและเมื่อกลุ่มตัวอย่าง โคนรังแก พวกเขามีการแก้ปัญหาดังนี้ 1) ตอบโต้หรือร้องแกกลับ ทันทีร้อยละ 36.17 2) บอกให้ผู้อื่นทราบร้อยละ 34.71 3) เก็บไว้คนเดียวไม่บอกใครร้อยละ 18.48

ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติ และพฤติกรรมการกระทำ ความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข่มเหงรังแกผ่านโลกโซเชียลของ เยาวชนไทย ผลจากการศึกษา พบว่า เยาวชนไทยในปัจจุบันเกือบทุกคนสามารถที่จะเข้าถึงอุปกรณ์ สื่อสารที่ทันสมัยประเภทโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตได้ง่ายและมีความถนัดในการได้ใช้อุปกรณ์ เหล่านี้มาก แต่ผลการศึกษาชี้ว่า อุปกรณ์ทันสมัยเหล่านี้ถูกใช้เป็นเครื่องมือการในการสร้างความ รุนแรงและการข่มเหงรังแกกันและมีแนวโน้มด้วยว่าพฤติกรรมข่มเหงรังแกกันนั้น หากยังไม่มีการ แก้ไขจะกลับกลายเป็นพฤติกรรมที่เยาวชนมีแนวโน้มที่จะเห็นเป็นเรื่องปกติ ในขณะที่ประเด็น การข่มเหงรังแกกันผ่านโลกโซเชียลยังไม่มีความชัดเจนหน่วยงานใดทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงทั้งการป้องกัน แก้ไขและการออกข้อกำหนดเชิงนโยบายที่รู้เท่าทันต่อปัญหานี้ เมื่อเป็นเช่นนี้ภาครัฐควรต้องเข้ามา เป็นหน่วยงานหลักในการจัดการกับปัญหาและควรหาทางแก้ก่อนที่ปัญหาจะลุกลามจนกลายเป็น วิถีปกติของเยาวชนไทย ผลจากการศึกษาให้ข้อค้นพบอย่างสำคัญว่า กลุ่มตัวอย่างเกินกว่าครึ่งหนึ่ง เคยเห็นการกระทำ ความรุนแรงทางกายภาพที่บิดามารดามีต่อกัน โดยในจำนวนของเยาวชนร้อยละ 7 เห็นสมาชิกครอบครัวใช้ความรุนแรงทางวาจาต่อกัน (มากกว่าสัปดาห์ละครั้ง) โดยยังพบว่า เยาวชน ไทยมีแนวโน้มของการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำโดยราว 1 ใน 4 ของเยาวชนมีความรู้สึกในทางลบต่อ ตนเองและมองว่าความสำเร็จเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ซึ่งสิ่งนี้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องสร้าง ความรู้สึกบวกให้เกิดขึ้นกับเยาวชนเพราะความรู้สึกบวกจะสร้างพลังสร้างสรรค์ที่จำเป็นต่อการ พัฒนาตนและพัฒนาชาติต่อไปได้

ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2554) ศึกษาเรื่อง การจัดการพฤติกรรมข่มเหงรังแกผ่านโลกโซเชียลด้วยการมีส่วนร่วมของครอบครัว โดยพบว่า

ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดว่าจะแก้ปัญหาโดยการต่อว่า ตักเตือน ควบคุมการใช้สื่อ ลงโทษและคอยสอดส่องพฤติกรรมในกรณีที่ถูกเป็นฝ่ายกระทำ ส่วนในกรณีที่ถูกเป็นผู้ที่ถูกกระทำผู้ปกครองโดยส่วนใหญ่คาดว่าจะใช้วิธีการสืบหาตัวผู้กระทำและเจรจาปัญหา ให้กำลังใจลูก ให้ลูกหลีกเลี่ยงและระมัดระวังตัวมากขึ้น มีจำนวนน้อยรายที่บรรยายถึงมาตรการเชิงรุกอย่างเป็นรูปธรรม อาทิเช่น การแจ้งความ หรือตรวจสอบประวัติการใช้สื่อ

7.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเครือข่ายสังคมออนไลน์บนโลกไซเบอร์

จุฑามณี คายะนันท์ (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กคอตคอม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะประชากรและพฤติกรรมของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กอีกทั้งเพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก และเพื่อศึกษาถึงผลกระทบที่กลุ่มผู้ใช้บริการได้รับจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก เป็น การวิจัยเชิงสำรวจใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบผสมผสาน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-30 ปี กลุ่มตัวอย่างเข้าใช้บริการเฉลี่ยต่อสัปดาห์น้อยกว่า 11 ครั้ง ร้อยละ 61.2 น้อยกว่า 61 นาที ร้อยละ 63.8 ตั้งแต่เวลา 19.01-22.00น. บ่อยที่สุด ร้อยละ 50.5 และ ร้อยละ 46.8 จะเลือกใช้บริการที่บ้าน

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นในประเทศไทย: กรณีศึกษา FaceBook โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะพฤติกรรมของวัยรุ่นรูปแบบการใช้บริการ และศึกษาเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของลักษณะทางประชากรศาสตร์ กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างจะมีอายุระหว่าง 13-24 ปี รวมทั้งสิ้น 400 คน ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งมีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ระดับการใช้ 1-5 ครั้งต่อสัปดาห์ ในการใช้แต่ละครั้งใช้เวลา 1-3 ชั่วโมงต่อครั้ง และมีประสบการณ์ใช้บริการน้อยกว่า 1 ปี โดยที่ส่วนใหญ่เคยใช้บริการหรือกิจกรรมต่างๆที่มีใน FaceBook ประกอบไปด้วย การโต้ตอบบนกระดานสนทนา การเข้าร่วมกลุ่มต่างๆ การเล่นเกม การตอบคำถาม การแบ่งปันรูปภาพ การแบ่งปันวิดีโอ การค้นหาเพื่อนเก่า การส่งข้อความ การร่วมแสดงความคิดเห็น การกดไลค์และจากการพิสูจน์สมมติฐานงานวิจัย พบว่า พฤติกรรมความหลงใหลจนผิดปกติและการติดตั้งการใช้งานเป็นผลมาจากการรับรู้ความเพลิดเพลินและอิทธิพลทางสังคม ซึ่งสามารถบอกได้ว่าการที่กลุ่มวัยรุ่นมีความเพลิดเพลินในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์จนทำให้เกิดความรู้สึกขึ้น

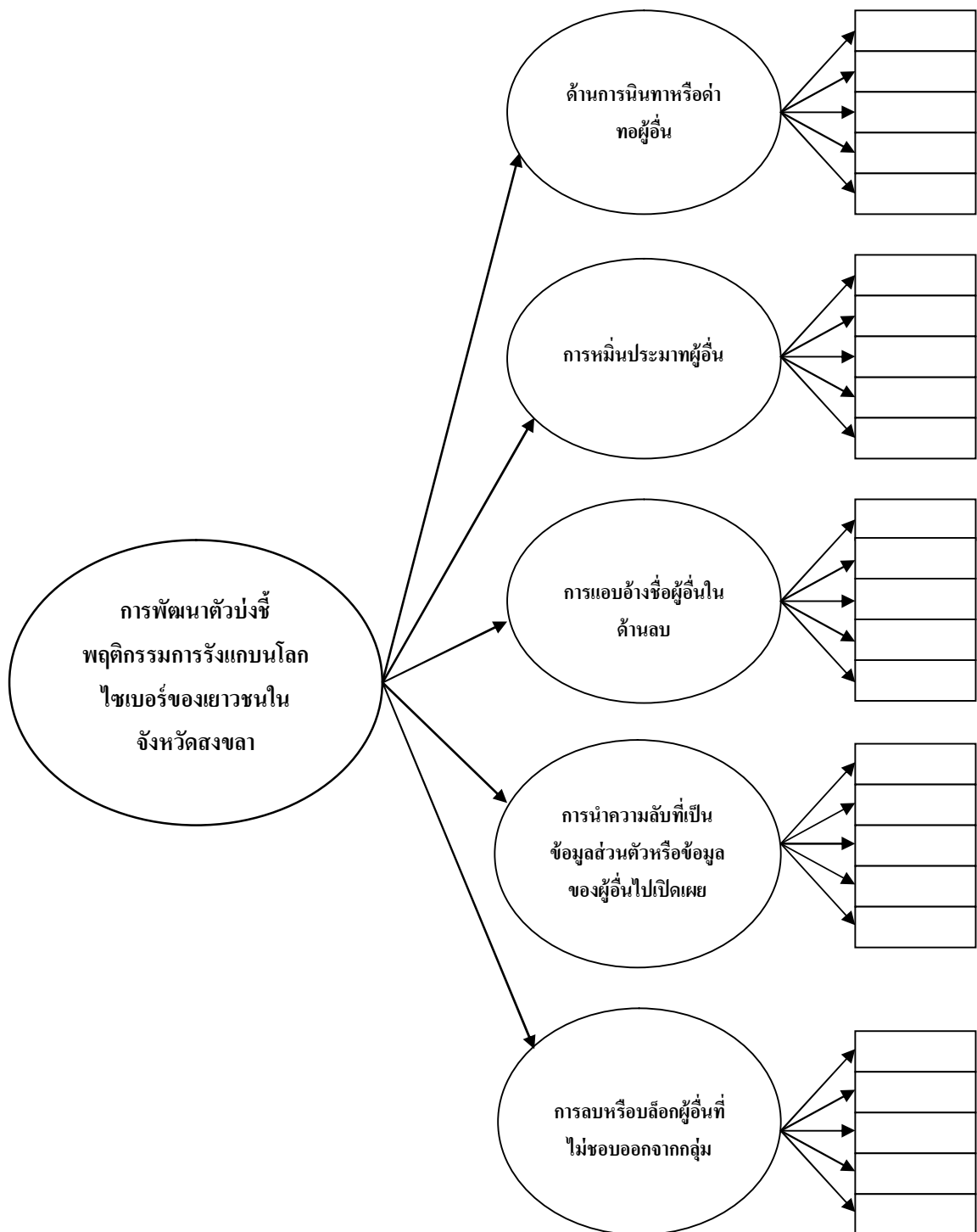
ชอบ และสนุกสนาน รวมถึงเป็นการทำกระแสนิยม จึงทำให้อัตราในการใช้เพิ่มมากขึ้นจนเกิดเป็นการติดการใช้งานและอาจทำให้เกิดความรู้สึกกังวลหรือหมกมุ่นว่าจะต้องเข้าไปใช้งานอีก จนกลายเป็นความหลงใหลจนผิดปกติ

สามารถสรุปได้ว่า การรับรู้ถึงความเสี่ยงที่จะเกิดจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ไม่มีความสัมพันธ์หรือทำให้พฤติกรรมความหลงใหลและการติดการใช้งานในกลุ่มวัยรุ่นลดลงแต่อย่างใด เนื่องจากกลุ่มวัยรุ่นดังกล่าวจะมีความระมัดระวังมากในการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ และจะไม่ใช้งานถ้ารู้สึกว่าคุณเองได้รับความเสี่ยง ดังนั้นแล้วจะมีโอกาสน้อยมากที่ผู้ใช้งานจะรู้ถึงความเสี่ยง ซึ่งจะมีพฤติกรรมติดการใช้งานและความหลงใหลจนผิดปกติ

8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดของ Willard (2006) และ Hines (2011) ซึ่งแบ่งพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ออกเป็น 5 ประเภท คือ การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น, การหมิ่นประมาทผู้อื่น, การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ, การนำความลับของผู้อื่นไปเปิดเผย, การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม และได้ปรับปรุงข้อคำถามมาจากงานวิจัยของ Field (2006), Mishna (2008), Conway (2009), Anker (2011), ปัญญาสัมพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย (2010) และสิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) เพื่อมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 2 ซึ่งตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา มี 5 องค์ประกอบ 25 ตัวบ่งชี้ คือ องค์ประกอบที่ 1 การนินทาหรือด่าทอผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) กล่าวว่าร้ายนินทาลับหลังผู้อื่น 2) ใช้คำที่หยาบคายด่าทอผู้อื่น 3) ล้อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย 4) ล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่น 5) พุดให้ผู้อื่นได้รับความอับอาย เสื่อมเสียชื่อเสียงเกียรติ องค์ประกอบที่ 2 การหมิ่นประมาทผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม 2) ใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง 3) ตัดต่อภาพหรือวิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่ 4) นำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ 5) เผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและอับอายของผู้อื่น องค์ประกอบที่ 3 การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) แอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนา 2) นำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย 3) แอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลง 4) แอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง 5) แอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สาม องค์ประกอบที่ 4 การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) นำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ 2) นำปมด้อยที่เป็นความลับของผู้อื่น ไปเปิดเผย

หรือส่งต่อ 3) นำความลับที่ทำให้อับอายและเสื่อมเสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อ 4) นำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต 5) แลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สาม และองค์ประกอบที่ 5 การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม มี 5 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ลบผู้อื่นออกจากความเป็นเพื่อน *(ซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่ถูกตัดจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ) 2) ลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม 3) กีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม 4) สั่งให้เพื่อนบางคนลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน 5) สั่งให้เพื่อนบางคนกีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดง โมเดลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันยันของพฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียล
ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำมาสังเคราะห์เพื่อดำเนินการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ ซึ่งได้นำเสนอ ดังนี้

1. การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

การกำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์จากตำรา เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำแนวคิดที่ได้มาสังเคราะห์สรุปมาเป็นองค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

2. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

3. กำหนดองค์ประกอบและตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาซึ่งได้จากการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 เพื่อจัดทำร่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อยและเหมาะสมน้อยที่สุด โดยมีข้อคำถามเกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา จำนวน 25 ข้อ ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ 25 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

องค์ประกอบของพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. การนินทาหรือคำทอผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้
2. การหมิ่นประมาทผู้อื่นผ่าน มี 5 ตัวบ่งชี้
3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในคำสนทนา มี 5 ตัวบ่งชี้
4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มี 5 ตัวบ่งชี้
5. การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม มี 5 ตัวบ่งชี้

รวมตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบหลักทั้งหมดได้ตัวบ่งชี้จำนวน 25 ตัวบ่งชี้ (รายละเอียดดังกรอบแนวคิดการวิจัย)

3. การพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ

ในการพัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความครอบคลุมขององค์ประกอบ

- 1) นำตัวบ่งชี้ที่สังเคราะห์ได้มาสร้างแบบสอบถามครั้งที่ 1
- 2) นำแบบสอบถามที่สร้างได้ครั้งที่ 1 ใ้กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและเพื่อตรวจสอบความครอบคลุมขององค์ประกอบที่ต้องการวัด จำนวน 5 คน (รายนามถึงภาคผนวก ข) จากนั้นนำผลการตรวจสอบเพื่อมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (สุกมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญ โยภูพานวัฒน์, 2554)

3) คัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความเห็นว่ามีความเที่ยงตรงหรือค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ซึ่งแสดงได้ว่าตัวบ่งชี้เหล่านั้นสอดคล้องกับจุดหมายและเนื้อหาที่มุ่งวัด (สุกมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญ โยภูพานวัฒน์, 2554) โดยผู้วิจัยได้กำหนดระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจ ว่าข้อคำถามนั้นเป็น ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นเป็น ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่เป็น ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียล จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวบ่งชี้ของ พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลาโดยแทนค่าในสูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวบ่งชี้พฤติกรรม การรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

N = จำนวนของผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC = .50 ขึ้นไป ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามนั้นๆไว้ ปรากฏว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง .60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่มีหนึ่งตัวบ่งชี้ซึ่งอยู่ในด้านการลบหรือบดขี้ผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มที่ต้องตัดทิ้งเนื่องจากค่า IOC ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดเพราะภาษาที่ใช้มีความหมายเช่นเดียวกับข้ออื่น คือ มัน ได้ลบผู้อื่นออกจากความเป็นเพื่อน ซึ่งได้ค่า IOC = .40 ดังนั้น จึงเหลือตัวบ่งชี้จำนวนทั้งสิ้น 24 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. การนิทาหรือด่าทอผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้
2. การหมิ่นประมาทผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้
3. การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในค่านลบ มี 5 ตัวบ่งชี้
4. การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มี 5 ตัวบ่งชี้
5. การลบหรือบดขี้ผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม มี 4 ตัวบ่งชี้

สรุปรวมตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบหลักทั้งหมดได้ตัวบ่งชี้จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ (ดังตารางที่ 6)

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสม

- 1) นำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นในขั้นที่ 1 เพื่อมาสร้างแบบสอบถามครั้งที่ 2
- 2) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามและความชัดเจนของภาษาแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .828-.950 (ดังตารางที่ 7)
- 3) ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดทำแบบสอบถามฉบับจริง
- 4) นำแบบสอบถามไปใช้กับเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน
- 5) นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างการกำหนดน้ำหนักและความสำคัญของตัวบ่งชี้ การตรวจสอบความเหมาะสมของตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ปรากฏว่า ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ อยู่ระหว่าง .984-.539 (ดังตารางที่ 8)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่มีช่วงอายุ 13-18 ปี ที่ใช้อินเทอร์เน็ต ตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวัน ซึ่งเป็นเยาวชนในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา
2. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดของ สุกมาศ อังศุโชติ; สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิภา ภิญโญภาณุวัฒน์ (2554) ที่กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างมี 20 เท่าของตัวบ่งชี้ในโมเดล ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้มีตัวบ่งชี้ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน โดยวิธีการเลือกเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) คือ เป็นเยาวชนที่มีพฤติกรรมการใช้งานโลกโซเชียลตามลักษณะ 24 ตัวบ่งชี้ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sample) โดยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการใช้งานอินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งสอบถามจากเจ้าของร้านหรือผู้ดูแลร้านและเพื่อนๆ โดยเก็บข้อมูลเฉพาะร้านที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลเท่านั้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดและได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำมาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างองค์ประกอบและกำหนดน้ำหนักที่ใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าน้ำหนักตัวแปรหลักที่ใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้และทำการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลการวิจัยที่เป็นตัวแบบเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.1 ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งแรกยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยใช้ค่าสถิติที่จะตรวจสอบ ดังนี้ (Diamantopoulos และ Siguaaw, 2000)

2.1.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square statistics: χ^2) ซึ่งเป็นค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่าฟังก์ชันความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้า χ^2 มีค่าต่ำมากหรือมีค่ายิ่งเข้าใกล้ศูนย์เท่าไรแสดงว่าข้อมูลโมเดลอิสระมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่ง χ^2 มีข้อจำกัดในการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลมีข้อจำกัดในกรณีที่มีค่ามากจะทำให้ χ^2 สูงมากจนอาจทำให้สรุปผลได้ไม่ถูกต้อง จึงแก้ไขโดยการพิจารณาค่า χ^2/df ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า 3.00

2.1.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index: GFI) ซึ่งเป็นอัตราส่วนผลต่างระหว่างฟังก์ชันความสอดคล้องจากโมเดลก่อนและหลังปรับโมเดลกับฟังก์ชันความสอดคล้องก่อนปรับโมเดล มีค่าตั้งแต่ .90 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2.1.3 ดัชนีความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjust Goodness of Fit Index: AGFI) ซึ่งนำ GFI มาปรับแก้และคำนึงถึงขนาดของตัวแปรและกลุ่มตัวอย่างโดยมีค่าเท่ากับหรือเข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

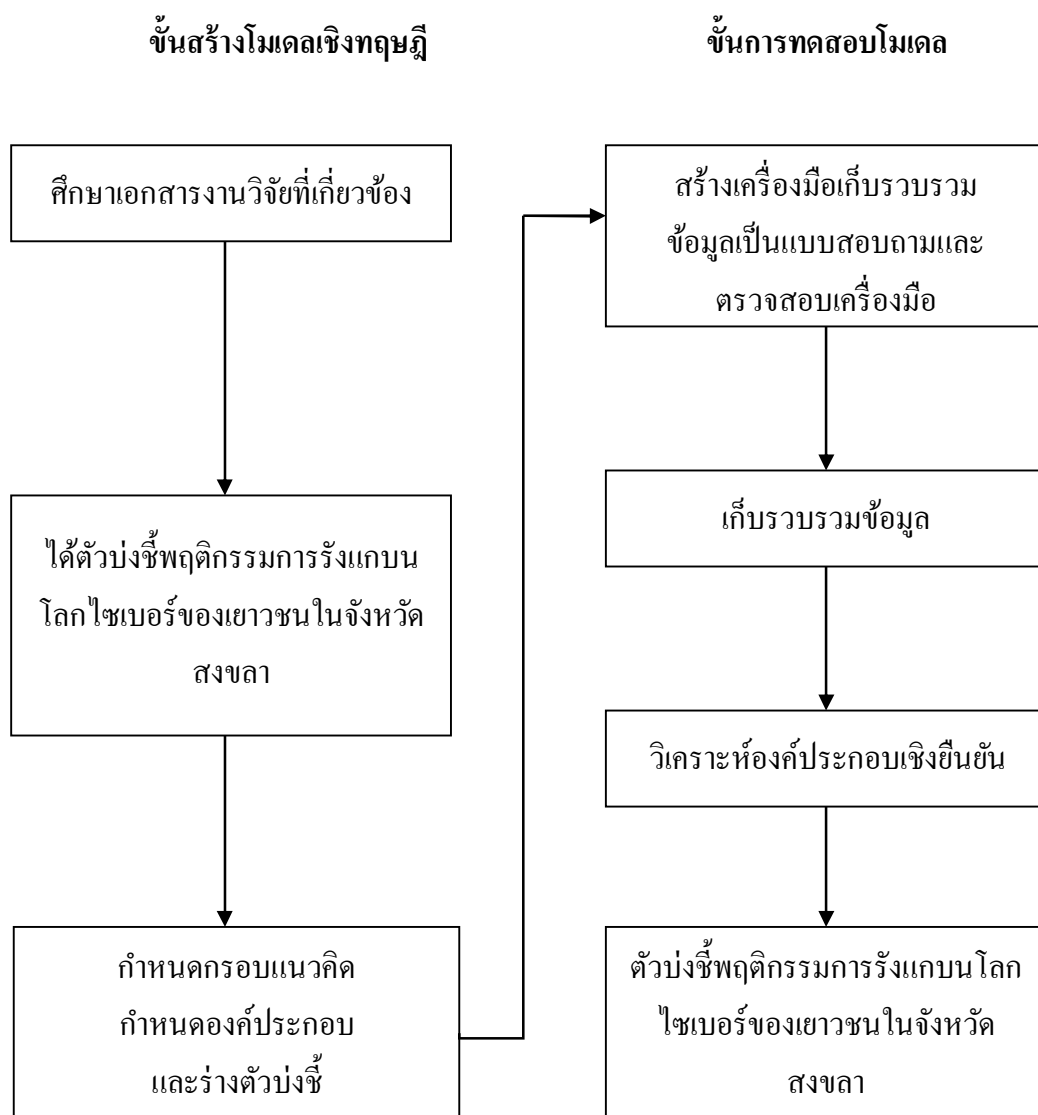
2.1.4 ค่า RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของโมเดลที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่งควรมีค่าน้อยกว่า .05 แสดงว่าสอดคล้องสนิท (Close fit) หรือไม่ควรที่จะเกิน .08 โมเดลจึงถือว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงสรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้อง

ดัชนี ระดับการยอมรับ	ดัชนี ระดับการยอมรับ
1. ค่าไค-สแควร์ (χ^2)	χ^2 ที่ไม่มีนัยสำคัญหรือค่า P-value สูงกว่า .05 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง หรือ χ^2/df ค่าไม่เกิน 3 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง
2. ค่า GFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง
3. ค่า AGFI	มีค่าตั้งแต่ .90 ขึ้นไป แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง
4. ค่า RMSEA	น้อยกว่าหรือเท่ากับ .08 แสดงว่าโมเดลมีความสอดคล้อง

2.2 นำผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลเพื่อที่จะคัดเลือกตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง คือ มีค่า Factor Loading มากกว่าหรือเท่ากับ .30 (Diamantopoulos และ Sigauw, 2000)

สรุปขั้นตอนการสร้างตัวบ่งชี้

ภาพที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารั้งแบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความหมายทางสถิติ
2. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
 - 2.1 พิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
 - 2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 - 2.3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสมของตัวบ่งชี้
3. ผลการทดสอบเพื่อยืนยันความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
 - 3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
 - 3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

1. สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความหมายทางสถิติ

เพื่อให้สะดวกในการทำความเข้าใจผู้วิจัยจึงนำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่าความหมายทางสถิติดังต่อไปนี้

χ^2	หมายถึง ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติ
GFI	หมายถึง ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	หมายถึง ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSR	หมายถึง ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อน (Root Mean Square Residual)
RMSEA	หมายถึง ค่าดัชนีรากที่สองเฉลี่ยของความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation)
df	หมายถึง ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

p	หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
b	หมายถึง น้ำหนักองค์ประกอบ
FS	หมายถึง ค่าสัมประสิทธิ์คะแนนองค์ประกอบ
SE	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error) ของน้ำหนักองค์ประกอบ
e	หมายถึง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Error) ของตัวบ่งชี้
	หมายถึง ตัวบ่งชี้ (ตัวแปรที่สังเกตได้)
	หมายถึง องค์ประกอบย่อย (ตัวแปรแฝง)
	หมายถึง องค์ประกอบหลัก (ตัวแปรแฝง)
	หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต้นกับตัวแปรตามหัว ลูกศรแสดงทิศทางของอิทธิพล
FLAMING	หมายถึง องค์ประกอบด้านการนิทาหรือคำทอผู้อื่น
SLANDER	หมายถึง องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น
REFER	หมายถึง องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่น ในด้านลบ
SECRET	หมายถึง องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูล ของผู้อื่นไปเปิดเผย
DELETION	หมายถึง องค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม
FL1	หมายถึง ตัวบ่งชี้กล่าวว่าร้ายนิทาหลังผู้อื่น
FL2	หมายถึง ตัวบ่งชี้ใช้คำที่หยาบคายคำทอผู้อื่น
FL3	หมายถึง ตัวบ่งชี้ล่อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย
FL4	หมายถึง ตัวบ่งชี้ล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่น
FL5	หมายถึง ตัวบ่งชี้พูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียเกียรติ
SL1	หมายถึง ตัวบ่งชี้ใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม
SL2	หมายถึง ตัวบ่งชี้ใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง
SL3	หมายถึง ตัวบ่งชี้ตัดต่อภาพหรือวิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่
SL4	หมายถึง ตัวบ่งชี้นำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่
SL5	หมายถึง ตัวบ่งชี้เผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น
RE1	หมายถึง ตัวบ่งชี้แอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนา
RE2	หมายถึง ตัวบ่งชี้นำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย
RE3	หมายถึง ตัวบ่งชี้แอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลง

RE4	หมายถึง ตัวบ่งชี้เอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง
RE5	หมายถึง ตัวบ่งชี้เอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้รายบุคคลที่สาม
SE1	หมายถึง ตัวบ่งชี้้นำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของผู้อื่น ไปเปิดเผยหรือส่งต่อ
SE2	หมายถึง ตัวบ่งชี้ นำปมค้อยที่เป็นความลับของผู้อื่น ไปเปิดเผยหรือส่งต่อ
SE3	หมายถึง ตัวบ่งชี้ นำความลับที่ทำให้อับอายและเสื่อมเสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อ
SE4	หมายถึง ตัวบ่งชี้ แลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สาม
SE5	หมายถึง ตัวบ่งชี้ นำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเผยแพร่ โดยไม่ได้รับอนุญาต
DE1	หมายถึง ตัวบ่งชี้ ไลบผู้อื่นที่ฉัน ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบบนออกจากกลุ่ม
DE2	หมายถึง ตัวบ่งชี้ กีดกันหรือบดบังผู้อื่นที่ฉัน ไม่ชอบออกจากกลุ่ม
DE3	หมายถึง ตัวบ่งชี้ สั่งให้เพื่อนบางคนลบบนผู้อื่นที่ฉัน ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน
DE4	หมายถึง ตัวบ่งชี้ สั่งให้เพื่อนบางคนกีดกันหรือบดบังผู้อื่นที่ฉัน ไม่ชอบออกจากกลุ่ม

2. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

2.1 พิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

จากการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับพฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลจากตำราเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำแนวคิดที่ได้มาสังเคราะห์สรุปเป็นองค์ประกอบหลักและตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ซึ่งได้มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ 25 ตัวบ่งชี้ (ตามกรอบแนวคิดการวิจัย) หลังจากนั้นผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่านเพื่อพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นว่ามีความเที่ยงตรงหรือค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC = .50 ขึ้นไป ผู้วิจัยจึงจะเลือกข้อคำถามนั้นๆ ไว้ปรากฏว่าค่า IOC อยู่ระหว่าง .60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แต่ 1 ตัวบ่งชี้

ซึ่งอยู่ในองค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มที่ต้องตัดทิ้งเนื่องจากค่า IOC ไม่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดเพราะภาษาที่ใช้มีความหมายเช่นเดียวกับข้ออื่นๆคือ ฉันได้ลบผู้อื่นออกจากความเป็นเพื่อน ซึ่งได้ค่า IOC = .40 ดังนั้นจึงเหลือตัวบ่งชี้จำนวนทั้งสิ้น 24 ตัวบ่งชี้ ดังนี้ 1) การนิทาหรือด่าทอผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้ 2) การหมิ่นประมาทผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้ 3) การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ มี 5 ตัวบ่งชี้ 4) การนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มี 5 ตัวบ่งชี้ 5) การลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม มี 4 ตัวบ่งชี้ สรุปรวมตัวบ่งชี้ในองค์ประกอบหลักทั้งหมดได้ตัวบ่งชี้จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบกับตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	IOC
	1	2	3	4	5	
1. องค์ประกอบด้านการนิทาหรือด่าทอผู้อื่น						
การกล่าวว่าร้ายนิทาหลังผู้อื่น	1	1	1	1	1	1.00
การใช้คำที่หยาบคายด่าทอผู้อื่น	1	1	1	1	1	1.00
การล้อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย	1	1	0	1	1	0.80
การล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่น	1	1	-1	1	1	0.60
การพูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียเกียรติ	1	1	0	1	1	0.80
2. องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น						
การใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม	1	1	1	1	1	1.00
การใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง	1	1	0	1	1	0.80
การตัดต่อภาพหรือวิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่	1	1	0	1	1	0.80
การนำภาพผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่	1	1	0	1	1	0.80

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบกับตัวบ่งชี้
พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	ท่านที่ 4	ท่านที่ 5	IOC
การเผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและ ที่อับอายของผู้อื่น	1	1	0	1	1	0.80
3. องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ						
การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนา	1	1	1	1	1	1.00
การนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อม เสีย	1	1	1	1	1	1.00
การแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอม แปลง	1	1	1	1	1	1.00
การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหา ผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง	1	1	1	1	1	1.00
การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่ สาม	1	1	1	1	1	1.00
4. องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย						
การนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด ของผู้อื่น ไปเปิดเผยหรือส่งต่อ	1	1	1	0	1	0.80
การนำปมด้อยที่เป็นความลับของผู้อื่นไป เปิดเผยหรือส่งต่อ	1	1	1	1	1	1.00
การนำความลับที่ทำให้อับอายและเสื่อม เสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อ	1	1	1	1	1	1.00
การนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่ โดยไม่ได้รับอนุญาต	1	1	1	1	1	1.00
การแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับ บุคคลที่สาม	1	1	1	1	1	1.00
5. องค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม						
การได้ลบผู้อื่นออกจากความเป็นเพื่อน	1	1	-1	0	1	0.40

ตารางที่ 6 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างองค์ประกอบกับตัวบ่งชี้
พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

องค์ประกอบและตัวบ่งชี้	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	IOC
	1	2	3	4	5	
การลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความ เป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม	1	1	0	0	1	0.60
การกีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบ ออกจากกลุ่ม	1	1	0	1	1	0.80
สั่งให้เพื่อนบางคนลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบ ออกจากความเป็นเพื่อน	1	1	0	1	0	0.60
สั่งให้เพื่อนบางคนกีดกันหรือบล็อกผู้อื่น ที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม	1	1	0	1	1	0.80

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความ
เที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและความเหมาะสม จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ซึ่งปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง .828-.950 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดงค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามในแต่ละด้าน

องค์ประกอบ	ค่าความเชื่อมั่น
1. ด้านการนิทาหรือคำทอผู้อื่น	.828
2. ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น	.926
3. ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ	.905
4. ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย	.950
5. ด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม	.928

ตารางที่ 8 (ต่อ) แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ตัวบ่งชี้	FL1	FL2	FL3	FL4	FL5	SL1	SL2	SL3	SL4	SL5	RE1	RE2	RE3	RE4	RE5	SE1	SE2	SE3	SE4	SE5	DE1	DE2	DE3	DE4		
RE5	.639	.588	.731	.775	.738	.838	.817	.838	.832	.841	.843	.860	.908	.855	1.00											
SE1	.645	.607	.708	.718	.682	.794	.780	.797	.793	.800	.797	.788	.795	.766	.860	1.00										
SE2	.652	.577	.725	.775	.716	.824	.804	.825	.819	.828	.788	.815	.815	.795	.881	.894	1.00									
SE3	.623	.563	.632	.677	.699	.749	.735	.753	.748	.756	.770	.807	.764	.824	.827	.825	.851	1.00								
SE4	.634	.591	.688	.706	.720	.814	.798	.817	.812	.820	.773	.829	.800	.831	.869	.851	.880	.890	1.00							
SE5	.644	.602	.703	.734	.711	.811	.793	.813	.808	.816	.795	.784	.795	.776	.849	.848	.858	.832	.877	1.00						
DE1	.565	.577	.569	.539	.602	.558	.561	.571	.569	.573	.567	.626	.550	.622	.582	.595	.583	.643	.639	.627	1.00					
DE2	.604	.618	.710	.693	.638	.705	.700	.714	.710	.716	.675	.661	.668	.615	.690	.717	.726	.641	.693	.717	.627	1.00				
DE3	.627	.600	.705	.702	.685	.724	.711	.728	.724	.731	.714	.724	.711	.696	.747	.735	.750	.749	.766	.766	.627	.813	1.00			
DE4	.592	.569	.728	.744	.663	.751	.733	.752	.747	.755	.710	.709	.727	.643	.759	.736	.785	.697	.757	.767	.627	.830	.830	1.00		
	.592	.569	.728	.744	.663	.751	.733	.752	.747	.755	.710	.709	.727	.643	.759	.736	.785	.697	.757	.767	.627	.830	.830	.857	1.00	
	.592	.569	.728	.744	.663	.751	.733	.752	.747	.755	.710	.709	.727	.643	.759	.736	.785	.697	.757	.767	.627	.830	.830	.857	1.00	

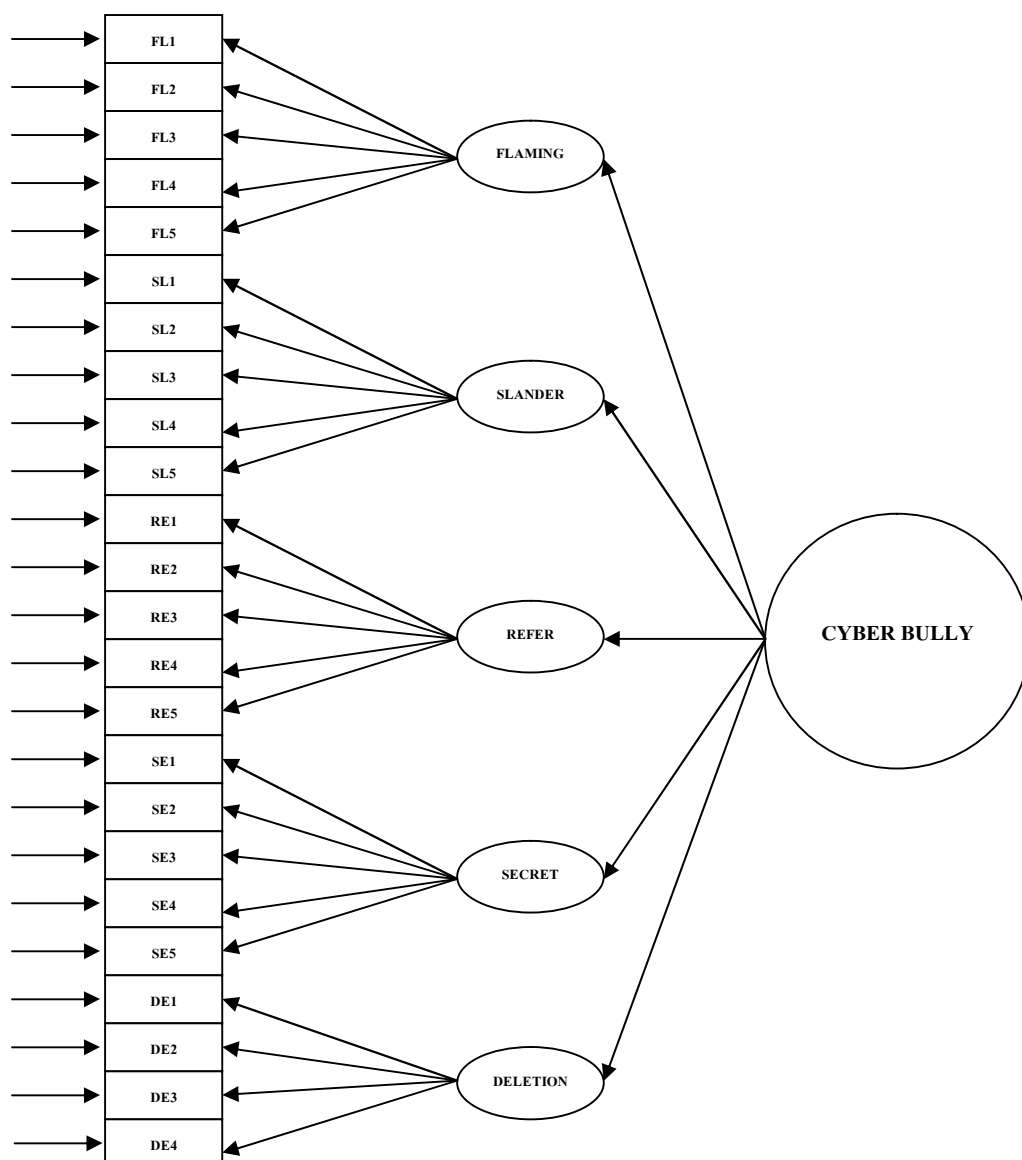
** (p < .01)

จากนั้นในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 13-18 ปี ที่ใช้อินเตอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวัน ซึ่งเป็นเยาวชนในอำเภอหาดใหญ่และในอำเภอเมืองสงขลา โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดของ (สุกมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญโญภาณุวัฒน์, 2554) โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 เท่าของตัวบ่งชี้ในโมเดล ซึ่งในงานวิจัยนี้มีตัวบ่งชี้ จำนวน 24 ตัวบ่งชี้ จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 480 คน โดยใช้วิธีการเลือกเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) คือ เลือกเยาวชนที่มีพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ตามลักษณะ 24 ตัวบ่งชี้ แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sample) โดยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมการใช้อินเตอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง อีกทั้งได้สอบถามจากเจ้าของร้านหรือผู้ดูแลร้านและเพื่อนๆ โดยเก็บข้อมูลเฉพาะร้านที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลเท่านั้น

จากนั้นเป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บแบบสอบถามมาครบ 480 คนแล้วผู้วิจัยทำการตรวจสอบแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดเพื่อคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาลงรหัส (Coding) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน โดยตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลโครงสร้างและกำหนดน้ำหนักที่ใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าน้ำหนักตัวแปรหลักที่ใช้ในการสร้างตัวบ่งชี้และทำการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวิจัยที่เป็นตัวแบบเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยทำการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งใช้ค่าสถิติในตรวจสอบข้อมูลดังรายละเอียดแสดงในตารางที่ 5 จากนั้นนำผลการวิเคราะห์จากการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลมาคัดเลือกตัวบ่งชี้ที่มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยมีค่า Factor Loading มากกว่าหรือเท่ากับ .30 นำมาเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา (Diamantopoulos และ Siguaw, 2000)

3. ผลการทดสอบเพื่อยืนยันความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างตัวบ่งชี้ พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้โมเดลเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาโดยโมเดลนี้มีลักษณะเป็น โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง (Second-Order Confirmatory Factor Analysis) ดังแสดงในภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดง โมเดลการวัดองค์ประกอบพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนใน
จังหวัดสงขลา

3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

การวิเคราะห์ในตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดล
ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา กับข้อมูลเชิงประจักษ์และ
นำมาสร้างสเกลองค์ประกอบสำหรับนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองต่อไป

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของโมเดลตัวแปรที่บ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัว ซึ่งมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ เผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น (SL5) ใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม (SL1) ซึ่งปรากฏว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .984 ส่วนตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ ลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม (DE1) และพูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียเกียรติ (FL4) คือ ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .539 นอกจากนี้ยังพบว่าทุกตัวบ่งชี้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .30 ขึ้นไป

จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ตรวจสอบความปกติของข้อมูล (Normality) โดยการตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลซึ่งสามารถดูได้จากค่า Skewness (SK: การกระจายที่สมมาตร) และค่า Kurtosis (KU: ความสูงของการกระจาย) โดยค่าลบและค่าบวกจะแสดงทิศทางของข้อมูล และช่วงค่าตัวเลข -3.0 ถึง +3.0 Diamantopoulos และ Sigauw (2000) แสดงการกระจายของข้อมูลแบบปกติและถือว่าข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ดีและสามารถนำไปวิเคราะห์ปัจจัยองค์ประกอบได้ทุกตัว ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงค่าSkewnessและค่าKurtosis เพื่อตรวจสอบความปกติของข้อมูล

ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติที่ตรวจสอบ	
	Skewness	Kurtosis
FL1	-0.01	-1.29
FL2	-0.15	-1.16
FL3	0.23	-1.20
FL4	0.35	-1.17
FL5	0.24	-1.21
SL1	0.56	-0.86
SL2	0.64	-0.80
SL3	0.60	-0.85
SL4	0.61	-0.84
SL5	0.60	-0.86

ตารางที่ 9 (ต่อ) แสดงค่าSkewnessและค่าKurtosis เพื่อตรวจสอบความปกติของข้อมูล

ตัวบ่งชี้	ค่าสถิติที่ตรวจสอบ	
	Skewness	Kurtosis
RE1	0.47	-1.02
RE2	0.50	-0.91
RE3	0.64	-0.78
RE4	0.40	-1.12
RE5	0.65	-0.78
SE1	0.46	-1.06
SE2	0.63	-0.84
SE3	0.40	-1.13
SE4	0.50	-0.90
SE5	0.56	-0.88
DE1	-0.01	-1.42
DE2	0.28	-1.26
DE3	0.37	-1.16
DE4	0.54	-1.12

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความปกติของข้อมูล เมื่อพิจารณาทั้ง 24 ตัวบ่งชี้ พบว่า ค่า Skewness มีค่าเท่ากับ -0.01, -0.15, 0.23, 0.35, 0.24, 0.56, 0.64, 0.60, 0.61, 0.60, 0.47, 0.50, 0.64, 0.40, 0.65, 0.46, 0.63, 0.40, 0.50, 0.56, -0.01, 0.28, 0.37 และ 0.54 ตามลำดับ และมีค่า Kurtosis เท่ากับ -1.29, -1.16, -1.20, -1.17, -1.21, -0.86, -0.80, -0.85, -0.84, -0.86, -1.02, -0.91, -0.78, -1.12, -0.78, -1.06, -0.84, -1.13, -0.90, -0.88, -1.42, -1.26, -1.16, -1.12 ทั้งนี้ทุกตัวมีค่าความเชื่อมั่นมากกว่า .70 ซึ่งค่าที่สูงแสดงถึงความน่าเชื่อถือที่มีมาก สรุปได้ว่าข้อมูลอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ และสามารถนำไปวิเคราะห์ปัจจัยองค์ประกอบได้ทุกตัว

ผลการวิเคราะห์ห้อยู่ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลการวัดองค์ประกอบพฤติกรรมมาร
รังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 แสดงผลการวิเคราะห์ห้อยู่ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลพฤติกรรมมารรังแกบนโลก
ไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ b (SE)	ค่าสถิติทดสอบ t (value)	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R ²)	ความคลาดเคลื่อนของตัวบ่งชี้ (e)
FLAMING	FL1	1.00 (0.029)	13.80**	0.61	0.40
	FL2	0.98 (0.034)	29.13**	0.59	0.42
	FL3	1.15 (0.044)	26.32**	0.82	0.18
	FL4	1.21 (0.054)	22.56**	0.91	0.088
	FL5	1.17 (0.047)	24.59**	0.83	0.18
SLANDER	SL1	1.00 (0.0025)	13.12**	0.97	0.033
	SL2	1.00 (0.012)	81.30**	0.96	0.036
	SL3	1.01 (0.0098)	103.41**	0.99	0.0013
	SL4	1.01 (0.011)	91.03**	0.98	0.022
	SL5	1.00 (0.0083)	120.04**	0.97	0.030
REFER	RE1	1.00 (0.017)	13.38**	0.77	0.23
	RE2	1.03 (0.029)	35.86**	0.81	0.19
	RE3	1.04 (0.028)	36.42**	0.83	0.17
	RE4	1.00 (0.037)	26.58**	0.76	0.24
	RE5	1.09 (0.032)	33.94**	0.92	0.084
SECRET	SE1	1.00 (0.013)	12.50**	0.84	0.16
	SE2	1.03 (0.024)	42.90**	0.89	0.10
	SE3	0.98 (0.030)	32.34**	0.80	0.20
	SE4	1.02 (0.028)	36.67**	0.87	0.13
	SE5	1.01 (0.029)	35.31**	0.86	0.14

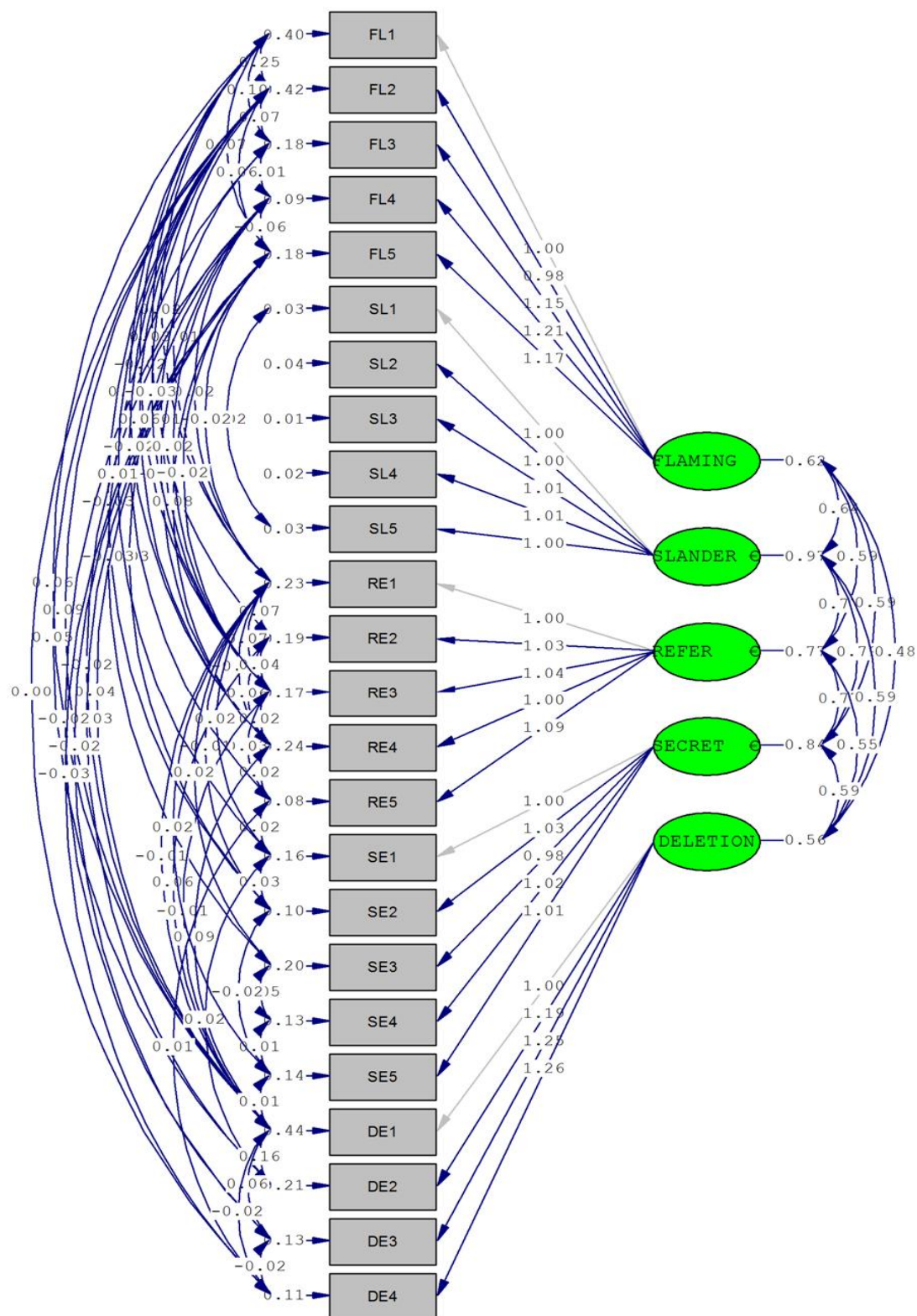
ตารางที่ 10 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

องค์ประกอบหลัก	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ b (SE)	ค่าสถิติทดสอบ t (value)	สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R ²)	ความคลาดเคลื่อนของตัวบ่งชี้ (e)
DELETION	DE1	1.00 (0.034)	13.10**	0.56	0.44
	DE2	1.19 (0.047)	25.11**	0.79	0.21
	DE3	1.25 (0.057)	22.02**	0.87	0.13
	DE4	1.26 (0.064)	19.68**	0.89	0.11

** (p < .01)

Chi-Square = 372.28 df = 177 p = 0.00 GFI = .94 AGFI = .90 RMSEA = .048

จากตารางที่ 10 สามารถสร้างโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

จากตารางที่ 10 และภาพที่ 5 ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยัน โมเดลพฤติกรรม การรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า เมื่อปรับความสอดคล้องของโมเดล แล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่า χ^2 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 372.28 ค่า df เท่ากับ 177 เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ χ^2/df มีค่าเท่ากับ 2.10 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต่ำกว่า 3.00 (Diamantopoulos และ Siguaw, 2000)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .94 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .90 ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ .048 เป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของโมเดลที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่บอกว่าควรมีค่าน้อยกว่า .05 จึงแสดงว่ามีความสอดคล้องสนิท (Close fit) เป็นไปตามหลักการพิจารณาความกลมกลืน ซึ่งแสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวิจัย สอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์และเมื่อพิจารณาค่าสถิติทดสอบ t (value) เพื่อทดสอบว่า น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับศูนย์หรือไม่ หากค่า t มากกว่า 1.96 แสดงได้ว่าค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติ สุกมาส อังศุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชนิกุล ภิญญานานูวัฒน์ (2554) และผลการวิเคราะห์ พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของโมเดลตามตารางที่ 10 และภาพที่ 5 พบว่า ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวมีค่าเป็นบวก โดยมีค่าตั้งแต่ 1.26 ถึง .98 ปรากฏว่าเกินเกณฑ์ที่กำหนด คือ .30 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบย่อย ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ ตัวบ่งชี้ FL1-FL5 เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบหลัก FLAMING ตัวบ่งชี้ SL1-SL5 เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบหลัก SLANDER ตัวบ่งชี้ RE1-RE5 เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบหลัก REFER ตัวบ่งชี้ SE1-SE5 เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบหลัก SECRET ตัวบ่งชี้ DE1-DE5 เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบหลัก DELETION

สรุปจากการวิเคราะห์ห้่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัว พบว่าสามารถจัด ลำดับตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในการเป็นตัวบ่งชี้จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

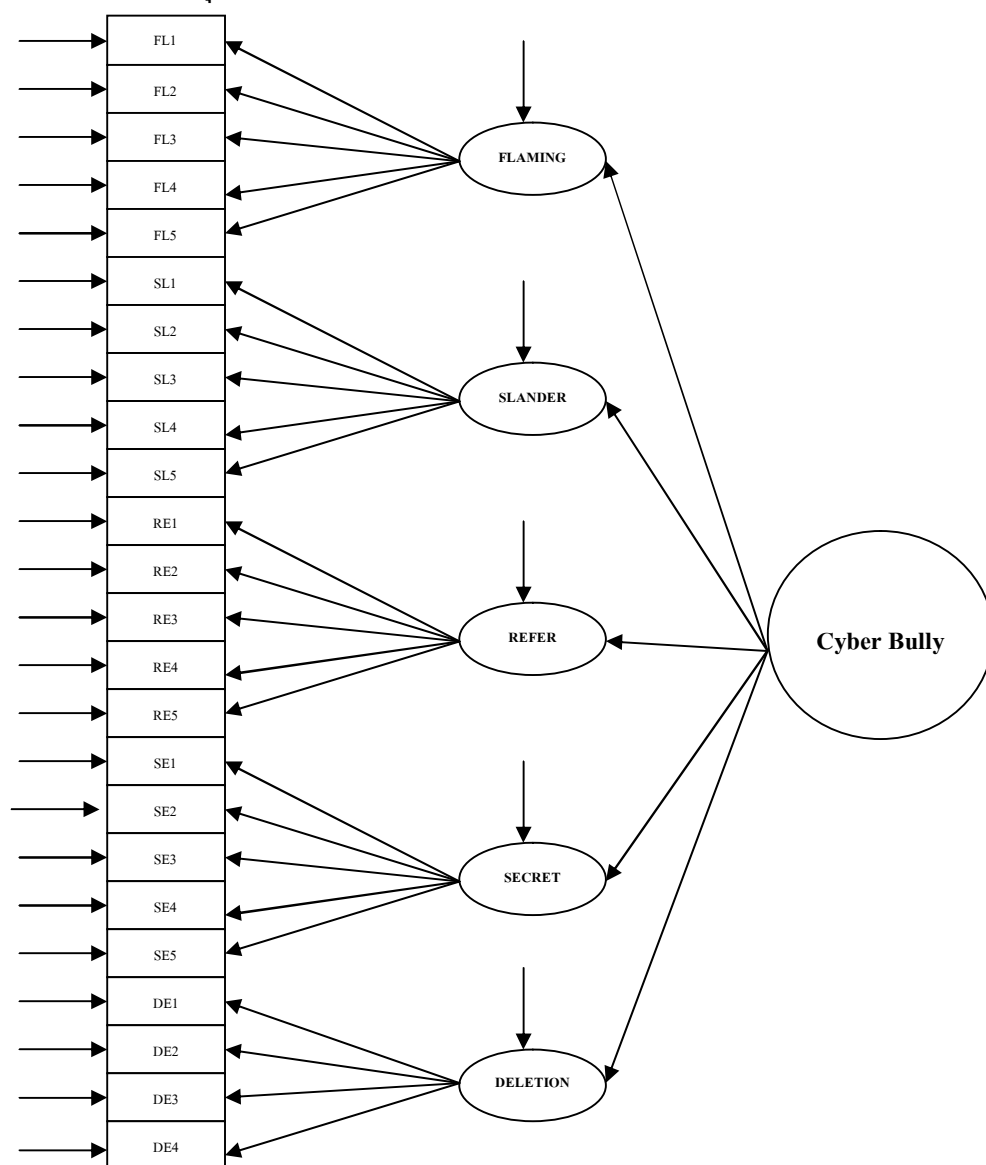
- 1) ตัวบ่งชี้สั่งให้เพื่อนบางคนกีดกันหรือบดขยี้ผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DE4) (b = 1.26)
- 2) ตัวบ่งชี้สั่งให้เพื่อนลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน (DE3) (b = 1.25)
- 3) ตัวบ่งชี้ล้อเลียนสภาพพกร่องทรงร่างกายของผู้อื่น (FL4) (b = 1.21)
- 4) ตัวบ่งชี้กีดกันหรือบดขยี้ผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DE2) (b = 1.19)
- 5) ตัวบ่งชี้พูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อเสียงและเสียเกียรติ (FL5) (b = 1.17)

- 6) ตัวบ่งชี้สื่อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย (FL3) (b = 1.15)
- 7) ตัวบ่งชี้แอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สาม (RE5) (b = 1.09)
- 8) ตัวบ่งชี้แอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลง (RE3) (b = 1.04)
- 9) ตัวบ่งชี้นำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย (RE2) (b = 1.03)
- 10) ตัวบ่งชี้นำปมด้อยที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE2) (b = 1.03)
- 11) ตัวบ่งชี้นำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (SE4) (b = 1.02)
- 12) ตัวบ่งชี้ตัดต่อภาพหรือวิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่ (SL3) (b = 1.01)
- 13) ตัวบ่งชี้นำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ (SL4) (b = 1.01)
- 14) ตัวบ่งชี้แลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สาม (SE5) (b = 1.01)
- 15) ตัวบ่งชี้กล่าวว่าร้ายนินทาหลังผู้อื่น (FL1) (b = 1.00)
- 16) ตัวบ่งชี้ใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม (SL1) (b = 1.00)
- 17) ตัวบ่งชี้ใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง (SL2) (b = 1.00)
- 18) ตัวบ่งชี้เผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น (SL5) (b = 1.00)
- 19) ตัวบ่งชี้แอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนา (RE1) (b = 1.00)
- 20) ตัวบ่งชี้แอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง (RE4) (b = 1.00)
- 21) ตัวบ่งชี้นำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE1) (b = 1.00)
- 22) ตัวบ่งชี้ลบผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่ม (DE1) (b = 1.00)
- 23) ตัวบ่งชี้ใช้คำที่หยาบคายคำทอผู้อื่น (FL2) (b = .98)
- 24) ตัวบ่งชี้นำความลับที่ทำให้อับอายเสื่อมเสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE3) (b = .98)

โดยสรุปแล้วการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา จากตารางที่ 10 และภาพที่ 5 พบว่า โมเดลตามสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์นอกจากนี้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกตัว แสดงว่าตัวบ่งชี้ทั้งหมดเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญของพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

การวิเคราะห์ในตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสอดคล้องโมเดลเชิงโครงสร้าง พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา กับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองจาก 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ ประกอบไปด้วย 1) ด้านการนินทาหรือคำทอผู้อื่น 2) ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น 3) ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ 4) ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย 5) ด้านการลบหรือบล็อกลูกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION) ดังแสดงในภาพที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงโมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลการวัดองค์ประกอบ
พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 แสดงผลการวิเคราะห์ห้องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรม
การรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ตัวบ่งชี้	น้ำหนัก องค์ประกอบ b (SE)	ค่าสถิติทดสอบ t (value)	สัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²)	ความคลาดเคลื่อน ของตัวบ่งชี้ (e)
FL1	1.00 (0.024)	12.71**	0.69	0.31
FL2	0.96 (0.030)	31.57**	0.63	0.37
FL3	1.15 (0.045)	25.38**	0.92	0.081
FL4	1.20 (0.054)	22.38**	0.99	0.0080
FL5	1.12 (0.046)	24.35**	0.88	0.12
SL1	1.00 (0.0025)	13.12**	0.97	0.0033
SL2	1.00 (0.0012)	81.31**	0.96	0.036
SL3	1.01 (0.0098)	103.43**	0.99	0.0097
SL4	1.01 (0.011)	91.02**	0.98	0.022
SL5	1.00 (0.0083)	120.04**	0.97	0.030
RE1	1.00 (0.019)	10.08**	0.80	0.20
RE2	1.02 (0.028)	36.19**	0.85	0.15
RE3	1.03 (0.029)	36.13**	0.87	0.13
RE4	0.97 (0.035)	27.78**	0.78	0.21
RE5	1.09 (0.032)	33.81**	0.95	0.048
SE1	1.00 (0.013)	12.93**	0.84	0.16
SE2	1.03 (0.023)	43.80**	0.89	0.11
SE3	0.97 (0.030)	32.92**	0.81	0.19
SE4	1.02 (0.027)	37.42**	0.88	0.12
SE5	1.00 (0.029)	35.09**	0.85	0.15
DE1	1.00 (0.032)	15.37**	0.52	0.48

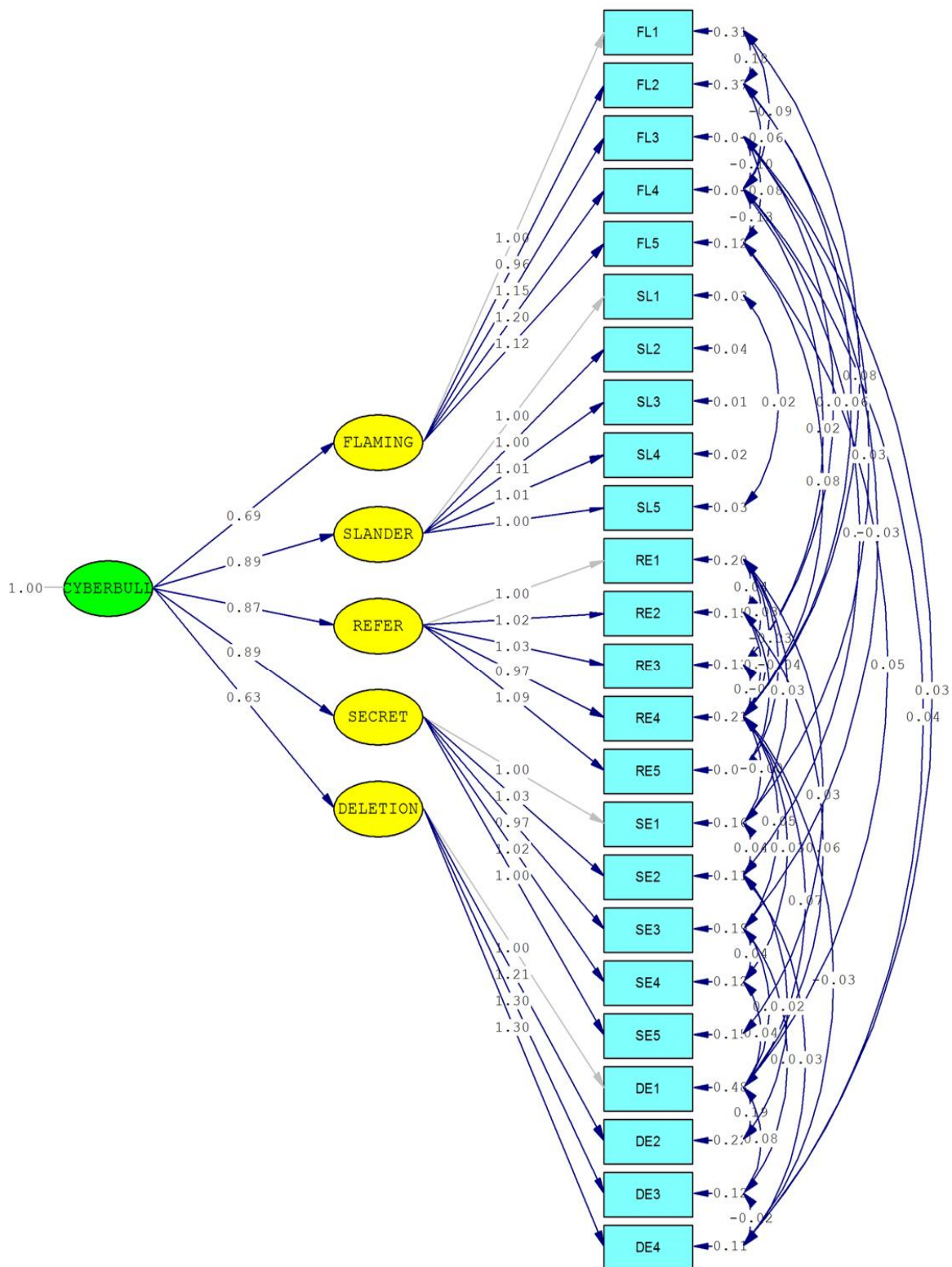
ตารางที่ 11 (ต่อ) แสดงผลการวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้
พฤติกรรมมารร้ายบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ b (SE)	ค่าสถิติทดสอบ t (value)	สัมประสิทธิ์การ พยากรณ์ (R ²)	ความคลาดเคลื่อน ของตัวบ่งชี้ (e)
DE2	1.21 (0.044)	27.60**	0.78	0.22
DE3	1.30 (0.058)	22.25**	0.88	0.12
DE4	1.30 (0.064)	20.15**	0.89	0.11
อันดับสอง				
FLAMING	0.69 (0.040)	17.32**	0.69	0.21
SLANDER	0.89 (0.036)	25.13**	0.82	0.17
REFER	0.87 (0.037)	23.67**	0.93	0.058
SECRET	0.89 (0.036)	25.03**	0.95	0.044
DELETION	0.63 (0.040)	15.94**	0.76	0.13

** (p < .01)

Chi-Square = 437.02 df = 204 p = 0.00 GFI = 0.93 AGFI = 0.90 RMSEA = 0.049

จากตารางที่ 11 สามารถสร้างโมเดลพฤติกรรมมารร้ายบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน
ในจังหวัดสงขลา ดังแสดงในภาพที่ 7

ภาพที่ 7 แสดงโมเดลพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

จากตารางที่ 11 และภาพที่ 7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของ โมเดลพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า เมื่อปรับความสอดคล้องของโมเดลแล้วมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งพิจารณาได้จากค่า χ^2 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 437.02 ค่า df เท่ากับ 204 เมื่อพิจารณาจากเกณฑ์ χ^2/df มีค่าเท่ากับ 2.14 ซึ่งมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ ต่ำกว่า 3.00 (Diamantopoulos และ Siguaw, 2000)

นอกจากนี้ ยังพบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ .93 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ .90 ค่า RMSEA มีค่าเท่ากับ .049 ซึ่งเป็นค่าที่บ่งบอกถึงความไม่สอดคล้องของโมเดลที่สร้างขึ้นกับเมทริกซ์ความแปรปรวนร่วมของประชากร ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่บอกว่าควรมีค่าน้อยกว่า .05 จึงแสดงว่ามีความสอดคล้องสนิท แสดงว่ายอมรับสมมติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อพิจารณาค่าสถิติทดสอบ t (value) เพื่อทดสอบว่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับศูนย์หรือไม่ ถ้าค่า t มากกว่า 1.96 แสดงว่าค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติ สุภมาส อังสุโชติ และคณะ (2554) พบว่า น้ำหนักองค์ประกอบทุกตัวมีค่าไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของ โมเดลตามตารางที่ 11 และภาพที่ 7 พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 5 องค์ประกอบหลัก มีค่าเป็นบวกโดยมีค่าตั้งแต่ .63 ถึง .89 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยเมื่อจัดลำดับตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในการเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาจากมากไปหาน้อยได้ดังต่อไปนี้ คือ

- 1) ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89
- 2) ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย (SECRET) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89
- 3) ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (REFER) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .87
- 4) ด้านการนินทาหรือคำทอผู้อื่น (FLAMING) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .69
- 5) ด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .63 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา เกิดจากองค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER) และด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่น ไปเปิดเผย (SECRET) เป็นอันดับแรก ต่อมาด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (REFER) ด้านการนินทาหรือคำทอผู้อื่น (FLAMING) และด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาโดยนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาตรวจสอบกับกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นจากการสังเคราะห์เอกสารวิชาการ แนวคิดและทฤษฎี โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุ 13-18 ปี ซึ่งเป็นเยาวชนที่อยู่ในอำเภอหาดใหญ่ และในอำเภอเมืองสงขลาโดยผู้วิจัยนั้น ได้พิจารณาจากเยาวชนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้อินเทอร์เน็ตตั้งแต่ 3 ชั่วโมงขึ้นไปต่อหนึ่งวัน จำนวน 480 คน (20 เท่าของตัวแปรในโมเดล) โดยจะใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sample) เป็นเยาวชนที่มีพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ตามลักษณะ 24 ตัวบ่งชี้ แล้วสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sample) โดยผู้วิจัยได้สังเกตพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของกลุ่มตัวอย่าง สอบถามจากเจ้าของร้านหรือผู้ดูแลร้านและเพื่อนๆ โดยจะเก็บข้อมูลเฉพาะร้านที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าไปเก็บข้อมูลเท่านั้น และกรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มี 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านการนิินทาหรือคำทอผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้
2. องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น มี 5 ตัวบ่งชี้
3. องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ มี 5 ตัวบ่งชี้
4. องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย มี 5 ตัวบ่งชี้
5. องค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม มี 4 ตัวบ่งชี้รวมตัวบ่งชี้ทั้งหมด 24 ตัวบ่งชี้

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 ผลการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา กับข้อมูลเชิงประจักษ์

1.1.1 การวิเคราะห์เพื่อการสร้างสเกลองค์ประกอบพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวบ่งชี้ พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในแต่ละโมเดลมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า สรุปได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสมเมื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โมเดลตามสมมติฐานการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงได้ว่าตัวบ่งชี้ทั้งหมด 24 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

1.1.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ก่อนการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ ซึ่งพบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้แต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 ทุกค่า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้งหมด 5 องค์ประกอบหลักมีความเหมาะสมที่จะเป็นองค์ประกอบของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับแรก พบว่า โมเดลตามกรอบความคิดในการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สอง ซึ่งพบว่า ทุกองค์ประกอบของพฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาเกิดจากองค์ประกอบดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น
- 2) องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย
- 3) องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ
- 4) องค์ประกอบด้านนินทาหรือคำทอผู้อื่น
- 5) องค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันโมเดลการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ 24 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ พบว่า มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดในสงขลาครั้งนี้มีประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ตัวบ่งชี้รวมพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

2.1.1 ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้รวมพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่าแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลักของพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลาทั้งหมด 5 องค์ประกอบ คือ ด้านนิทาหรือคำทอผู้อื่น, ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น, ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ, ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย และด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม ถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลาซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปร ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นองค์ประกอบหลักของพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา 5 องค์ประกอบ 24 ตัวบ่งชี้

2.1.2 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่สองของตัวบ่งชี้พฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า ทั้ง 5 องค์ประกอบ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของพฤติกรรมมารังแกบนโลกโซเชียลของเยาวชนในจังหวัดสงขลาได้ เนื่องจากเป็นองค์ประกอบที่มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยในด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเยาวชนในจังหวัดสงขลาที่มีพฤติกรรมดังกล่าวมากเป็นอันดับแรก ซึ่งทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย สภาพครอบครัวที่ไม่มีเวลาในการอบรมเลี้ยงดูลูกหลานอย่างใกล้ชิด ครอบครัวไม่อบอุ่นหรืออาจจะได้รับอิทธิพลจากคนในครอบครัวที่ได้กระทำตนเป็นแบบอย่างแก่เยาวชนหรืออาจเพราะความบกพร่องของเยาวชนเองที่ไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ได้ อันเนื่องมาจากอารมณ์และความเป็นอยู่ทางบ้านมีปมด้อยหรือมีความบกพร่องในร่างกายก็เป็นได้ จึงได้มีพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นออกมาสำหรับต้นเหตุแห่งพฤติกรรมมารังแกของเยาวชน วิณี ชิตเชิดวงศ์ (2537) ได้กล่าวไว้ไม่ว่าจะเป็นความบกพร่องภายในตัวไม่ว่าจะเป็น รูปร่าง ลักษณะ ที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากความเจริญเติบโตในด้าน

ต่างๆของร่างกาย อีกทั้งด้านสภาพของครอบครัว ก็มีส่วนสำคัญที่เป็นสาเหตุให้เกิดพฤติกรรมการรังแกในตัวของเยาวชน นั่นคือรวมหมายถึง การอบรมเลี้ยงดู การต้องการความรัก การยอมรับของสังคมก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ โดยเฉพาะเด็กที่ไม่ได้รับการยอมรับจากเพื่อนอาจจะแสดงออกในรูปพฤติกรรมต่างๆ อาทิเช่น หาเรื่องกับเพื่อน ชอบทะเลาะวิวาท ชกต่อย ก้าวร้าว ส่งเสียงดังเป็นที่น่ารำคาญเพียงเพื่อให้คนอื่นสนใจตนและยอมรับตนเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับ เกษตรชัย และหิม (2011) ที่ได้กล่าวว่าเยาวชนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูง ซึ่งมีสาเหตุมาจาก ครอบครัว คือ การเห็นพ่อแม่ทะเลาะตบตีกันเป็นประจำอีกทั้งเป็นเยาวชนที่ชอบเล่นเกมต่อสู้หรือบู๊ล้างผลาญด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ บุญญาพัฒน์ ยอดปราง (2550) ที่ได้กล่าวว่า การทะเลาะวิวาทกันของบิดามารดาโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ความรุนแรงต่อกันส่งผลโดยตรงต่อเยาวชนที่ทำให้มีพฤติกรรมไปรังแกผู้อื่น ซึ่งทั้งนี้ Conway (2009) ได้กล่าวว่า การข่มขู่ทางอินเทอร์เน็ตในปัจจุบันที่มีเพิ่มมากขึ้นทุกวันเป็นผลมาจากครอบครัวในเรื่องของการเลี้ยงดู และผลที่มาจากนโยบายของโรงเรียนและจะเป็นรูปแบบของการหมิ่นประมาท การปลอมตัวเพื่อส่งข้อความไปก่อกวนผู้อื่น ซึ่งผลจากการวิจัยพบว่า ทำให้ผู้ที่ถูกระงับหรือเหยื่อทุกข์ทรมานที่สุด

นอกจากนี้ ยังพบว่า ตัวบ่งชี้รวมของพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาทุกตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทุกค่าโดยคู่ที่มีความสัมพันธ์กันมากที่สุด คือ คู่ของตัวบ่งชี้เผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น (SL5) และตัวบ่งชี้ใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม (SL1) ซึ่งอาจเนื่องมาจากเป็นลักษณะของพฤติกรรมที่มีความสำคัญที่สุดในการแสดงพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนที่จะส่งผลเสียโดยตรงต่อผู้ที่ถูกระงับ สอดคล้องกับ ศิวพร ปกป้อง และวิมลทิพย์ มุสิกพันธ์ (2553) ที่กล่าวว่า การนำข้อมูลที่ทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียไปเผยแพร่ทางมือถือหรืออินเทอร์เน็ต, การนำข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อทางมือถือ, การแอบอ้างชื่อของผู้อื่นไปให้ร้าย คำทอหรือกระทำการดั่งชื่ออื่น ๆ ทางมือถือหรืออินเทอร์เน็ต เยาวชนเคยกระทำ เคยเห็น เคยรับรู้ เคยได้ยินจากเพื่อนหรือพี่น้องอยู่ในระดับที่สูง

2.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสอง

เมื่อพิจารณารายละเอียดของโมเดลองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ทั้ง 5 องค์ประกอบหลัก มีค่าเป็นบวก มีค่าตั้งแต่ .63 ถึง .89 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า โดยที่เมื่อจัดลำดับตัวบ่งชี้ที่มีความเหมาะสมในการเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ คือ องค์ประกอบด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER) มีค่า

น้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89 องค์ประกอบด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย (SECRET) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .89 องค์ประกอบด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (REFER) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .87 องค์ประกอบด้านการนินทาหรือคำทอผู้อื่น (FLAMING) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .69 สุดท้ายองค์ประกอบด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเท่ากับ .63 ตามลำดับ

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา เกิดจากองค์ประกอบ ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER) ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย (SECRET) เป็นอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (REFER) ด้านการนินทาหรือคำทอผู้อื่น (FLAMING) และสุดท้ายคือ ด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION) ตามลำดับ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผล 3 ประเด็น คือ

1) ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา มีคุณภาพด้านความตรงที่ผ่านเกณฑ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือที่สามารถวัดได้ตรงกับเนื้อหา สภาพปัญหา จุดมุ่งหมายและคุณลักษณะที่ต้องการวัด รวมทั้งเป็นไปตามขั้นตอนในการสร้างตัวบ่งชี้ที่ต้องการกำหนดขอบเขต จุดมุ่งหมาย กรอบประเด็นเนื้อหา โครงสร้าง นิยามตัวแปร และคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายให้มีความเหมาะสมและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเป็นผู้ตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องด้านนิยาม ภาษาและความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การพัฒนาตัวบ่งชี้ (พีรภาว บัญเพลิง, 2550; เกษตรชัย และหิม และอุทิศ สังขรัตน์, 2555)

ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ .60-1.00 ซึ่งได้คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป เพราะมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะที่ต้องการวัดซึ่งจะเห็นว่าดัชนีความสอดคล้องในระดับสูงเมื่อเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด (เพชรลดา สีหะวงศ์, 2550; เกษตรชัย และหิมและอุทิศ สังขรัตน์, 2555)

2) ตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .984-.539 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .985-.984 รวมทั้งยังมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ .70 ขึ้นไป ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้จากงานวิจัยนี้เป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพเป็นไปตามหลักการสร้างเครื่องมือ กริช แรงสูงเนิน (2554) และมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของนักวิจัยหลายท่านที่พบว่าตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นต่างก็มีคุณภาพทั้งในด้านความตรงและด้านความเชื่อมั่น (กาญจนา บุญส่ง, 2551; ประยูร เจริญสุข, 2553; ศุภนันท์ พุทธิพน, 2553)

3) ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลามีค่า χ^2 มีค่าเท่ากับ 437.02 ค่า df เท่ากับ 204 (χ^2/df ต้องไม่เกิน 3.00) ซึ่งผลวิจัยเป็นไปตามเกณฑ์ ทั้งนี้มีค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) รวมทั้งค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเข้าใกล้ 1 (.93 และ .90 ตามลำดับ) และ RMSEA = .049 ซึ่งแสดงว่ายอมรับสมมุติฐานหลักที่ว่า โมเดลการวิจัยสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ (Diamantopoulos และ Sigauw, 2000)

2.3 ข้อค้นพบ

จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองโดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักขององค์ประกอบจากมากไปหาน้อยและได้พิจารณาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลาทั้ง 5 องค์ประกอบโดยเรียงลำดับองค์ประกอบจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่น (SLANDER)

1) ตัวบ่งชี้การตัดต่อภาพหรือวิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่ (SL3) 2) ตัวบ่งชี้การนำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่ (SL4) 3) ตัวบ่งชี้การใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม (SL1) 4) ตัวบ่งชี้การเผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น (SL5) 5) ตัวบ่งชี้ใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง (SL2)

2. ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผย (SECRET)

1) ตัวบ่งชี้การนำปมด้อยที่เป็นความลับของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE2) 2) ตัวบ่งชี้การนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่นไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต (SE4) 3) ตัวบ่งชี้การแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สาม (SE5) 4) ตัวบ่งชี้การนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ของผู้อื่นไปเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE1) 5) ตัวบ่งชี้การนำความลับที่ทำให้อับอาย เสื่อมเสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อ (SE3)

3. ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบ (REFER)

1) ตัวบ่งชี้การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สาม (RE5) 2) ตัวบ่งชี้การแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลง (RE3) 3) ตัวบ่งชี้การนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสีย (RE2) 4) ตัวบ่งชี้การแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนา (RE1) 5) ตัวบ่งชี้การแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเอง (RE4)

4. ด้านการนินทาหรือด่าทอผู้อื่น (FLAMING)

1) ตัวบ่งชี้การล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่น (FL4) 2) ตัวบ่งชี้การล้อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย (FL3) 3) ตัวบ่งชี้การพูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อม

เสียชีวิตและเสียชีวิต (FL5) 4) ตัวบ่งชี้การกล่าวร้ายนินทาหลังผู้อื่น (FL1) 5) ตัวบ่งชี้การใช้คำที่หยาบคายต่อผู้อื่น (FL2)

5. ด้านการลบหรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DELETION)

1) ตัวบ่งชี้การสั่งให้เพื่อนบางคนกีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DE4) 2) ตัวบ่งชี้การสั่งให้เพื่อนบางคนลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อน (DE3) 3) ตัวบ่งชี้การกีดกันหรือบล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่ม (DE2) 4) ตัวบ่งชี้การลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนลบออกจากกลุ่ม (DE1) ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะทางบางประการที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ดังนี้

3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้

การพัฒนาตัวบ่งชี้ในเรื่องใดๆสามารถใช้กระบวนการเช่นเดียวกันกับงานวิจัยนี้ได้ กล่าวคือ การสร้างกรอบแนวคิด ร่างตัวบ่งชี้ พัฒนาตัวบ่งชี้และใช้วิธีการทดสอบเพื่อยืนยันทางสถิติ จะทำให้ได้ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพไปใช้ในการกำหนดนโยบาย การกำกับติดตาม เป็นแนวปฏิบัติและใช้เป็นแบบประเมินการปฏิบัติงานได้

3.2 ข้อเสนอแนะจากข้อค้นพบ

ข้อค้นพบจากงานวิจัยนี้ เป็นการยืนยันว่าองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา และผู้วิจัยได้เลือกตัวบ่งชี้ทุกตัวเนื่องจากมีความสำคัญสำหรับการที่จะลดความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน การลดผลกระทบจากสภาวะดังกล่าว ซึ่งถือได้ว่าเป็นความท้าทายที่หน่วยงาน องค์กรภาครัฐ เอกชน ท้องถิ่นและภาคีต่างๆรวมทั้งตัวเยาวชนและสถาบันครอบครัวซึ่งถือได้ว่ามีความละเอียดอ่อนที่สุดและมีความสำคัญที่สุดที่จะต้องมีการร่วมมือกันอย่างจริงจังเพื่อให้เยาวชนได้รับ

การพัฒนาในทุกมิติ ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นข้อมูลที่จำเป็นและจะนำไปสู่การพัฒนาในรูปแบบการจัดการกับปัญหาระดับนโยบายได้

3.3 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.3.1 ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวบ่งชี้ ของพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างซึ่งเป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถแสดงให้เห็นถึงเยาวชนที่มีพฤติกรรมรังแกบนโลกไซเบอร์ได้ ดังนั้น บุคคล หน่วยงานที่มีความเกี่ยวข้องควรรนำผลการวิจัยไปปรับใช้ทั้งในการควบคุมดูแล ป้องกัน อีกทั้งรวมไปถึงการแก้ปัญหาได้

3.3.2 พื้นที่อื่นๆที่มีบริบทเชิงพื้นที่เช่นเดียวกับจังหวัดสงขลา สามารถนำตัวบ่งชี้ไปประยุกต์ใช้ในการควบคุมดูแล ป้องกัน และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการภายใต้ขอบเขตที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะทางบางประการที่จะเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในครั้งต่อไปในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน ดังนี้

3.4.1 ผลการวิจัย พบว่า ตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก และ 24 ตัวบ่งชี้ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรจะมีการนำตัวบ่งชี้ทั้ง 24 ตัวบ่งชี้ ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในพื้นที่อื่นๆแล้วติดตามผล

3.4.2 การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการทดสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา จึงควรมีการศึกษาวิจัยต่อโดยการนำตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในจังหวัดอื่นๆตามบริบทเชิงพื้นที่ที่ไม่เหมือนกัน

3.4.2 จากผลการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชนในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรรมการรังแกบนโลกไซเบอร์ของเยาวชน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา บุญส่ง. (2551). การพัฒนาตัวบ่งชี้บทบาทความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์* 19 (2): 45 -58.
- กรีซ แร่งสูงเนิน. (2554). *การวิเคราะห์ปัจจัยด้วย SPSS และ AMOS เพื่อการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย (เอสพีเอสเอส ฟอร์ วินโดวส์) SPSS for Window. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสาร.
- กัญญา สุวรรณแสง. (2532). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: บำรุงสาสน์.
- เกษรชัย และหิม. (2554). พฤติกรรมการรังแกของนักเรียน. *วิทยาสารเกษตรศาสตร์สาขาสังคมศาสตร์* 32 (1): 158 -166.
- เกษรชัย และหิม และอุทิศ สังขรัตน์. (2555). การพัฒนาแบบคัดกรองพฤติกรรมเสี่ยงต่อการรังแกผู้อื่นของนักเรียน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสงขลา. *วิทยาสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์* 33: 175 -187.
- จุฑามณี คายะนันท์. (2554). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กดอทคอม (www.facebook.com). *วารสารศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริการสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- จินตนา วัฒนทกกุลศล. (2543). การใช้ประโยชน์และการเปิดรับสื่ออินเทอร์เน็ต: การศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี. รายงานเฉพาะบุคคลปริญญามหาบัณฑิต, สาขาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นัทรศิริ ปิยะพิมพ์ลลิตี. (2551). *การใช้ SPSS เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูล*. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท. อัดสำเนา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชนิตา ธรรมมัจฉวัน. (2551). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา. ปรินญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- คุษฎี โยเหล่า. (2554). วิชา วป 712 สถิติเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางพฤติกรรมศาสตร์ IV. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- ถวิล ชาราโกชน์ และศรีณย์ คำริสุข. (2545). พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทซ์.
- เทศบาลนครหาดใหญ่. (2555). ประวัติหาดใหญ่. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: [http://www.hatyaicity . go.th/history/2](http://www.hatyaicity.go.th/history/2) (สืบค้นเมื่อ 30 เมษายน 2557).
- ธีรยุทธ์ แก้วเมือง. (2554). การวิเคราะห์องค์ประกอบของแบบประเมินในการประหยัดพลังงานไฟฟ้า. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาอุตสาหกรรมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา สำเร็จผล. (2547). การพัฒนาตัวบ่งชี้การจัดการศึกษาเพื่อเรียนรู้ตลอดชีวิต. ปรินญานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต, การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญมาก ศิริเนาวกุล. (2555). **ฆ่าเด็กหญิงด้วยไซเบอร์. คอมไทย ดอท คอม.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://www.comthai.com/news41.html> (สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2556).
- ปัญญาสมาพันธ์เพื่อการวิจัยความเห็นสาธารณะแห่งประเทศไทย. (2552). พฤติกรรมการชมหนังผ่านโลกไซเบอร์ของเยาวชนไทยเขตกรุงเทพมหานคร. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, มหาวิทยาลัยมหิดล.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ (2554). โครงการศึกษาการจัดการพฤติกรรมการช่่มเห่งรังแกผ่านโลกไซเบอร์ ด้วยการมีส่วนร่วมของครอบครัว. สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประยูร เจริญสุข. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้งานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ปรินญาศึกษา ศาสตรคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ผดุง อารยะวิญญู. (2542). **เด็กมีปัญหทางพฤติกรรม**. กรุงเทพฯ: แวนแก้ว
- เพชรมณี วิริยะสืบพงศ์. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สำหรับวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. ปรินญานิพนธ์การศึกษาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เพชรลดดา สีหะวงศ์. (2550). การพัฒนาตัวชี้คุณลักษณะเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางคณิตศาสตร์. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัชรีย์ ไชยฤกษ์. (2545). การศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัย พระจอมเกล้าธนบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอดสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชา คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะครุศาสตร์อดสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- พิรภาว บุญเพลิง. (2550). การพัฒนาตัวชี้รวมความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนตามหลัก ปรินญาของเศรษฐกิจพอเพียง. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและ จิตวิทยาการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรทิพย์ อินทรโชติ. (2536). ผลของการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงที่มีต่อพฤติกรรมการรังแก เพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านชุมชนพุดเตย อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์. ปรินญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรรณพิมล วิปุลากร. (2556). กรมสุขภาพจิต แนะนำ สื่อสารผ่านออนไลน์สัญญาณฆ่าตัวตายวัยรุ่น
ไทยที่ทุกคนช่วยได้. สำนักสารเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.
(ออนไลน์). สืบค้นจาก: [http://www.moph.go.th/ops/iprg/include/admin_hotnew/show_hotnew .php?idHot_new=54656](http://www.moph.go.th/ops/iprg/include/admin_hotnew/show_hotnew.php?idHot_new=54656) (สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2556).
- พรศักดิ์ สุจริตรัมย์. (2553). ตัวบ่งชี้การบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมทักษะการคิดของนักเรียน.
ปริญญาปรัชญาคุษฎีบัณฑิต, การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นใน
ประเทศไทย. วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการบริหารเทคโนโลยี
วิทยาลัยนวัตกรรม, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มุกดา อาลีมินทร์. (2547). การจำแนกกลุ่มตัวแปรด้วยเทคนิค Factor Analysis. วารสารวัดผล
ปริทัศน์. ปีที่ 4 ฉบับที่ 4 ตุลาคม 2547
- เมธี ครองแก้ว. (2540). รายงานการศึกษาเพื่อจัดทำเครื่องชี้วัดสำหรับประเมินผลการพัฒนาของ
กระทรวงมหาดไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและแผน
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- รัตนาพร ไกรถาวร. (2545). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
ศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรุษฎีบัณฑิต, ภาควิชาสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิณี ชิดเชิดวงศ์. (2537). การศึกษาเด็ก. กรุงเทพฯ: บุรพาสาน์.
- วัชรินทร์ จามจุรี. (2550). ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในกับปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อ
พฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรี
นครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายประถม). ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการวิจัยกรรมศาสตร์ประยุกต์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิมลทิพย์ มุกสิกพันธ์; สุจินดา ย่องจิน และสาลินี จันทร์เจริญ. (2554). โครงการศึกษาการจัดการ
พฤติกรรมข้ามแห่งรังแกผ่าน โลกไซเบอร์ด้วยการมีส่วนร่วมของครอบครัว,
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วรรณิ แกมเกตุ. (2540). การพัฒนาตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพการใช้ครูและการทดสอบความไม่แปร
เปลี่ยนของโมเดลประสิทธิภาพการใช้ครูโดยใช้การวิเคราะห์ โมเดลโครงสร้าง
กลุ่มพหุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิวพร ปกป้อง และวิมลมลทิพย์ มุกสิกพันธ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมการ
กระทำความรุนแรงทั้งทางกายภาพและการข้ามแห่งรังแกผ่าน โลกไซเบอร์ของ
เยาวชนไทย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศักดิ์ชาย เพชรช่วย. (2541). การพัฒนาตัวบ่งชี้รวมคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบัน
ราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภกัษร สุจินพรหม. (2547). พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและทัศนคติเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตของ
นักศึกษาคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศุภนันท์ พุฒนพล. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, การวัดและประเมินผล
การศึกษา, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. (2542). **ทฤษฎีการประเมิน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2544). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์**. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ. (2552). **เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) กรณีศึกษา: ยูทูป (YouTube) วิดีโอออนไลน์สื่อเพื่อสร้างสรรค์หรือเพื่อทำลายล้าง.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://www.krukad.com/drupal/node/314> (สืบค้นเมื่อ 21 กรกฎาคม 2556).
- สุกัญญา สุกบรรทัด. (2541). เมืองสารสนเทศกับกระบวนทัศน์ใหม่. *วารสารนิเทศศาสตร์*, 16,3-13.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์.** พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เลียงเชียง.
- สุทธิชัย คนกาญจน์. (2547). **พัฒนาตัวบ่งชี้ของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา** คุษฎีบัณฑิต, การทดสอบและการวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักสถิติพยากรณ์. (2555). **รายงานผลการสำรวจการมีเครื่องมื่อ /อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ.สำนักงานสถิติแห่งชาติ.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/TopTen/15/T150106/th/th.htm>. (สืบค้นเมื่อ 18 มิถุนายน 2556).
- สมถวิล ชูทรัพย์. (2550). **การพัฒนาเครื่องมือและตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ. ปรินญาณิศึกษาศาสตรคุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,** มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมาคมผู้บริโภคสงขลา. (2013). **การรังแกผ่านอินเทอร์เน็ตกับวัยรุ่นในโลกโซเชียล. ศูนย์คุ้มครองสิทธิผู้บริโภคในกิจการโทรคมนาคม จังหวัดสงขลา.** (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://www.consumersongkhla.org/paper/1669> (สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2556).
- สุกมาส อังสุโชติ, สมถวิล วิจิตรวรรณ และรัชณีกุล ภิญญโณภาณุวัฒน์. (2554). **สถิติการวิเคราะห์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม (ลิสเรล) LISREL.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีมีนคองการพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมชาย สิริพัฒนากุล. (2544). การศึกษาพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ใช้บริการร้านอินเทอร์เน็ต ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมพร สุทัศนีย์. (2531). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในเขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ. (2547). การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดภาคใต้. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สิริพร สุทธิพรณิวัฒน์. (2545). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา ศูนย์กลางเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์; วลิตา ปริดากรณ์; จักรกฤษณ์ ทิวาศุภชัย; สรัญญา บัญชาบุษบง และ กนกกาญจน์ บัญชาบุษบง. (2554). ภัยไซเบอร์: การรับรู้และความเข้าใจของประชาชนเกี่ยวกับกฎหมายและหน่วยงานที่รับผิดชอบ, มหาลัยหอการค้าไทย.
- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. (2539). พฤติกรรมการสื่อสารผ่านระบบเว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร /องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร ทองอุทัย. (2524). วิธีวิเคราะห์ตัวประกอบ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อิทธิพล ปรีดีประสงค์. (2552). แนวคิดพื้นฐานในการสร้างสรรค์ชุมชนออนไลน์. (ออนไลน์). สืบค้นจาก: <http://gotoknow.org/blog/virtualcommunitymanagement/> (สืบค้นเมื่อ 22 กรกฎาคม 2556).

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อานุกาพ ชงภักดี. (2543). การพัฒนาตัวบ่งชี้ร่วมของคุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏโดยกลุ่มบุคลากรภายในและกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมรรัตน์ วรรณนิยากร. (2544). การพัฒนาตัวบ่งชี้การส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและสถิติการศึกษา, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เอมอร จังศิริพรปกรณ์. (2542). การพัฒนาตัวบ่งชี้สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของครอบครัวนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Anker, C. K. (2011). *Bullying in the Age of Technology: A Literature Review of Cyber bullying for School Counselors*. The Graduate School University of Wisconsin – Stout.
- Conway, A. (2009). *The Internet Generation: Bullying Has Gone Digital*The impact of cyber bullying on adolescent identity. Thesis for Master in Education University of Dublin 109-112.
- Diamantopoulos, A. & Siguaw, A.D. (2000). **Introducing LISREL: A guide for the uninitiated**. Sage Publications, London.
- Field, D.C. (2006). *Cyber Bulling and Victimization: Psychosocial Characteristics of Bullies, Victims, and Bully/Victims*, Thesis for Master of Arts, the University of Montana 150-157.
- Friedman, R. A., & Currall, S. C. (2003). Conflict escalation: Disputeexacerbating elements of E-mail communication conflict. **Human Relations**, 56(11), 1325–1347.
- Mishna, F. (2008). **Cyber Bullying Survey**, the University of Toronto 1-11.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Harrison, T. M., & Falvey, L. (2002). Democracy and new communication technologies. **Communication Yearbook**, 25, 1–33.
- Hines, H. N. (2011). Traditional Bullying and Cyber-Bullying: Are the Impacts on Self-Concept the Same. A Thesis Faculty of the Graduate School, Western Carolina University.
- Johnstone, J. N. (1981). **Indicators of Education system**, London 6.
- Kowalski R. M. (2009). **Cyber Bullying**. Unpublished manuscript.
- Laeheem, K. (2009). Bullying Behaviour in Pattani Primary Schools. The Degree of Doctor of Philosophy in Research Methodology, Prince of Songkla University.
- Landry, E. M. (2000). Scrolling around the new organization: The potential for conflict in the on-Line environment. **Negotiation Journal**, 16(2), 133–142.
- Markus, M. L. (1994). Finding a happy medium: Explaining the negative effects of electronic communication on social life at work. **ACM Transactions on Information Systems**, 12(2), 119–149.
- Moore, D. A., Kurtzberg, T. R., Thompson, L. L., & Morris, M. W. (1999). Long and short routes to success in electronically mediated negotiations: Group affiliations and good vibrations. **Organizational Behavior and Human Decision Processes**, 77(1), 22–43.
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M. & Tippett, N. (2006). An investigation into cyber bullying, its forms, awareness and impact, and the relationship between age and gender in cyberbullying. *Research Brief No. RBX03-06.DfES, London.*
- Tresniowski, A., Truesdell, J., & Morrissey, S. (2008), December 15. A cyber bully conviction. **People**, 73-74.

บรรณานุกรม (ต่อ)

Turnage, A. (2007). Email flaming behaviors and organizational conflict. **Journal of Computer Mediated Communication**, 13(1), 43-59.

Wolak, J., Mitchell, K., & Finkelhor, D. (2007). Does online harassment constitute bullying? An exploration of online harassment by known peers and online-only contacts. **Journal of Adolescent Health**, 41(6), S51-S58.
doi:10.1016/j.jadohealth.2007.08.019.

Willard, N. (2006). Flame retardant. **School Library Journal**, 52(4), 54-56.

Williams, K.D. (1997). Social ostracism. In R. M. Kowalski (Ed.). **Aversive interpersonal Behaviors** (pp. 133-170). Plenum, New York.

_____. (2001). **Ostracism: The power of silence**. New York: Guilford Press.

Yodprang, B. (2007). Bullying Among Lower Secondary School Students in Pattani Province. The Degree of Master of Science in Research Methodology, Prince of Songkla University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรั้งแถมบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้เลือกตอบโดยทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ของคำตอบตามความเป็นจริง (เพียงคำตอบเดียว)

1.1 เพศ

ชาย หญิง

1.2 อายุ

13 ปี 14 ปี 15 ปี

16 ปี 17 ปี 18 ปี

1.3 ศาสนา

ศาสนาพุทธ ศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์ ศาสนาอื่นๆ.....

1.4 สถานภาพครอบครัว

อยู่กับบิดาและมารดา อยู่กับบิดาหรือมารดา

อยู่กับญาติพี่น้อง อยู่ตามลำพัง/เพื่อน

1.5 อาชีพผู้ปกครอง

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัท/รับจ้าง ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์ อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.6 สถานที่พักอาศัยในปัจจุบัน

บ้านส่วนตัว บ้านพัก / หอพัก (เช่า) อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.7 แหล่งที่ใช้ Internet หรือใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) มากที่สุด

บ้านพัก/หอพัก ร้าน Internet คาเฟ่ ใช้ Internet ผ่านโทรศัพท์มือถือ อื่นๆ (โปรดระบุ)

1.8 เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Network) ที่ท่านใช้ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

E-Mail FaceBook Line Twitter Skype Instagram

WhatsApp Tango YouTube Social cam อื่นๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการรังแกบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง“ระดับพฤติกรรม”ที่ตรงกับตัวท่านมากที่สุดโดยพิจารณาว่าในรอบ 6 เดือน ที่ผ่านมาท่านมีพฤติกรรมต่อไปนี้ผ่านทาง E-Mail, FaceBook, Line, Twitter, Skype, Instagram,

WhatsApp, Tango, YouTube และ Social cam อยู่ในระดับใด ซึ่งมีเกณฑ์การให้ระดับคะแนนดังนี้

5	หมายถึง	ท่านมีพฤติกรรมนั้นเป็นประจำ (16 ครั้งขึ้นไป)
4	หมายถึง	ท่านมีพฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง (11-15 ครั้ง)
3	หมายถึง	ท่านมีพฤติกรรมนั้นค่อนข้างบ่อย (6-10 ครั้ง)
2	หมายถึง	ท่านมีพฤติกรรมนั้นนานๆครั้ง (น้อยกว่า 6 ครั้ง)
1	หมายถึง	ท่านไม่เคยมีพฤติกรรมนั้นเลย

ข้อ	ด้านการนิทาหรือคำทอผู้อื่นบนเครือข่ายสังคมออนไลน์	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
1.	ฉันกล่าวว่าร้ายนินทาหลังผู้อื่น					
2.	ฉันใช้คำที่หยาบคายคำทอผู้อื่น					
3.	ฉันล้อพฤติกรรมกระทำผู้อื่นที่ไม่ดีและที่อับอาย					
4.	ฉันล้อเลียนสภาพบกพร่องทางร่างกายของผู้อื่น					
5.	ฉันพูดให้ผู้อื่นได้รับความอับอายเสื่อมเสียชื่อ และเสียเกียรติ					
	ด้านการหมิ่นประมาทผู้อื่นผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์					
6.	ฉันใส่ความผู้อื่นให้เสื่อมเสียชื่อเสียงต่อบุคคลที่สาม					
7.	ฉันใส่ร้ายผู้อื่นให้บุคคลที่สามเกลียดชัง					
8.	ฉันตัดต่อภาพ/วิดีโอที่เสื่อมเสียของผู้อื่นไปเผยแพร่					
9.	ฉันนำภาพของผู้อื่นที่เสื่อมเสียไปเผยแพร่					
10.	ฉันเผยแพร่และปล่อยข่าวลือที่ไม่ดีและที่อับอายของผู้อื่น					
	ด้านการแอบอ้างชื่อผู้อื่นในด้านลบผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์					
11.	ฉันแอบอ้างชื่อผู้อื่นในการสนทนาผ่านทางสังคมออนไลน์					
12.	ฉันนำชื่อผู้อื่นไปแอบอ้างในทางที่เสื่อมเสียผ่านสังคมออนไลน์					
13.	ฉันแอบอ้างและนำภาพผู้อื่นมาปลอมแปลงผ่านสังคมออนไลน์					
14.	ฉันแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อไปหาผลประโยชน์ให้แก่ตนเองผ่านสังคมออนไลน์					
15.	ฉันแอบอ้างชื่อผู้อื่นเพื่อให้ร้ายบุคคลที่สามผ่านสังคมออนไลน์					

ข้อ	ด้านการนำความลับที่เป็นข้อมูลส่วนตัวหรือข้อมูลของผู้อื่นไปเปิดเผยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	ระดับพฤติกรรม				
		5	4	3	2	1
16.	ฉันนำชื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดของผู้อื่น ไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์					
17.	ฉันนำปมด้อยที่เป็นความลับของผู้อื่น ไปเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์					
18.	ฉันนำความลับที่ทำให้อับอายและเสื่อมเสียของผู้อื่นเปิดเผยหรือส่งต่อผ่านสังคมออนไลน์					
19.	ฉันนำข้อมูลส่วนตัวของผู้อื่น ไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาตผ่านสังคมออนไลน์					
20.	ฉันแลกเปลี่ยนความลับของผู้อื่นกับบุคคลที่สามผ่านสังคมออนไลน์					
ด้านการลบ หรือบล็อกผู้อื่นที่ไม่ชอบออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์						
21.	ฉันลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนหรือลบออกจากกลุ่มในเครือข่ายสังคมออนไลน์					
22.	ฉันกีดกัน/บล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่มผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์					
23.	ฉันสั่งให้เพื่อนบางคนลบผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากความเป็นเพื่อนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					
24.	ฉันสั่งให้เพื่อนบางคนกีดกัน/บล็อกผู้อื่นที่ฉันไม่ชอบออกจากกลุ่มบนเครือข่ายสังคมออนไลน์					

ขอขอบคุณเยาวชนทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

- ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1** รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย
 หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนบัณฑิตวิทยาลัย
 มหาวิทยาลัยมหาดไทย
- ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2** รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์
 สาขาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยทักษิณ
- ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3** ดร.กานดา จันทร์เยี่ยม
 ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 4** ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย
 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 5** ดร.ประภาศ ปานเจียง
 คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาดไทย

ภาคผนวก ก

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการร่างแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย
ที่อยู่ (ที่ทำงาน) หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาดไทย

มีความยินดีเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มีเหตุขัดข้อง แต่ขอแนะนำผู้ที่เหมาะสมควรเป็นแทนในสาขาของท่าน คือ

ข้าพเจ้า.....

ที่อยู่.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.วัน เดชพิชัย)

วันที่ 7 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรับแกบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์
ที่อยู่ (ที่ทำงาน) สาขาวิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

มีความยินดีเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มีเหตุขัดข้อง แต่ขอแนะนำผู้ที่สมควรเป็นแทนในสาขาของท่าน คือ

ข้าพเจ้า.....

ที่อยู่

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรันดร์ จุลทรัพย์)

วันที่ 3 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2566

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมกรรมการรังแกบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า ดร.กานดา จันทร์แยม
ที่อยู่ (ที่ทำงาน) ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มีความยินดีเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มีเหตุขัดข้อง แต่ขอแนะนำผู้ที่สมควรเป็นแทนในสาขาของท่าน คือ

ข้าพเจ้า.....

ที่อยู่.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(ดร.กานดา จันทร์แยม)

หัวหน้าภาควิชาสารัตถศึกษา

วันที่ ๘ เดือน ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรับแกบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย
ที่อยู่ (ที่ทำงาน) ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มีความยินดีเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มีเหตุขัดข้อง แต่ขอแนะนำผู้ที่สมควรเป็นแทนในสาขาของท่าน คือ

ข้าพเจ้า.....
ที่อยู่

.....
.....

ลงชื่อ.....

(ดร.ฤทัยชนนี สิทธิชัย)

วันที่ 13 เดือน ๙.๕. พ.ศ. ๒๕๕๖

ใบตอบรับเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พิจารณาเครื่องมือการวิจัย/แบบสอบถาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนามนุษย์และสังคม

เรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมการรังแกบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ของเยาวชนในจังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า	ดร.ประภาศ ปานเจียง
ที่อยู่ (ที่ทำงาน)	คณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

มีความยินดีเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มีเหตุขัดข้อง แต่ขอแนะนำผู้ที่สมควรเป็นแทนในสาขาของท่าน คือ

ข้าพเจ้า.....
ที่อยู่

.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

(ดร.ประภาศ ปานเจียง)

คณบดีคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์

วันที่ 12 เดือน 01 พ.ศ. 2556

ภาคผนวก ง

บทความเผยแพร่ในวารสาร Asian Social Science

Development of Indicators of Cyberbullying among Youths in Songkhla Province

Tanyakorn Tudkuea¹ Kasetchai Laeheem¹¹Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hatyai, Thailand

Correspondence: Kasetchai Laeheem, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University, Hatyai, Songkhla, Thailand, 90110. Email: Lkasetchai@yahoo.com

Received:XX, 2014 Accepted:XX, 2014 Online Published:XX, 2014

doi:10.5539/..... URL: <http://dx.doi.org/.....>**Abstract**

The objectives of this study were to develop indicators and to test the goodness of fit of the structural relationship model of indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province. The study was conducted with 480 youths, and confirmatory factor analysis was performed.

The results of the study revealed that the indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province consisted of five factors with twenty-four indicators. The factor with the highest weight was slandering (b=0.90) consisting of five indicators, followed by revealing other people's personal secrets (b=0.89) consisting of five indicators; identity theft (b=0.88) consisting of five indicators; deleting or blocking others from the group (b=0.65) consisting of four indicators; and flaming (b=0.17) consisting of five indicators. The linear structural model of cyberbullying among youths was in statistically significant congruence with empirical data.

Keywords: Confirm factor analysis, Cyberbullying, Indicators development, Youths

1. Introduction

Information technology advancement provides other ways for youths to have more freedom and alternatives for doing violence to others causing cyberbullying that can happen at all time and places through electronic communication tools like computers and mobile phones with the Internet as the interface (Field, 2006; Chamchuli, 2007; Pokpong & Musikphan, 2010). Cyberbullying is done through writing to slander and tease others which can be done through posting pictures or video clips that are other people's secrets both true and not true on social network places to harass, threat, damage or embarrass others. This is an effective and quick way to publicize such writing, pictures and video clips to virtually everyone. Social network sites are also places where people can express their opinions freely that the persons being bullied cannot respond which results in stress, feeling hurt, embarrassment, and loss of confidence in living with others in society. In some cases, it can lead to the problem of violence (Smith, Mahdavi, Carvalho, & Tippett, 2006; Willard, 2006; Hines, 2011; Wipulakorn, 2013).

Even though most research findings tend to indicate that cyberbullying among youths is normal and accepted as outlets and fun because nobody is injured and troubled. Thus, it does not receive much attention and is not very seriously addressed (Pokpong & Musikphan, 2010). Bullying among youths is an issue known in groups of peers who bully and being bullied, and there are never-ending retaliations going back and forth among them in the cyber world (Musikphan, Yongchin, & Chancharoen, 2011). The important cause of cyberbullying is youths' access to modern communication tools like mobile

phones and the Internet that are widely available and speedy. Cyberbullying among youths can be classified into five types: (1) flaming through email, (2) slandering through social networks, (3) using others' names through social networks, (4) revealing or forwarding other people's personal secrets or information in online networks, and (5) deleting or blocking others from cyber groups (Willard, 2006; Hines, 2011).

From reviewing related documents and research reports, no standardized measurement tools for cyberbullying had been developed in Thailand. Most cyberbullying-related literature was found to be about the problem and types of bullying, and equipment used through cyberbullying. No studies about tools or development of indicators of cyberbullying among youths were found. Nowadays youths' behaviors in using online social networks have been expanded widely and quickly. Therefore, youths utilized online social networks as tools to bully others in many ways causing bad effects on bullies themselves and youths being bullied. This can cause problems that are difficult to solve to family and society. Thus, it is necessary to develop concrete and clear indicators of cyberbullying among youths to use in testing and screening youths to solve the problem. This is because cyberbullying among youths is a silent danger that is threatening Thai youths nowadays. Thus, reducing risk of cyberbullying among youths and reducing effects from it are considered challenging for local private and public organizations, other parties, youths themselves, and their families. Because the family institution is the most sensitive and most important, cooperation from all parties concerned is needed in solving the problem for youths so that they can be developed in all dimensions.

The abovementioned phenomena made the researcher interested and see the necessity in developing indicators of cyberbullying among youths, and in testing the goodness of fit of the linear structural model of cyberbullying among youths to the empirical data. The results of this study would be beneficial for forming policy related to solving cyberbullying behavior problems among youth in Songkhla Province and other areas in order to reduce and prevent cyberbullying behavior as well as to make changes, provide assistance and improve the problem of cyberbullying behavior before it becomes a social problem that is difficult to prevent and to solve in the future.

2. Research Objectives

1. To develop indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province
2. To test the goodness of fit of the linear structural model of cyberbullying among youths in Songkhla Province

3. Methods

The method of the study consisted of five steps as follows.

Step 1: Determining factors and indicators

Studying related concepts and theories and synthesizing them into factors and indicators. Concepts on cyberbullying were studied from related textbooks, academic documents and research reports published domestically and abroad, and factors and indicators of cyberbullying among youths were synthesized, and a conceptual framework for research was determined.

Step 2: Devising a research instrument

Making a draft of the research instrument which was a questionnaire consisting of 5-point scale rating questions from the most appropriate to the least appropriate. The questionnaire consisted of 24 question items and five factors: 1) flaming consisting of 5 indicators, 2) slandering consisting of 5 indicators, 3) identity theft consisting of 5 indicators, 4) revealing other people's secrets consisting of 5 indicators, and 5) deleting or blocking others from the group consisting of 4 indicators.

Step 3: Testing the instrument

The questionnaire was tested by five experts for its content validity and content coverage of the factors, and then Index of Item-Objective Congruence (IOC) was analyzed (Charoensuk, 2010) before indicators with an IOC index of .50 and above were selected as this indicated that particular indicator was in congruence with the objectives and content to be measured (Kanchanawasi, 1999). The result was that the IOC indexes were in the range .60 – 1.00. Construct validity and suitability were also tested by pilot testing the questionnaire with 40 subjects in order to find the reliability of the entire

questionnaire. The result was that the reliability was in the range .828 – .950. The questionnaire was improved and then used to collect data from a group of 480 subjects. The construct validity and suitability of the indicators were tested and the result was .539 – .984.

Step 4: The population and subjects

The population of the study consisted of youths aged 13 – 18 years who used the Internet for three hours or more a day and lived in Hat Yai City Municipality and Songkhla City Municipality. The subject size of 480 was determined using the concept of Angsuchot, Wichitwanna, and Phinyophanuwat (2011) and the subjects were selected using multi-stage sampling as follows. 1) The area where the subjects lived was classified into two areas: Hat Yai City Municipality and Songkhla City Municipality; 2) youths who used the Internet for three hours or more a day were selected using simple random sampling from gaming Internet cafes in Hat Yai City Municipality and Songkhla City Municipality. On selecting youths who were related with cyberbullying, the researcher observed their Internet using behavior, inquired café assistants, and inquired friends of the youths.

Step 5: Data analysis

Only returned questionnaires that were complete were encoded and primarily analyzed using frequency and percentage. Then, suitability of the indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province was analyzed to find out the average and standard deviation to be compared with the interpretation criteria of Khonkan (2004) which are as follows. An average of 4.50 or more meant that the indicator was the most suitable; 3.50 – 4.49 meant very suitable; 2.50 – 3.49 meant moderately suitable; 1.50 – 2.49 meant somewhat suitable; and 1.50 or less meant the least suitable. After confirmatory factor analysis was performed to test the goodness of fit for the structural model of the factors, weights were assigned to construct the indicators and empirical data to determine the weights of the main variables used in constructing the indicators. Then the goodness of fit of the research model that was a theoretical model to the empirical data was tested using the following statistics (Joreskog & Sorbom, 1993).

1) Chi-square statistic is a statistical value used to test a statistical hypothesis to see whether the fitting function value is null. If the chi-square value is very low or close to null, it indicates that the LISREL model data is fitted to empirical data.

2) Goodness of Fit Index is a ratio of difference between the fitting function of a model before and after being adjusted. If the GFI value is more than 0.90, it indicates that the model is fitted to the empirical data.

3) AGFI (Adjusted Goodness of Fit Index) refers to a GFI that has been adjusted taking into consideration the sizes of variables and subjects. AGFI is used in the same way as GFI which means that if its value is close to 1, it indicates that the model is fitted to the empirical data.

4) RMSEA (Root Mean Square Error of Approximation) is a value that indicates a lack of fit of the model to the population covariance matrix. According to Browne and Cudeck (1993), an RMSEA value less than .05 indicates a close fit. However, a value that is valid and with a fit to a model should not be more than .08.

Then the indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province with factor loading of .30 or above, and with an average of suitability equals to 3.50 or above, were selected.

4. Results

1. In developing indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province, after related documents and research reports were studied, goodness of fit, clearness and correctness of the indicators were tested, the following five factors and twenty-four indicators were obtained.

Factor 1: Flaming (FLAMING) consisted of five indicators: 1) I gossip and say bad words behind someone's back (FL1); 2) I use rude words to scold others (FL2); 3) I tease others about their bad or embarrassing behaviors (FL3); 4) I make fun of others' physical impairments (FL4); and 5) I speak to embarrass, dishonor others and harm their reputation (FL5).

Factor 2: Slandering (SLANDER) consisted of five indicators: 1) I slander against others' name to third persons (SL1); 2) I slander against others to make third persons hate them (SL2); 3) I

share embarrassing pictures or videos of others (SL3); 4) I share images of others to harm their reputation (SL4); and 5) I spread rumors to humiliate others (SL5).

Factor 3: Identity theft (REFER) consisted of five indicators. 1) I use someone else' name without permission to chat online through social networks (RE1); 2) I use someone else' name without permission in bad ways (RE2); 3) I use images of others without permission (RE3); 4) I use someone else' name without permission for my benefits (RE4); and 5) I use someone else' name without permission to hurt third persons (RE5).

Factor 4: Revealing other people's personal secrets (SECRET) consisted of five indicators. 1) I brought the name of parents or closely adult relative of other people to disclose or forward (SE1); 2) I put the secret of inferiority complex of others people to disclose or forward (SE2); 3) I led the secret that makes the shame and disgrace of the others people to disclose or forward (SE3); 4) I put the personal information of other people to disclose without permission (SE4); and 5) I share the secrets of others people to a third ones (SE5).

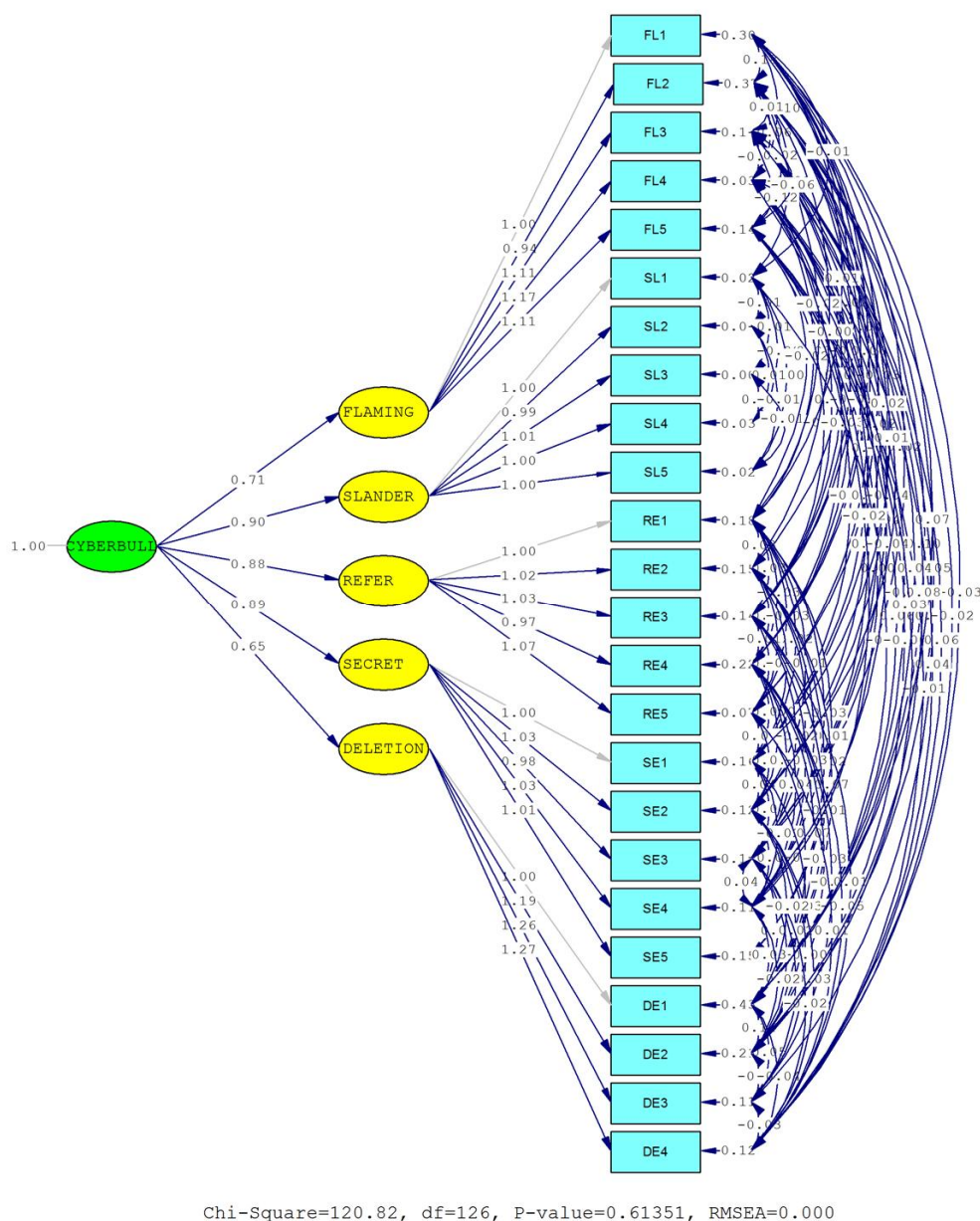
Factor 5: Deleting or blocking others from the group (DELETION) consisted of four indicators. 1) I unfriend or delete people I do not like from the group (DE1); 2) I obstruct or block people I do not like from the group (DE2); 3) I order some of my friends to unfriend people I do not like (DE3); and 4) I order some of my friends to obstruct or block people I do not like from the group (DE4).

2. To test goodness of fit of the structural model of indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province to the empirical data, second-order confirmatory factor analysis was performed. The results of the second-order confirmatory factor analysis with a statistical program for developing indicators of cyber bullying among youths in Songkhla Province are shown in Table 1 and Figure 1.

Table 1. The results of the second-order confirmatory factor analysis with a statistical program for developing indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province

Indicators	Factor loading b*(SE)	Prediction coefficients (R ²)	Factor score coefficients (FS)	Error of indicators (e)
First order				
FL1	1.00*(0.025)	0.14	0.21	0.30
FL2	0.94*(0.035)	0.12	-0.07	0.37
FL3	1.11*(0.023)	0.28	0.08	0.12
FL4	1.17*(0.035)	0.21	0.54	0.0025
FL5	1.11*(0.024)	0.18	0.20	0.14
SL1	1.00*(0.0081)	0.16	0.15	0.0022
SL2	0.99*(0.0051)	0.11	0.08	0.039
SL3	1.01*(0.0045)	0.35	0.57	0.0046
SL4	1.00*(0.0054)	0.19	-0.05	0.031
SL5	1.00*(0.0052)	0.18	0.25	0.017
RE1	1.00*(0.019)	0.11	0.14	0.18
RE2	1.02*(0.014)	0.14	0.16	0.15
RE3	1.03*(0.013)	0.12	0.06	0.14
RE4	0.97*(0.017)	0.21	0.07	0.22
RE5	1.07*(0.011)	0.09	0.39	0.068
SE1	1.00*(0.015)	0.15	0.09	0.16
SE2	1.03*(0.012)	0.11	0.19	0.12
SE3	0.98*(0.015)	0.17	0.07	0.19
SE4	1.03*(0.011)	0.11	0.26	0.11
SE5	1.01*(0.012)	0.15	0.15	0.15
DE1	1.00*(0.037)	0.35	-0.07	0.43
DE2	1.19*(0.020)	0.17	0.20	0.21
DE3	1.26*(0.027)	0.13	0.30	0.11
DE4	1.27*(0.019)	0.17	0.33	0.12
Second-order				
FLAMING	0.17*(0.040)	0.75		0.20
SLANDER	0.90*(0.035)	0.82		0.17
REFER	0.88*(0.036)	0.94		0.055
SECRET	0.89*(0.036)	0.94		0.043
DELETION	0.65*(0.041)	0.77		0.13
Chi-Square = 120.82 df = 126 p-value = 0.61351 GFI = 0.98 AGFI = 0.95 RMSEA = 0.000				

Figure 1. The results of the model analysis of indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province obtained from the second-order confirmatory factor analysis

From Table 1 and Figure 1, the results of the second-order confirmatory factor analysis with a statistical program for developing indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province revealed that the chi-square value was 120.82 at the degree of freedom, $df = 126$ and a probability value of 1 ($p = 1.00$). This means that the chi-square value is not significantly different from the null. The GIF and AGIF values are close to 1 (0.98 and 0.95, respectively) and $RMSEA = 0.000$ show that the main hypothesis is accepted meaning that the researched model is fitted to the empirical data. According to the details of the model in Table 2 and Figure 1, it was found that the weights of all the five factors of the indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province were in a positive range from .17 to .90 with a statistical significance of .01 for all of them. The order of the indicators according to degrees of suitability from highest to lowest was as follows. Slandering was with a weight

of 0.90; revealing other people's personal secrets with a weight of 0.89; identity theft with a weight of 0.88; deleting others from the group with a weight of 0.65; and flaming with a weight of 0.17, respectively. The indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province were derived respectively from these factors.

5. Discussion

Based on the results, there are three important issues to be discussed as follows.

1. The indicators of cyberbullying have quality as they meet the validity criteria. This indicates that they are tools that can measure according to the content, problems, objectives, and characteristics that need to be measured. It also indicates that the development of the indicators was conducted according to the required steps of determining the scope, objectives, content, and structure, defining variables and characteristics of the target group, having them tested by experts, definitions checked by experts for correct and appropriate language and in congruence with the objectives (Boonphueng, 2007; Laeheem & Sangkharat, 2012). The indices of item objective congruence (IOC) of the indicators of cyberbullying were .06 – 1.00 and only those with an IOC from .05 and above were selected as they were in congruence with the characteristics to be measured. The indices of item objective congruence of these indicators were high when compared with the criteria showing that they can be used for measurement (Sihawong, 2007; Laeheem & Sangkharat, 2012).

2. The indicators of cyberbullying have the coefficient in the range .984 - .539, the reliability .985 - .984 and the reliability of the entire questionnaire is more than .70 indicating that the indicators developed through this research are tools with quality in accordance with the principles of research tool development (Charoensuk, 2010). They are also in accordance with studies by various researchers who found that the indicators they developed had quality in terms of validity and reliability (Boonsong, 2008; Phahuthanaphon, 2010).

3. The indicators of cyberbullying have a chi-square value of 210.82 with the degree of freedom, $df = 126$ (df must not be greater than 2), thus the results of this study are according to the criterion (Boonsong, 2008; Angsuchot, Wichitwanna, & Phinyophanuwat, 2011). The GFI and the AGFI are close to 1 (0.98 and 0.95, respectively), and the RMSEA = 0.000. This indicates that the main hypothesis is accepted as the model from the study is fitted to the empirical data (Chusap, 2007; Charoensuk, 2010; Angsuchot, Wichitwanna, & Phinyophanuwat, 2011).

6. Recommendations

Recommendations for application

The results of this study revealed that all the 24 indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province were fitted to the empirical data and had construct validity. Therefore, they are indicators that can identify youths with cyberbullying behavior, and related persons and organizations should apply the results of this study in controlling, preventing, and addressing the problem of cyberbullying. Other provinces with similar context area as Songkhla can also apply these indicators in controlling, preventing and addressing the problem of cyberbullying efficiently and effectively.

Recommendations for further studies

The results of this study revealed that the indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province consisted of 5 factors and 24 indicators. It is recommended that for further studies, these 24 indicators should be implemented in other areas and follow-ups conducted. Moreover, for this study, goodness of fit of the model of cyberbullying among youths in Songkhla Province was tested. Thus, these indicators should be used as guidelines in conducting further research on development of indicators of cyberbullying among youths in other provinces with different context areas.

Acknowledgements

We are grateful to the Research Fund, Faculty of Liberal Arts, Prince of Songkla University for support this project.

References

- Angsuchot, S., Wichitwanna, S., & Phinyophanuwat, R. (2011). *Statistical analysis for research in social sciences and behavioral science: Techniques in using LISREL program*. Bangkok: Charoendi Mankhong Press.
- Boonphueng, P. (2007). *The development of composite indicators of the success of the operation of*

- sufficiency economy-based schools* (Unpublished master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Boonsong, K. (2008). The development of indicators for local development roles of Phetchaburi Rajabhat University. *Journal of Education, 19*(2), 45–58.
- Browne, M. W. & Cudeck, R. (1993). *Alternative ways of assessing model fit*. In: Bollen, K. A. & Long, J. S. (Eds.) *Testing Structural Equation Models*. pp. 136–162. Beverly Hills, CA: Sage
- Chamchuli, W. (2007). *The effect of relationship between internal and external factors due to aggressive behavior in student grade 6 of Srinakarinwirot University: Prasarnmit demonstration school* (Unpublished master's thesis). Srinakarinwirot University, Bangkok.
- Charoensuk, P. (2010). *A development of academic performance indicators in the basic education schools* (Unpublished doctor's thesis). Khon Kaen University, Khon Kaen.
- Chusap, S. (2007). *The development of instrument and of effective school administrator* (Unpublished doctor's thesis). Silpakorn University, Bangkok.
- Field, D. C. (2006). *Cyberbullying and victimization: Psychosocial characteristics of bullies, victims, and bully/ victims* (Unpublished master's thesis). the University of Montana, Montana.
- Hines, H. N. (2011). *Traditional bullying and cyber-bullying: Are the impacts on self-concept the same* (Unpublished master's thesis). Western Carolina University, Western Carolina.
- Joreskog, K. & Sorbom, D. (1993). *LISREL 8: Structural equation modeling with the SIMPLIS command language*. Chicago, IL: Scientific Software International Inc.
- Kanchanawasi, S. (1999). *Evaluation theories*. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Khonkan, S. (2004). *The development of indicators of state higher education institutions* (Unpublished doctor's thesis). Srinakarindwirot University, Bangkok.
- Laeheem, K. & Sungkharat, U. (2012). Development of screening inventory for students at risk of exposure to bullying behavior in Islamic private schools, Songkhal province. *Kaseetsart Journal: Social Sciences, 33*(2), 175-187.
- Musikphan, W., Yongchin, S., & Chanchaoren, S. (2011). A study project on management cyberbullying with family participation. Bangkok: Mahidol University.
- Phahutanapon, S. (2010). *The development of indicators to enhance the love of reading habit for lower secondary school students* (Unpublished master's thesis). Sukhothai Thammathirat University, Nontaburi.
- Pokpong, S. & Musikphan, W. (2010). *Factors affecting attitudes and physically violent behavior and cyberbullying among Thai youths*. Bangkok: Mahidol University.
- Sihawong, P. (2007). *The development of indicators for the characteristics of the talented children in mathematics* (Unpublished master's thesis). Chulalongkorn University, Bangkok.
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M. & Tippett, N. (2006). *An investigation into cyber bullying, Its forms, awareness and impact, and the relationship between age and gender in cyberbullying*. Research Brief No. RBX03-06.DfES, London.
- Willard, N. (2006). Flame retardant. *School Library Journal, 52*(4), 54–56.
- Wipulakorn, P. (2013). The department of mental health's advice through online media on suicidal signs among Thai teenagers that everyone can help. Bangkok: Bureau of Information, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Public Health.

ภาคผนวก จ

บทความตีพิมพ์เผยแพร่ในรายงานการประชุมทางวิชาการ (Proceeding)

6th International Conference on Humanities and Social Sciences (ICHISS) 2014**YOUTHS' CYBER-BULLYING: A REVIEW**

Tanyakorn Tudkuea
Prince of Songkla University
Faculty of Liberal Arts, PSU, Songkhla 90110 Thailand
tam_tanyakorn@yahoo.com.

Kasetchai Laeheem
Prince of Songkla University
Faculty of Liberal Arts, PSU, Songkhla 90110 Thailand
lkasetchai@yahoo.com.

Abstract

This documentary research aimed to analyze the meaning, types, proportion and causes of youths' cyber bullying and present the results of the analysis and synthesis of concepts and research on texts and articles involved in the issue. The results showed that cyber-bullying is the bullying done on social networks which damages the youths both mentally and emotionally. It's the kind of repetitive behavior of stronger youths done on those weaker. Generally, cyber-bullying can be divided into 5 types: gossiping or scolding, slandering, using other people's name negatively, making public others' personal secrets or information, and removing or blocking off those they dislike from the group through social network.

This kind of Cyber bullying has become a problem greatly affecting the youths' life quality and has happened at a worryingly high proportion. Apart from that, it is also possible to increase in the degree of violence. Cyber bullying is associated with violence in the family, low self esteem and more importantly, imitation of violent behavior seen around them. The results of the study will be beneficial in the understanding of ways to manage or solve the problem, for example, to construct a measuring scale for use in developing a program for the study of problem prevention method which can then be tried out, and to conduct similar research in different areas so that the results can be compared and used in setting up policies in preventing and solving such problem.

Keywords: bullying; cyber-bullying; youths

Introduction

With advances in information technology and the development in communication systems which are fast and without limit, the society has become imbalanced. It also effects in the problem of people's security in leading a life, especially children and youths who are still unable to screen for things that should be accepted and implemented. Such development enables them to communicate and access all information very conveniently via various social networks available today such as FaceBook, Skype, Line, WhatsApp, Twitter, Tango, Instagram, E-mail, Socialcam and YouTube (Jamjuree, 2007). As a result, youths can take them as channels to freely bully others. This eventually leads to a new kind of bullying which can be done at any time and any place through electronic communication instruments like computers and mobile phones with the Internet acting as a link. This is what is termed 'cyber-bullying' (Field, 2006; Pokpong and Musikaphan, 2010) which can be done by writing messages to remonstrate, insult, or mock, by disseminating pictures or video clips which are other people's secrets whether true or untrue, through social networks in order to stir, threaten, or damage them or make them disgraced. Using social networks to disseminate information is effective; everyone can join in and express his/her opinion freely while the victims cannot rebut. Such behavior leads to stress, hurtfulness, feeling disgraced, and loss of confidence in leading a life among others in the society. In some cases, it even leads to critical emotional problems of people in the society (Wiiard, 2006; Smith, Mahdevi, Carvalho and Tippett, 2006; Hines, 2011; Wipulakorn, 2013).

The results from most research show that there is a tendency of cyber-bullying becoming normal and those who bully becoming acceptable. Apart from that, the behavior is viewed as a way to release emotions and fun because it does not hurt anyone and no one is affected by it. Hence, not many people pay attention and try to find a way to solve the problem as seriously as they should (Pokpong and Musikaphan, 2009).

The problem of youths' cyber-bullying can be taken as a quiet threat to the youths in this present day. As a result, everyone should pay attention to it and be aware of the impacts it can cause since most of the cases happen only because of the youths being wild and not being aware of the results which follow. However, the impacts are not on the youths alone; they are also on the community, the society and the country. Hence, to decrease the risk of cyber-bullying in happening and to reduce the impacts from such situation have become a challenge to government, private and local institutions, organizations, associations, as well as family and youths themselves who can be considered intricate and important, and so all of them need to cooperate intensely so that the youths can be developed in all aspects. This article has synthesized concepts, types, proportion and causes of such behavior so that people and organizations involved can make use of in cooperating to monitor and solve the problem and, as a result, the youths can appropriately shape their behavior in relating to their friends or other people on social networks so that it yields the highest benefits. The study can be used as guidelines in understanding the problems, studying factors affecting the youths' cyber bullying and ways to manage or solve such problem.

Objectives

This study aimed to present the analysis and synthesis of concepts, theories and research articles about cyber-bullying.

Methodology

This documentary research was based on secondary data. It analyzed and synthesized concepts and research related to meaning, type, proportion and causes of cyber-bullying. Related texts and research articles were studied and information was synthesized according to the framework set.

Youths' cyber-bullying: definition, type, proportion and cause

1. Definition of cyber-bullying

Cyber-bullying is different from other kinds of commonly known bullying. The synthesis of concepts and theories about such behavior revealed that cyber-bullying means aggressively commenting on other people, threatening or aggravating people one doesn't like via the Internet, threatening people without revealing one's identity, using other people's name to threaten and annoy people and letting on other's private information on the Internet without permission (Field, 2006; Pokpong and Musikaphan, 2010; Songkhla Province's Consumers Association, 2013). Hence, it can be seen that cyber-bullying aims to hurt feelings of others, making the victims suffer mentally, to make them anguish, shameful, dissatisfied, distressed, defamed and disrespectful by gossiping, cursing, slandering or using someone's name negatively and make public someone's personal information via social networks.

2. Types of cyber bullying

The synthesis of concepts and theories concluded that cyber bullying can be divided into 5 types: 1) gossiping or cursing people via social networks, 2) slandering people via social networks, 3) referring to other people stealthily via social networks, 4) making public others' private information or secrets via social networks, and 5) removing or blocking off people from their group on social networks (Willard, 2006; Hines, 2001; Smith, Mahdavi, Carvalho and Tippet, 2006, Pokpong and Musikaphan, 2009).

1) Gossiping or cursing people via social networks

This includes speaking badly about others or slandering them to a third person with an intention to cause disgrace, defamation, loss of reputation and respect, or using rough words to curse, to mock people's name and to talk about their inferiority complex on social networks.

2) Slandering people through social networks

This means imputing someone to a third person, leading to defamation or probably hatred from others, or to create bad rumors through social networks as well

as to make public via social networks the make up video clips or pictures/ video of people they dislike without permission.

3) Using other people's names negatively on social network

This includes using other people's name in chatting, speaking badly about a third person, doing bad things, making one's own benefits and faking other people's photos through social networks.

4) Letting on other people's secrets or personal information on social networks

This includes exchanging others' secrets with a third person includes letting on other's person's parents' name or inferiority complex, or disseminating them on social networks. It can be the letting on of the secrets that will defame or make that person shameful.

5) Removing or blocking off people they dislike from the group on social networks

This act covers unfriending someone from a social network, removing or blocking him/her off from a group on social networks or telling some friends to do so are under this category.

It can be seen that most cyber-bullying is violence done on people via social networks. It is a verbal act done with an aim to create displeasure, dissatisfaction, shame, hurt, ill-humor and bad feeling by cursing, insulting, disparaging, using vulgar language, mocking people's appearance, revealing their inferiority complex, disabilities, social and economic status, academic results and gossiping and defaming other people (Pokpong and Musikaphan, 2009, Kasetchai Laeheim, 2011).

3. Proportion of cyber bullying

The synthesis of the results of the studies on frequency or percentage of cyber bullying of youths in Thailand found that cyber bullying of youths in Bangkok was in the proportion that needed monitoring. This included gossiping and cursing people through mobile phones, chat rooms or websites (28.86%), repeatedly sending messages to irritate or annoy people through mobile phones, emails or websites (10.59%), unfriending or blocking people from their group, creating rumors or instill antagonistic feeling towards them through mobile phones or internet (10.36%). The cyber bullies were university students; 64.87% bullied friends and 33.28% bullied other people who are not their friends. 81.38% of the teachers, and 72.28 guardians did not know anything about cyber bullying. Those who were bullied consisted of bullied via the Internet (44.89%), via mobile phones (29.05%), via the Internet and via mobile phones (26.06%)

The above-mentioned phenomena can become chronic if not treated since violence on social networks has been passed on to youths and children in many forms including having all the facilities on mobile phones, violent online games, video clips

showing children and youths or even adults fighting, and the concept of having to “revenge”. All these can lead to Thai youths imitating the behavior in hurting each other that could now be seen on TV and internet which, on the other hand, could be viewed as an emphasis on violence and causes of conflicts unsolved (Pokpong and Musikaphan, 2009; Laeheem, 2011).

Thus, people and organizations involved in the matters must coordinate in monitoring and be aware of the urgent needs to prevent and solve the problem before it become more serious.

4. Causes of cyber bullying

The concepts, theories and research on causes of cyber bullying indicated that cyber bullying may be caused by the followings.

1) Family violence

Violence in the family, cursing, family members using rude language and more important than that, parents’ punishment in the form of cursing using rough words and hurting physically will effect in cyber bullying (Field, 2006; Pokpong and Musikaphan, 2009; Laeheem and Sungkharat, 2012).

2) Self-esteem

Thai youths have a tendency to have low self-esteem, reflecting their not seeing the value in themselves. This resulted in lack of confidence or doing something not appropriate in order to gain acceptance from other people and in turn, causing violent behavior in the youths and their using violence with others (Field, 2006; Pokpong and Musikaphan, 2009).

3) Imitating the behavior seen in their violent surroundings

This is an important factor affecting the behavior of children and youths. The environment can be bad residential area such as slums with bullying, aggressive neighbors that can lead children astray; or children who have to move from rural areas to further their study in town and hence, facing new environment causing frustration and probably social problems. Violence in the family is influenced by soap operas on TV and fights in the TV series including killing, quarrelling, bullying, using rough vulgar words and arguing. It is possible that children would imitate such behavior. (Arayawinyu, 2009; Suphaphong, 2005; Laeheem and Sungkharat, 2012)

The effects that occur definitely lead to ill results both on the bully and the bullied and may lead to the family and society having problems which are difficult to solve as can be seen in the case of Megan Meier, an American teen aged 13 who committed suicide (Sirinowakun, 2012). Her suicidal was assumed to be caused by being repeatedly bullied via the Internet through MySpace social network. Lori Drew, the accused aged 49 who was her friend’s mother appeared as a 16 year old male teens Josh Evans. Lori Drew sent emails to Megan Meier to gain her personal information and post it so that Megan Meier felt hurt to take revenge on Megan who used to gossip and defame her daughter.

Conclusion

Youths’ cyber bullying means the act that aims to irritate and hurt people mentally, making them unhappy, feel ashamed, displeased, hurt, disgraced, and disrespectful. Cyber bullying can be divided into 5 types of deeds done via social

networks: gossiping or cursing, 2) slandering, 3) using other people's name negatively, 4) making public people's private information or secrets and 5) removing or blocking off people from their group on social networks.

Cyber bullying is primarily the result of family violence and low self-esteem. It can also be the imitation of violence in their surroundings, whether it is bad residential area, violence in the family, actors and actresses on TV and TV series showing fighting, killing, quarrelling, bullying, vulgar language and argument. Children absorb such behavior and imitate it and thus, their behavior is seriously affected. The proportion of cyber bullying of Thai youths is at a worrying 64.87%.

Recommendations

To deal with the problem studied above, people and organizations involved in the issue should cooperate in monitoring and solving the problem so that youths can express themselves towards friends or others on social networks appropriately. They should also use the findings of this study as guidelines to understand the nature of the problem, in studying factors and guidelines in managing or solving the problem as follows.

1) To design a standard measure of cyber bullying to be implemented by people or organizations involved. In constructing the questionnaire, factor analysis should be employed to measure the quality to the instrument and to make it valid and complete. Norms for results interpretation should also be specified.

2) To research in program development to study ways to prevent cyber bullying and carry out the feasibility study that is in accordance with the principles.

3) To research in different areas both for the overall picture of the country, region, and community level and use the findings to compare and build guidelines in developing and specifying policies in solving and preventing the problem.

References

- Arayawinyu, Ph. (2009). **Children with behavior problems**. Bangkok: Waenkaew.
- Field, D.C. (2006). **Cyber Bulling and Victimization: Psychosocial Characteristics of Bullies, Victims, and Bully / Victims**, Thesis for Master of Arts, the University of Montana 150-157.
- Hines, H. N. (2011). **Traditional Bullying and Cyber-Bullying: Are the Impacts on Self-Concept the Same**. A Thesis Faculty of the Graduate School, Western Carolina University.
- Jamjuree, W. (2007). **The Effect Of Relationship Between Internal And External Factors Due To Aggressive Behavior In Student Grade 6 Of Srinakarinwirot University: Prasarnmit Demonstration School (Elementary)**. Master's Thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research), Bangkok: Graduate School, Srinakarinwirot University.
- Laeheem, K. (2011). **Students' BullyingvBehavior**. Kaseetsart Journal: Social Sciences, 32 (1): 158 -166

- Laeheem, K. and Sungkharat, U. (2012). Development of Screening Inventory for Students at Risk of Exposure to Bullying Behavior in Islamic Private Schools, Songkhal Province. *Kaseetsart Journal: Social Sciences*, 33 (2): 175-187
- Pokpong, S and Musikaphan. (2009). Cyber bullying of youths in Bangkok. National Institute for Children and Family development: Mahidol University, (p 11-18)
- _____. (2010). Factors affecting attitudes and physical and mental violence and cyber bullying of Thai youths. Mahidol University, (p 11-17)
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, Tippet, N. (2006). An investigation into cyber bullying, its forms, awareness and impact, and the relationship between age and gender in cyber bullying. Research Brief No. RBX03-06.DfES, London.
- Sirinowakun, B. (2012). **Killing a girl via cyber**. Retrieved from <http://comthai.com/com/news41html> on June 15, 2013.
- Songkhla Province's Consumers Association. (2013). Youths' cyber bullying. The Protection of Consumers in Songkhla Communications Business. Retrieved from <http://www.consumersongkhla.org/paper/1669> on July 20, 2013.
- Suphaphong, S. (2005). Future of Thai Families: time bombs planted by adults for children. *Khom Chad Luek*. August 30, 2013, (p 12)
- Willard, N. (2006). Flame retardant. *School Library Journal*, 52(4), 54-56.
- Wipulakon, Ph. (2013). **Department of Mental Health and Online Communication: Thai teen's suicidal clues that everyone can help eliminate**. Information Section: Office of the Permanent Secretary of the Ministry of Public Health. Retrieved from http://www.moph.go.th/ops/iprg/include/admin_hotnew/ on June 15, 2013.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล	นายชันยากร ตุดเกื้อ	
รหัสประจำตัวนักศึกษา	5511121017	
วุฒิการศึกษา		
ชื่อปริญญา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
รัฐศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่	2554
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	2556

ทุนการศึกษา (ที่ได้รับในระหว่างการศึกษา)

-

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

ตำแหน่ง	ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนพลวิทยา
ที่อยู่	19 เพชรเกษม อำเภอ หาดใหญ่ จังหวัด สงขลา 90110

การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน

Tudkuea, T and Laeheem, K. (2014). Development of indicators of cyberbullying among youths in Songkhla Province. *Asian Social Science*. 10 (11), XXX-XXX.

Tudkuea, T and Laeheem, K. (2014). Youths' Cyber-Bullying: A Review. In Norhasniah, W. and Husin, W. (Ed). *Proceedings of the 6th International Conference on Humanities and Social Sciences (ICHiSS) 2014 "Unity in Diversity: Challenges in the New Millennium"*, 6-7 June 2014 (P. L18). The Royale Chulan Hotel: Kuala Lumpur, Malaysia.